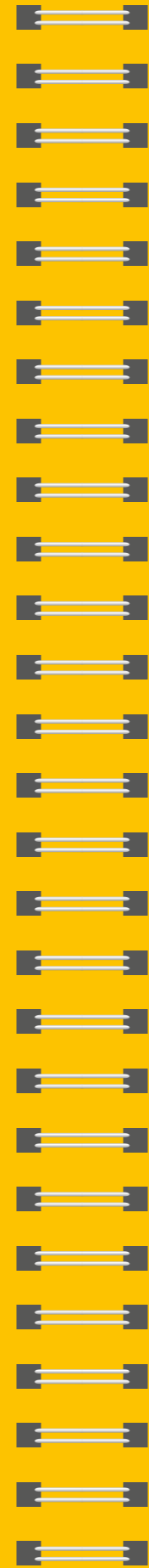

Społeczeństwo
i środowisko

RAPORT ODPOWIEDZIALNOŚCI SPOŁECZNEJ 2012

budimex

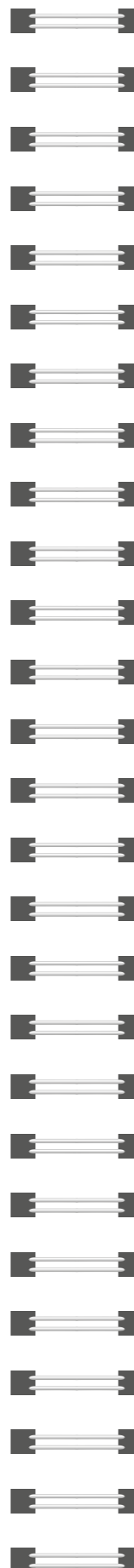
SPOŁECZEŃSTWO I ŚRODOWISKO

RAPORT 2012

Publikację wydrukowano na papierze posiadającym certyfikaty Ecolabel oraz FSC o numerze SGS-COC-003161.

GRI B+ G3.1

OPINIA BIEGŁEGO REWIDENTA

Deloitte.

Deloitte Advisory Sp. z o.o.
z siedzibą w Warszawie
Al. Jana Pawła II 19
00-854 Warszawa
Polska

Tel.: +48 22 511 08 11
Fax: +48 22 511 08 13
www.deloitte.com/pl

Niezależny raport poświadczający dotyczący Raportu Odpowiedzialności Społecznej Budimex 2012

Do Zarządu Budimex S.A.

Dokonałiśmy przeglądu Raportu Odpowiedzialności Społecznej Budimex 2012 (zwanego dalej „Raportem CSR” lub „Raportem”) opracowanego przez Budimex S.A. z siedzibą w Warszawie, przy ulicy Stawki 40 (dalej „Spółka”), w zakresie wskaźników opracowanych w oparciu o Wytyczne do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G3.1 dla raportowania ustalonego na poziomie „B”, z uwzględnieniem suplementu sektorowego, wydane przez Global Reporting Initiative (GRI). Prace poświadczające obejmowały okres od 1 stycznia 2011 r. do 31 grudnia 2011 r. w zakresie danych ilościowych oraz jakościowych.

Za rzetelność, prawidłowość i jasność informacji w nim zawartych oraz za prawidłowość przygotowanej dokumentacji odpowiada Zarząd Spółki. Naszym zadaniem było wydanie, na podstawie przeglądu Raportu CSR, niezależnego raportu poświadczającego.

Nasze procedury nie obejmowały niezależnej oceny prawdziwości, dokładności i kompletności informacji i dokumentów przekazanych przez Spółkę. Nie stanowiły także badania systemu kontroli wewnętrznej wdrożonego w Spółce i w ich wyniku nie wyrażamy opinii na temat poprawności tego systemu. Nasze procedury nie stanowiły badania sprawozdań finansowych w rozumieniu Ustawy o rachunkowości. W związku z tym nie wyrażamy w niniejszym Raporcie opinii biegłego rewidenta ani żadnych innych stwierdzeń odnośnie sprawozdań finansowych Spółki w rozumieniu obowiązujących przepisów dotyczących biegłych rewidentów.

Prace związane z planowaniem i realizacją zadania weryfikacyjnego miały charakter zlecenia poświadczającego o ograniczonym zakresie, realizowanego według ISAE 3000 – Międzynarodowego Standardu Usług Poświadczających („Usługi poświadczające inne niż badania lub przeglądy historycznych informacji finansowych”). Standard ten nakłada na nas obowiązek zaplanowania i przeprowadzenia przeglądu w taki sposób, aby uzyskać umiarkowaną pewność, iż Raport CSR nie zawiera istotnych nieprawidłowości. Zakres i metoda przeglądu Raportu istotnie różni się od badania skierowanego na dostarczenie wystarczającego zapewnienia (*reasonable assurance*). Celem przeglądu nie jest wyrażenie opinii o prawidłowości, rzetelności i jasności Raportu CSR i w związku z tym opinii takiej nie wydajemy. Procedury dotyczące przeglądu Raportu CSR obejmowały:

- Identyfikację zagadnień i wyników istotnych dla treści Raportu z punktu widzenia realizacji strategii społecznej odpowiedzialności biznesu oraz oczekiwań jej interesariuszy.
- Porównanie informacji zawartych w Raporcie CSR z informacjami zawartymi w Sprawozdaniu Finansowym Grupy Budimex za rok 2011.
- Wywiady z osobami odpowiedzialnymi za realizację strategii społecznej odpowiedzialności biznesu oraz za przygotowanie Raportu CSR.
- Weryfikację informacji zawartych w Raporcie pod kątem zgodności z dokumentacją wewnętrzną Spółki.
- Ocenę stopnia aplikacji Wytycznych do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju oraz uwzględnienia Ramowych Zasad Raportowania GRI.

Przeprowadzony przez nas przegląd dostarczył nam zapewnienia (zapewnienie o ograniczonym zakresie – *limited assurance*) do tego by potwierdzić, że nie zostały zidentyfikowane istotne błędy w zakresie danych i informacji zawartych w Raporcie CSR przygotowanym przez Budimex S.A., dotyczących wskaźników całościowo raportowanych przez Spółkę, jak również niezgodności z Wytycznymi do raportowania kwestii zrównoważonego rozwoju G3.1, z uwzględnieniem suplementu sektorowego, ustalonymi dla poziomu „B”, wydanymi przez Global Reporting Initiative.

Deloitte Advisory Sp. z o.o.

Deloitte Advisory Sp. z o.o.

Warszawa, dnia 14 listopada 2012 r.

Sąd Rejonowy m. st. Warszawy, KRS 0000004728, NIP: 527-020-73-28, REGON: 006233202,
Kapitał zakładowy: 16 000 500 zł
Member of Deloitte Touche Tohmatsu Limited

6 LIST PREZESA

- 1.1
- EC DMA, EC DMA, EC8

10 STRATEGIA ROZWOJU A KWESTIE SPOŁECZNE I ŚRODOWISKOWE

- 4.8

14 ODPOWIEDZIALNOŚĆ W CODZIENNYM ZARZĄDZANIU BIZNESEM: JAKOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

- PR DMA, PR1, PR2

16 ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

- 1.2, 4.17
- EC DMA

18 RAPORT I DEFINIOWANIE JEGO ZAWARTOŚCI

- 2.9, 3.1, 3.2, 3.3, 3.5, 3.6, 3.7, 3.13, 4.4, 4.14, 4.15, 4.16

20 NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

- 2.10

23 UCZCIWOŚĆ W DZIAŁANIU

- 4.4, 4.13
- EC6, EC7
- LA DMA, LA DMA, LA3, LA5, LA11
- HR DMA, HR1, HR2, HR3, HR4, HR5, HR6, HR7
- SO DMA, SO DMA, SO2, SO3, SO4, SO5, SO6

31 BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

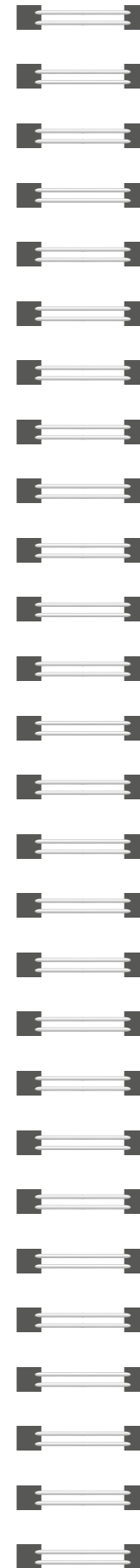
- 4.4, 4.12
- EC8
- LA DMA, LA6
- SO DMA, SO1, SO1
- PR DMA, PR1, PR2
- CRE6

41 OGRANICZANIE ODDZIAŁYWANIA NA TERENY CENNE PRZYRODNICZO

- 4.11, 4.11
- EN DMA, EN12, EN14, EN23, EN23, EN26
- CRE5, CRE6

49 AKTUALNE INWESTYCJE W REJONACH CENNYCH PRZYRODNICZO

- EN11, EN13, EN25

54 SZACUNEK DLA ZASOBÓW NATURALNYCH

- EN DMA, EN1, EN2

56 MATERIAŁY I SUROWCE

- EN1, EN2
- CRE8

57 PALIWA, ENERGIA I EMISJA CO2

- EN3, EN4, EN5, EN5, EN5, EN5, EN6, EN18, EN18, EN20, EN26

60 GOSPODARKA ODPADAMI

- EN22

63 STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA

- 2.6

66 ZARZĄD

- 4.1, 4.2, 4.3, 4.5
- EC7
- LA13

68 RADA NADZORCZA

- 4.3, 4.5, 4.6, 4.7, 4.9, 4.10
- EC7
- LA13

70 WALNE ZGROMADZENIE BUDIMEKSU

- 4.4, 4.10, 4.10

71 SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

- 1.2

73 ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

- 2.2, 2.3, 2.5, 2.5, 2.7, 2.7, 2.8, 2.8, 2.9
- EC8

79 DANE LICZBOWE

- 2.8
- EC1, EC5
- EN1, EN2, EN3, EN4, EN8, EN15, EN16, EN20, EN22, EN22, EN22
- LA1, LA2, LA4, LA7, LA10, LA14

LIST PREZESA

Szanowni Państwo,

● W 2011 roku, po pięciu latach przerwy, Budimex ponownie został najwyżej wycenianą spółką budowlaną notowaną na warszawskiej Giełdzie Papierów Wartościowych. Równocześnie umocnił swoją pozycję wśród spółek społecznie odpowiedzialnych. Właściwie rozumiana społeczna odpowiedzialność, jak widać może iść w parze ze wzrostem wartości ekonomicznej.

Wypracowaliśmy rekordowy poziom przychodów ze sprzedaży o wartości ponad 5,5 mld zł. Rynek kapitałowy docenił wyniki finansowe i realizowaną strategię rozwoju naszej Grupy, co znalazło także odzwierciedlenie w zdecydowanie najlepszej w branży dynamice zmian wyceny wartości Budimeksu. Równocześnie, niezmiennie od 2010 roku, spółka notowana jest w RESPECT Indeksie, obejmującym akcje odpowiedzialnie zarządzanych spółek giełdowych. W związku z tym w 2011 roku Budimex był dwukrotnie audytowany, a pozytywny rezultat oceny potwierdził spełnianie najwyższych standardów zarządzania kwestiami społecznymi i środowiskowymi. Ponadto firma została również pozytywnie oceniona przez międzynarodową organizację ECPI, tworzącą metodologię oceny spółek giełdowych.

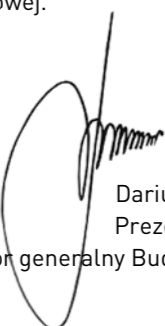
● W odpowiedzi na pojawiające się wyzwania, a zwłaszcza bliską perspektywę ogromnego zmniejszenia rynku inwestycji drogowych (także za sprawą braku zleceń na projektowanie nowych tras), dywersyfikujemy swoją działalność. Sieć kolejowa w Polsce wymaga modernizacji, a inwestycje w tym sektorze będą dofinansowywane ze środków UE w proporcjach dużo korzystniejszych dla kolei (60% na drogi, 40% na kolej), niż miało to miejsce dotychczas (90% na drogi, 10% na kolej). Ze względu na ogromny potencjał rynku zdecydowaliśmy się także na zaangażowanie w realizację inwestycji energetycznych nie tylko w roli firmy budowlanej, lecz także generalnego wykonawcy. W tym celu potoczyliśmy się z renomowanymi firmami, które dostarczają kotły i turbiny. Najbardziej interesują nas zlecenia o jednostkowej wartości 1-2 mld zł. Znaczące przychody z tej działalności mogą pojawić się najwcześniej w latach 2013-2014, gdyż większość inwestycji jest realizowanych w formule „projektuj i buduj”. Coraz częściej można nas dostrzec w przetargach na realizację infrastruktury hydrotechnicznej, z których kilka już wygraliśmy. Zabiegamy również o realizację dużych spalarni odpadów miejskich, których powstanie w Polsce przynajmniej kilkanaście z powodu dostosowywania naszego kraju do środowiskowych wymagań obowiązujących w Unii Europejskiej. Ponadto wspólnie z firmami telekomunikacyjnymi stworzyliśmy konsorcjum, w którym Budimex

będzie odpowiadał za prace budowlane podczas realizacji ewentualnych projektów dotyczących infrastruktury regionalnych sieci szerokopasmowych. W przypadku mieszkaniowej działalności deweloperskiej w 2012 roku uruchomimy 3 nowe projekty: w Warszawie, Krakowie i Poznaniu, które zwiększą naszą ofertę o blisko 500 mieszkań. Poświęcamy wiele uwagi rozwojowi działalności w obszarach niebudowlanych, takich jak zarządzanie odpadami miejskimi i budynkami. Chcielibyśmy zdobyć czołową pozycję na rynku usług miejskich. Dlatego wspólnie z naszym strategicznym inwestorem, który ma w tym zakresie ogromne doświadczenie, będziemy penetrowali rynek polskich miast powyżej 100 tys. mieszkańców poprzez stworzoną w tym celu, odrębną spółkę. Poza rozwojem organicznym spółka ta będzie rosła także dzięki akwizycjom i mam nadzieję, że w nieodległym czasie dokona pierwszego zakupu. W swym portfolio mamy również kontrakty na letnie utrzymanie dróg, ale będziemy zabiegali także o większe zlecenia na utrzymanie całoroczne. Po dokładnej analizie nie zdecydowaliśmy się na rozpoczęcie działalności na rynkach wschodnich ze względu na małą transparentność przepisów, poziom korupcji i brak stabilności politycznej w tych krajach. Będziemy czekali na zmiany.

● Obecne i planowane działania to nie tylko wyzwania biznesowe, lecz także konkretne i wymierne korzyści społeczne. Kilometry nowych dróg i towarzyszącej im infrastruktury lądowej, bezpieczniejsze i szybsze podróże koleją, nowe i przyjazne domy oraz mieszkania, lotnisko, nowe oddziały szpitali, bibliotek, uniwersytetów i wiele innych. Znamienna i symboliczna będzie z pewnością konstrukcja kopuły mającej przykryć szczątki feralnego reaktora czarnobylskiej elektrowni jądrowej, której podwykonawcą jest Mostostal Kraków. Grupa Budimex to również tysiące miejsc pracy – zarówno w spółkach Grupy, jak i u podwykonawców. Dzięki terminowym płatnościom wynagrodzeń tysiące gospodarstw domowych naszych pracowników i pracowników podwykonawców może godnie funkcjonować. Na koniec roku wartość kontraktów w portfolio zamówień, która obrazuje skalę realizowanych inwestycji, przekraczała 8,5 mld złotych.

Zapraszam Państwa do lektury raportu społecznej odpowiedzialności Grupy Budimex za rok 2011. Staraliśmy się pokazać, w jaki sposób odpowiedzialność społeczna przekłada się na biznes, w tym jak pomaga ograniczać ryzyka, a tym samym jak przyczynia się do stabilizowania długoterminowej wartości spółki i grupy kapitałowej.

Z poważaniem,

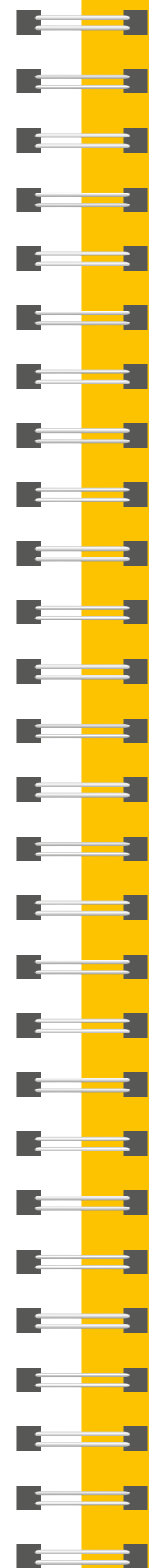

Dariusz Blocher
Prezes Zarządu,
dyrektor generalny Budimeksu SA

STRATEGIA ROZWOJU A KWESTIE SPOŁECZNE I ŚRODOWISKOWE

Ubiegłoroczny raport społeczny rozpoczął się od przytoczenia misji Budimeksu. Misja jest jednym z najtrwalszych i niezmiennych aspektów towarzyszących funkcjonowaniu przedsiębiorstw. Definiuje cel firmy, to co jest jej biznesem, a co już nie. Określa również sposób w jaki firma realizuje zamierzone cele. Jest też, co najważniejsze, fundamentem strategii, w oparciu o który planowane są długoterminowe działania.

● MISJA BUDIMEKSU

„NASZĄ MISJĄ JEST REALIZACJA INWESTYCJI BUDOWLANYCH – W TYM PRZEDSIĘWZIĘĆ DEWELOPERSKICH – W SPOSÓB GODNY LIDERA RYNKU, Z POSZANOWANIEM ŚRODOWISKA NATURALNEGO I ZASAD ETYKI, DBAŁOŚCIĄ O SATYSFAKCJĘ KLIENTÓW ORAZ KOMFORT UŻYTKOWNIKÓW, KTÓRE OSIĄGNIEMY DZIĘKI PROFESJONALIZMOWI I PASJI BUDOWANIA, WYSOKIEJ EFEKTYWNOŚCI DZIAŁANIA, A TAKŻE PARTNERSKIM RELACJOM Z DOSTAWCAMI I PODWYKONAWCAMI”.

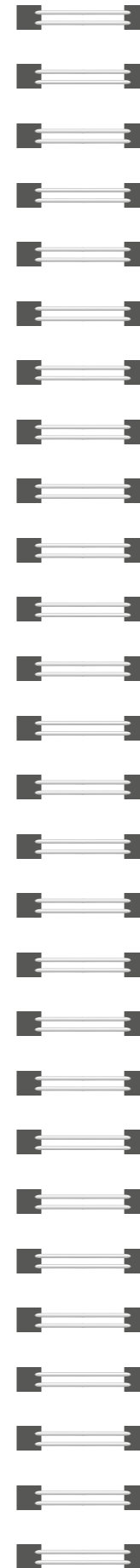

„Autostradowi podwykonawcy mówią wprost – łatwiej wskazać firmy, które płacą na czas, bo jest ich niewiele. Wśród płatniczych liderów wymieniane są tylko trzy grupy: Skanska, Strabag i Budimex”.
Gazeta Prawna, 15.05.2012 r.

Misja Budimeksu odwołuje się do kluczowych obszarów odpowiedzialnego biznesu: poszanowania środowiska naturalnego, etyki i partnerstwa w relacjach. Zasady te przekładają się na strategię oraz procedury zarządzania operacyjnego w poszczególnych obszarach biznesowych. Tak jak zaznaczono w ubiegłorocznym raporcie społeczna odpowiedzialność to proces biznesowy, wpisujący się w codzienne podejście do otoczenia. Tylko wówczas rodzi się szansa na to, że pozytywne skutki odpowiedzialnego podejścia odczuje zarówno otoczenie, jak i właściciele firmy. Myślenie w kategoriach zrównoważonego rozwoju w ujęciu procesowym pozwala osiągnąć wymierne korzyści biznesowe w postaci ograniczenia ryzyka, odchudzenia i zoptymalizowania samych procesów, czy w końcu może wspomagać budowanie przewagi konkurencyjnej. Ostatecznie też przyczynia się do budowania długoterminowej wartości firmy, czego najlepszym przykładem może być budowanie relacji z dostawcami i podwykonawcami w trudnych czasach. Dostawcami i podwykonawcami, którym Budimex płaci terminowo za wykonane prace. Jesteśmy przekonani, że nasi kontrahenci, w dobie bankructw i upadłości mniejszych i większych graczy rynkowych,

często swoich bezpośrednich konkurentów i kolegów, doceniają stabilność jaką oznacza współpraca z Budimeksem. Będzie ona budować korzystne i trwałe partnerstwo pomiędzy Budimeksem a dostawcami w przyszłości. Wierzymy, że obecna trudna dla wielu firm rzeczywistość rynkowa stanowi najlepszy sprawdzian dla umiejętności planowania strategicznego i szczerości deklaracji dotyczących odpowiedzialności.

Aby strategia zarządzania mogła być zgodna z zasadami zrównoważonego rozwoju, jej poszczególne cele biznesowe powinny być realizowane w sposób odpowiedzialny, uwzględniający wpływ na szeroko rozumiane otoczenie. Przekłada się więc na sposób osiągania celów biznesowych, a tym samym na bardzo podstawowe działania w ramach zarządzania operacyjnego, na kształtowanie procesów oraz zarządzanie ryzykiem. Nie wyklucza to również definiowania konkretnych celów w ramach polityki odpowiedzialnego biznesu. Plan taki został przedstawiony na początku 2010 r. a wskazane w nim cele mają zostać osiągnięte do końca 2012 r.

Stopień realizacji celów CSR zaplanowanych na lata 2011-2012 na koniec 2011 r.:

Cel	Stan na koniec 2011 r.
1. Wykorzystanie nowoczesnych kanałów komunikacji z inwestorami – aktywna sekcja relacji inwestorskich na stronach internetowych GPW w Warszawie: www.gpwinfostrefa.pl (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
2. Wdrożenie Kodeksu Etyki w całej Grupie Budimex i doprowadzenie do jego egzekwowania (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
3. Dokumentowanie zgłoszeń dot. naruszenia Kodeksu Etyki (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
4. Przeprowadzenie oceny dostawców pod kątem etycznym i środowiskowym: 3-5 audytów w roku realizowanych przy pomocy ankiet kwalifikacyjnych dostawców (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
5. Rozpoczęcie regularnej komunikacji ze wszystkimi zidentyfikowanymi grupami interesariuszy (2012 r.) (w 2011 r. prowadzono dialog z organizacjami technicznymi i naukowcami)	✗ (w trakcie realizacji)
6. Wdrożenie polityki środowiskowej w całej Grupie Budimex (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
7. Wdrożenie w Budimeksie Nieruchomości systemu identyfikacji istotnych aspektów środowiskowych (2011 r.)	✗ (w trakcie realizacji)
8. Dokumentowanie zmniejszenia zużycia surowców i materiałów w wyniku wdrażania zmian technologicznych (<i>value engineering</i>) (2011 r.)	✗ (w trakcie realizacji)
9. Udokumentowane zmniejszenie średniego zużycia paliwa na jeden samochód we flocie osobowej (dmc 3,5 t) o 8% (2011 r.)	✗ (nie zrealizowany)
10. Wdrożenie w Budimeksie Danwood wykraczającego poza wymogi prawne zagospodarowywania odpadów (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
11. Zmniejszenie liczby wypadków przy pracy o 15% (2011 r.)	✗ (nie zrealizowany)
12. Przeprowadzenie badań opinii pracowników w całej Grupie, w tym objęcie badaniami pracowników Budimeksu Danwood i Mostostalu Kraków (2012 r.)	✗ (w trakcie realizacji)
13. Wdrożenie Kodeksu Etyki Reklamy w całej Grupie (2011 r.)	✓ (zrealizowane)
14. Przeprowadzenie zewnętrznego audytu raportu społecznego Budimeksu (2012 r.)	✓ (zrealizowane po raz pierwszy w 2011 r.)

ODPOWIEDZIALNOŚĆ W CODZIENNYM ZARZĄDZANIU BIZNESEM: JAKOŚĆ I BEZPIECZEŃSTWO

PR DMA, PR1, PR2

Mając na uwadze długoterminową obecność na rynku, zwłaszcza w trudnej branży budowlanej, nie sposób nie zauważyć, że nieodpowiedzialne zarządzanie prędzej czy później doprowadzi przedsiębiorstwo do kryzysu, który odbije się ujemnie na jego wynikach finansowych i wycenie giełdowej. Obowiązujące w Budimeksie procedury, ujęte w zintegrowany system zarządzania, bardzo szczegółowo określają m. in. proces zarządzania jakością. Wyodrębniono w nim procedury dotyczące zarządzania jakością na budowach, w tym zarządzania jakością asfaltu i innych mieszanek. Określają one bardzo precyzyjnie odpowiedzialność poszczególnych osób m.in. technologów i pracowników laboratoriów, w tym laboratoriów polowych. Definiują sposób prowadzenia monitoringu i badań laboratoryjnych stosowanych surowców. Procedury opisują działania całościowo: zaczynając od kryteriów i metod pozyskania materiałów, a kończąc na działaniach, jakie należy przedsięwziąć w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości. Ten sam zintegrowany system definiuje również procedury dotyczące gwarancji, włączając w to przyjęcie reklamacji, jej analizę, ustalenie odpowiedzialności za wykrytą wadę, proces jej usuwania i ocenę jakości usunięcia usterki.

Systemy zarządzania jakością w Budimeksie oraz w Mostostalu Kraków zostały potwierdzone certyfikatami ISO 9001. Najczęściej, równolegle z działaniami kontrolnymi prowadzonymi przez spółkę, nadzorowaniem prac zajmuje się niezależny inżynier, reprezentujący interes zamawiającego oraz szeroko rozumiany interes społeczny.

Skrupulatne podejście do kwestii środowiskowych na etapie realizacji kontraktów nie tylko przyczynia się do minimalizacji kosztów dla otoczenia, lecz także gwarantuje terminowość realizacji prac i ich przewidywalność. Zasadniczo na rynku nie ma miejsca dla firm, które nie potrafią dostosować się do coraz bardziej rygorystycznych oczekiwań otoczenia. Jakiegokolwiek problemy związane z nierzetelnym podejściem do kwestii środowiskowych, mogą rodzić ryzyko wstrzymania prac, co z kolei oznacza opóźnienia i przestoje dla ludzi i maszyn.

Nieterminowość, niepracujące aktywa, czy potencjalne kary nie leżą w interesie akcjonariuszy spółki. System zarządzania środowiskowego, którego procesy bardzo szczegółowo opisują odpowiedzialności i sposób postępowania w określonych okolicznościach stanowi dobre narzędzie ograniczania ryzyka.

W Budimeksie zarządzanie kwestiami środowiskowymi odbywa się w oparciu o certyfikowany system zarządzania ISO 14001. W przypadku konkretnych inwestycji budowlanych reguluje je procedura „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, której celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania budów prowadzonych przez Budimex na środowisko naturalne. Certyfikowane systemy zarządzania ISO 14000 wśród raportowanych spółek wdrożył również Mostostal Kraków.

Niemniej istotne z punktu widzenia funkcjonowania przedsiębiorstwa i jego stabilności, ale przede wszystkim z czysto ludzkiego punktu widzenia, jest przykładanie ogromnej wagi do kwestii bezpieczeństwa i higieny pracy. Koszty biznesowe nieodpowiedzialności w tym zakresie dość łatwo oszacować, bo będą one bezpośrednią pochodną przeciętnych wynagrodzeń i liczby dni absencji związanych z wypadkiem. Kosztów związanych z cierpieniem ofiar wypadków najczęściej wycenić się nie da, co nie oznacza, że nie są one o wiele bardziej istotne od kosztów Grupy. Ponownie podstawą działania jest tu podejście operacyjne oparte na dobrze zaplanowanych i funkcjonujących procesach. We wszystkich raportowanych spółkach funkcjonują systemy zarządzania BHP zgodne z międzynarodowymi systemami zarządzania BHP. Certyfikowane systemy zarządzania ISO 18001 posiadają Budimex oraz Mostostal Kraków.

Można mnożyć przykłady rozwiązań o charakterze procesowym. Choćby w zakresie monitorowania i prewencji zachowań nieetycznych. Aspekt jest bardzo szeroki, ponieważ obejmuje zarówno Kodeks Etyki, mechanizmy związane ze zgłaszaniem i analizą zgłoszeń przez powołaną w tym celu komisję, jak i stosowne klauzule w umowach z dostawcami i podwykonawcami, czy audyty podwykonawców współrealizujących kontrakty Budimeksu.

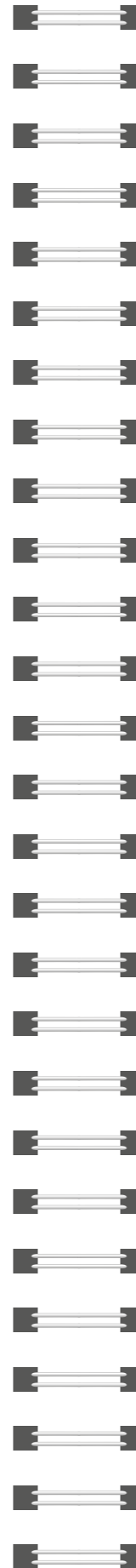
ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

● EC DMA
● 1.2

● Grupa Budimex, jak każdy inny podmiot gospodarczy, narażona jest na różne rodzaje ryzyka biznesowego. Zmieniające się otoczenie wymaga szerszego spojrzenia na kwestie zarządzania ryzykiem biznesowym. Obok typowego ryzyka finansowego (walutowe, stóp procentowych, cenowe, kredytowe oraz utraty płynności), uwzględniać należy również ryzyko społeczne i środowiskowe. Niektóre rodzaje ryzyka wydają się zagrożeniami z pogranicza tradycyjnych ryzyk biznesowych i ryzyk społecznych. Takim przykładem może być zagrożenie związane z zachwianiem relacji z partnerami biznesowymi, w tym ryzyko kredytowe kontrahentów. Pomimo wprowadzenia w Grupie restrykcyjnych procedur kontroli należności wciąż istnieje zagrożenie związane z niewypłacalnością inwestorów. Opóźnienia w terminowym regulowaniu należności mogą negatywnie wpłynąć na wyniki finansowe Grupy, powodując konieczność tworzenia odpisów aktualizujących należności oraz finansowania działalności zadłużeniem zewnętrznym. Spółki Grupy Budimex świadczące usługi budowlane monitorują ryzyka techniczne, organizacyjne, prawne i finansowe związane z planowaniem i bieżącym przebiegiem prac na poszczególnych kontraktach.

Jednak mimo działających mechanizmów kontrolnych i zabezpieczenia ogólnych ryzyk (kredytowego, walutowego i odpowiedzialności cywilnej), istnieje możliwość wystąpienia czynników powodujących realizację kontraktu z marżą niższą niż pierwotnie planowana, wśród których należy wymienić:

- wzrost cen materiałów budowlanych, ropopochodnych i energii
- wzrost cen usług podwykonawców
- wzrost kosztów zatrudnienia pracowników
- opóźnienia w terminowym wykonaniu lub niedostateczna jakość robót podwykonawców
- opóźnienia w uzyskaniu odpowiednich decyzji administracyjnych
- zmiana zakresu robót bądź technologii uzgodnionych w umowach
- niekorzystne warunki pogodowe lub gruntowe.

● Obok wymienionych wyżej czynników ryzyka istnieje cały szereg potencjalnych zagrożeń o charakterze społeczno-środowiskowym, którymi Grupa Budimex stara się zarządzać, tak by te ryzyka wyeliminować lub przynajmniej ograniczyć. W tegorocznym badaniu menedżerowie Grupy Budimex wskazali jako ważne z punktu widzenia działalności biznesowej następujące aspekty o charakterze społecznym lub środowiskowym:

- prewencja zachowań nieetycznych i zagrożenie korupcją
- warunki, bezpieczeństwo i higiena pracy
- bezpieczeństwo użytkowników korzystających z budowanych obiektów,
- wpływ na lokalną biosferę
- racjonalne korzystanie z zasobów i zanieczyszczenie środowiska.

Jak widać niektóre z tradycyjnie postrzeganych kategorii ryzyka biznesowego uzupełniają się z ryzykami społecznymi i środowiskowymi. Przykładowo racjonalne i oszczędne korzystanie z zasobów będzie wpływać na obniżenie ich całkowitych kosztów i może pomóc bronić się przed ich rosnącymi cenami. Z kolei mniejsza liczba wypadków przy pracy, będzie ograniczać koszty pracy, itp.

Celem niniejszego raportu jest zaprezentowanie tego, w jaki sposób najważniejsze spółki Grupy Budimex prowadziły odpowiedzialny biznes w 2011 r., w jego wielowymiarowym ujęciu, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów uznanych za najważniejsze. W dalszej jego części zostaną one kolejno omówione.

Choć może to dziwić albo zostać uznane za przypadek, wskazane, a w dalszej części opisane istotne obszary odpowiedzialnego biznesu, praktycznie wprost pokrywają się z tymi opisanymi w misji Budimeksu. Dla jednych będzie to przypadek, dla innych dowód na to, że nasza misja to nie tylko słowa, ale prawdziwy fundament strategii, z której wynikają działania i sposób ich realizacji. To dowód na to, jak głęboko zakorzeniona jest ta misja w sposobie myślenia menedżerów. Wszystko bowiem zaczyna się i kończy na tym by budować w sposób godny lidera rynku, z poszanowaniem środowiska naturalnego i zasad etyki, dbałością o satysfakcję klientów oraz komfort użytkowników, które osiągniemy dzięki profesjonalizmowi i pasji budowania, wysokiej efektywności działania, a także partnerskim relacjom z dostawcami i podwykonawcami. Tylko tyle i aż tyle.

RAPORT I DEFINIOWANIE JEGO ZAWARTOŚCI

2.9, 3.1, 3.2, 3.3,
3.5, 3.6, 3.7, 3.13

Niniejszy raport jest czwartym z kolei rocznym raportem społecznej odpowiedzialności publikowanym przez Grupę Budimex. Pierwszy raport obejmował rok 2008 i został opracowany na poziomie aplikacji C. Od poprzedniego roku, tj. od raportu obejmującego rok obrotowy 2010, raport opracowywany jest na poziomie B+, tj. zakres publikowanych informacji jest znacznie szerszy, ale też ich rzetelność potwierdzona jest przez niezależnego audytora. Obecny raport, obejmujący rok 2011, również został poddany niezależnej weryfikacji, która potwierdziła spójność z Wytycznymi Raportowania GRI na poziomie aplikacji B+ i prawdziwość zawartych w nim danych.

Raport opisuje działania i wyniki czterech kluczowych spółek Grupy Budimex, tj.:

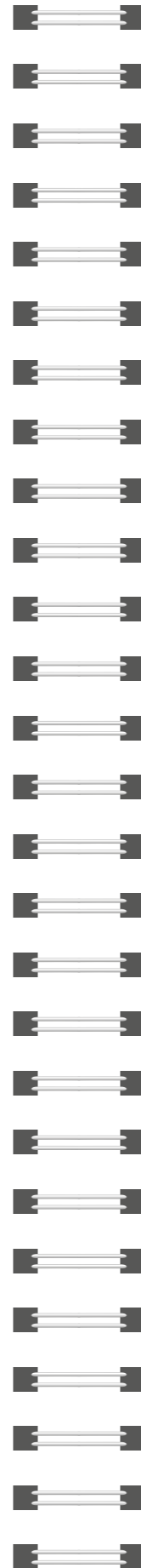
- Budimex SA
- Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.
- Budimex Danwood Sp. z o.o.
- Mostostal Kraków SA.

Mniejsze spółki, których wpływ na całość kształt obrazu Grupy nie jest duży, zostały pominięte. W przypadku wybranych wskaźników, ograniczono się do wskazania wyników najbardziej materialnych jednostek. Niemniej w przypadku nieobjęcia wskaźnikiem którejś ze spółek, zostało

to wyraźnie zaznaczone. Raport nie obejmuje swoim zakresem nowo nabytej spółki PNI Sp. z o.o., która została zakupiona w listopadzie 2011 r., w związku z czym wchodziła w skład Grupy jedynie przez ostatnie tygodnie roku. Spółka ta zostanie uwzględniona w raporcie społecznym za rok 2012. Raport został przygotowany z wykorzystaniem Wytycznych w wersji 3.1 i suplementu sektorowego, niemniej wskaźniki dotyczące standardów pracy, skupiając się na pracownikach Grupy Budimex, w bardzo ograniczonym zakresie obejmują pracowników podwykonawców.

Raport obejmuje swoim zakresem najważniejsze z punktu widzenia prowadzonej działalności aspekty związane z ładem zarządczym, wpływem na otoczenie społeczne i środowiskowe.

Kluczowe obszary zostały wskazane w ankietach przez grupę najważniejszych menedżerów spółki, którzy oceniali materialność poszczególnych aspektów społecznej odpowiedzialności opisanych standardem ISO 26000:2010 poprzez pryzmat prowadzonej działalności. Menedżerowie oceniali istotność danej kwestii dla interesariuszy firmy w kontekście prowadzonej przez nią działalności oraz wyników i stabilności modelu biznesowego spółki. Brali przy tym pod uwagę sygnały płynące od poszczególnych interesariuszy, z którymi mają styczność w obszarach swoich funkcji biznesowych.

Równocześnie menedżerowie ocenili istotność poszczególnych interesariuszy. Aktualizowana w corocznym badaniu kwestionariuszowym mapa interesariuszy pozwala na wyodrębnienie kluczowych grup otoczenia, które mają wpływ na działania Grupy Budimex lub na które Grupa może w sposób istotny oddziaływać. Aktualna mapa wyodrębnia w ramach większych kategorii 26 głównych interesariuszy:

- **Pracownicy** (pracownicy etatowi, studenci i potencjalni pracownicy, byli pracownicy, związki zawodowe, pracownicy podwykonawców i dostawców, inspekcja pracy i inne zbliżone instytucje nadzoru)
- **Inwestorzy** (inwestor strategiczny, inwestorzy instytucjonalni, inwestorzy indywidualni, Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie, domy maklerskie, banki)
- **Klienci** (GDDKiA, klienci instytucjonalni, klienci indywidualni, partnerzy biznesowi, kluczowi dostawcy, podwykonawcy, społeczność lokalna w obrębie inwestycji, mieszkańcy i liderzy społeczni, lokalna administracja samorządowa)
- **Spółeczeństwo** (media, szkoły wyższe i pracownicy naukowcy, organizacje techniczne i branżowe, administracja rządowa)
- **Środowisko naturalne** (organizacje ekologiczne, inspektorzy nadzoru ochrony środowiska, Lasy Państwowe).

Dialog z poszczególnymi grupami prowadzony jest na bieżąco w ciągu roku, w formie i z częstotliwością dostosowaną do konkretnej relacji. Przykładowo, raz na dwa lata wszyscy pracownicy Grupy poddawani są kompleksowemu badaniu satysfakcji.

Ambicją firmy, odzwierciedloną w celach na lata 2011-2012 było stworzenie mechanizmów pozwalających na prowadzenie regularnego dialogu z poszczególnymi grupami interesariuszy. W roku 2011 dialog taki miał objąć m.in. organizacje techniczne i naukowców. Niestety doświadczenia z jego przeprowadzenia, tj. sporadyczne udzielanie informacji zwrotnej przez interesariuszy, nie napawa optymizmem, jeśli chodzi o planowane rozszerzenie procesu na kolejne grupy.

4.4, 4.14, 4.15, 4.16

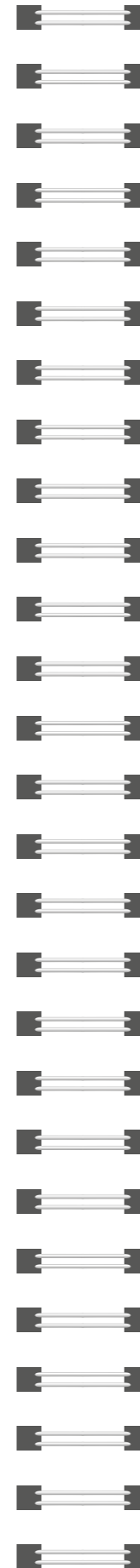

NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

● Celem prowadzenia odpowiedzialnego biznesu nie jest zdobywanie nagród i wysokich miejsc w rankingach, lecz budowanie wartości biznesowej przy równoczesnych korzyściach dla otoczenia. Jednak powszechnie wiadomo, że dobre wyniki przyciągają uwagę otoczenia. Działalność Grupy Budimex w 2011 r. spotkała się z uznaniem wielu środowisk, czego odzwierciedleniem stały się uzyskane przez firmę nagrody i wyróżnienia.

W najbardziej prestiżowym konkursie Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa – **Budowa Roku** Budimex zdobył kilka nagród za wykonane obiekty. Nagrodę I stopnia przyznano za budynki zespołu hotelowo-apartamentowego z kompleksem basenowo-rekreacyjnym Aquamarina w Międzyzdrojach oraz za halę widowiskowo-sportową na granicy Gdańska i Sopotu. Nagroda II stopnia przypadła modernizacji budynku Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego. Nagroda III stopnia została przyznana zespołowi budynków mieszkalno-usługowych Maraton w Poznaniu, a także budynkowi biurowemu Sterlinga Business Center w Łodzi. Na liście wyróżnionych inwestycji znalazły się również budynek Sądu Rejonowego w Świdniku i przebudowa stadionu piłkarskiego Arki Gdynia.

W roku 2011 Budimex był nominowany do nagrody w konkursie **Byki i Niedźwiedzie** zorganizowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet”, w którym nagradzani byli najlepsi uczestnicy rynku kapitałowego i finansowego. Jury doceniło nie tylko dobre wyniki finansowe Budimeksu, lecz także dużą elastyczność i szybką reakcję na zmiany zachodzące na rynku. W kolejnym zorganizowanym przez Gazetę Giełdy „Parkiet” rankingu **„Perty Polskiej Giełdy”** Budimex uplasował się na pierwszym miejscu w kategorii spółek o największym kwotowym przyroście wyników i kapitalizacji oraz w kategorii firm o największym kwotowym wzroście biznesu. W głównym rankingu najbardziej dynamicznych spółek Budimex zajął 8. miejsce. W zestawieniu sektorowym – obejmującym przemysł i budownictwo – firma znalazła się na 3. miejscu.

Z kolei redakcja miesięcznika „Polish Market” oraz Instytut Nauk Ekonomicznych PAN wyróżniły po raz kolejny Budimex tytułem **Perta Polskiej Gospodarki** za konsekwentną realizację polityki i strategii przedsiębiorstwa oraz pozycję lidera wśród najbardziej dynamicznych i efektywnych przedsiębiorstw w Polsce.

Najwyższe wyróżnienie – **Laur Mistrza Biznesu w roku 2011** – przyznana Budimeksowi kapituła konkursu organizowanego przez miesięcznik „Businessman.pl”. Nagroda została przyznana w kategorii „Nieruchomości i infrastruktura”.

Kapituła konkursu Builder Awards organizowanego przez redakcję miesięcznika „Builder” przyznała Budimeksowi tytuł **Budowlana Firma Roku 2011** w kategorii „Generalny Wykonawca”.

Polscy specjaliści i menedżerowie zdecydowali o przyznaniu Budimeksowi 2. miejsca wśród firm z sektora nieruchomości i branży budowlanej, w których chcieliby podjąć pracę.

2. miejsce przyznano Budimeksowi w rankingu **„Idealny Pracodawca 2011”**. Ponad 15 tys. studentów stu największych uczelni zostało zapytanych o ich oczekiwania związane z karierą zawodową oraz o to, jak postrzegają pracodawców działających na polskim rynku. Przyszli inżynierowie najczęściej punktów przyznali firmom budowlanym. Budimex awansował w tym rankingu z 3. miejsca.

W 2011 r. Budimex otrzymał pierwszą nagrodę i tytuł **Modernizacja Roku** za przebudowę drogi krajowej nr 52, ul. Wyzwolenia i Niepodległości w Bielsku-Białej.

Kontrakty realizowane przez Budimex zdobywały również wyróżnienia w konkursie **Buduj Bezpiecznie** promującym bezpieczeństwo pracy na budowie, organizowanym przez Państwową Inspekcję Pracy. Zdaniem jury na specjalne wyróżnienie zasłużyły dwie budowy realizowane przez Budimex: rozbudowa Wojewódzkiego Szpitala Zespołonego w Olsztynie oraz budowa obiektu teatralno-koncertowego w Suwałkach.

UCZCIWOŚĆ W DZIAŁANIU

stabilność i przewidywalna
jakość usług świadczonych
przez dostawców

Uczciwość
i rzetelność,
a wyniki
finansowe:

UCZCIWE I RZETELNE
POSTĘPOWANIE

DŁUGOTERMINOWE
I STABILNE RELACJE

reputacja
i długoterminowa
wartość marki

●● Pojęcie uczciwości w działaniu jest niezmiernie szerokie. Obejmuje zarówno rzetelność relacji z klientami, jak i etyczną postawę wobec dostawców i kontrahentów. Z punktu widzenia tych pierwszych wystarczy wspomnieć, że jedynym oddanym przed terminem fragmentem odcinka autostrady A2 pomiędzy Strykowem a Warszawą, był odcinek budowany przez Budimex. Podobnie swoją terminowością szczyci się od lat Budimex Nieruchomości, który mimo że oddał do użytku kilka tysięcy mieszkań, nigdy jeszcze nie przekroczył umówionego terminu. To rzadka na polskim rynku deweloperskim cecha.

ograniczenie ryzyka
niewywiązania się
lub nienależytego
wywiązania z kontraktu

● Specyfika prowadzonej działalności sprawia, że głównymi dostawcami Grupy Budimex są co roku te same firmy. W 2011 r. nie nastąpiły istotne zmiany w źródłach zaopatrzenia budów.

HR DMA ●
SO DMA ●

EC6 ●

1
98,5% dostaw
pochodzi od podmiotów
krajowych.

2
Podobnie zresztą część
prac zlecana jest przed-
siębiorcom z lokalnej
spoleczności, którzy
na miejscu dysponują
odpowiednim sprzętem
budowlanym.

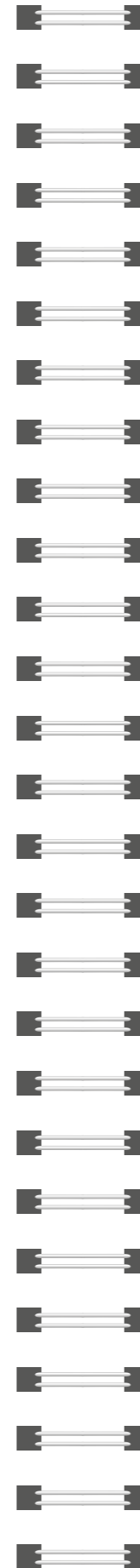
Są to praktycznie zawsze przedsiębiorstwa lokalne, tj. krajowe¹, a czasem wręcz pochodzące z bezpośredniego sąsiedztwa realizowanego kontraktu. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że źródła dostaw są zdwersyfikowane. Udział żadnego z dostawców materiałów lub usług nie przekroczył 10% wartości sprzedaży Grupy. Wśród kluczowych dostawców należy wymienić Lotos Asfalt Sp. z o.o. (asfalty drogowe), Orlen Asfalt Sp. z o.o. (asfalty drogowe), Cemex Polska Sp. z o.o. (beton), ArcelorMittal Distribution Sp. z o.o. (stal i zbrojenia do betonu), Lhoist Bukowa Sp. z o.o. (wapno palone, wypełniacze do kruszyw), PKN Orlen S.A. (paliwo), Vistalex S.A. (stal, zbrojenia do betonu), Zakłady Wapiennicze Lhoist S.A. (wapno palone, wypełniacze do kruszyw), TTHNMBiO J.Chojnowski (materiały budowlane), Atut-Rental Sp. z o.o. (wynajem sprzętu budowlanego). Regułą nie jest jednak pozyskiwanie surowca polskiego, lecz surowca lokalnego, co ma silne uzasadnienie tak społecznie, jak i biznesowe. Dla firmy oznacza bowiem minimalizowanie kosztów transportu. W praktyce oczywiście najczęściej oznacza to właśnie surowiec polski, często pozyskiwany ze źródeł zlokalizowanych w okolicy realizowanego kontraktu².

Niemniej w przypadku Budimeksu Danwood, którego domy w ok. 90% budowane są na terenie Niemiec, głównymi dostawcami drewna są firmy niemieckie. Dodatkowo wiąże się to również z faktem, że Budimex Danwood jest w Niemczech członkiem Stowarzyszenia Producentów Domów Drewnianych, mającego swoich certyfikowanych dostawców (m.in. drewna), którzy są rekomendowani producentom domów. Respektowanie tych rekomendacji, jest wyrazem szacunku dla lokalnego rynku, obowiązujących tam zasad współżycia społecznego i innych niepisanych norm. Reasumując, praktycznie 100% zakupów realizowanych przez poszczególne spółki ma miejsce w krajach, w których prowadzona jest działalność operacyjna.

Mówiąc o relacjach z dostawcami, w świetle wydarzeń ostatnich miesięcy, tj. rosnącej liczby podwykonawców dużych firm budowlanych, którzy realizowali zlecenia infrastrukturalne i w efekcie stanęli na granicy bankructwa, nie sposób opisując odpowiedzialny biznes pominąć tej kwestii. Jak zaznaczono na wstępie Budimex jest rzetelnym płatnikiem. Na dzień 31 grudnia 2011 r. struktura wiekowa zobowiązań wyglądała następująco:

Zobowiązania z tytułu dostaw i usług (brutto) (bez kaucji zatrzymanych)

	Kwota (tys. zł)	Struktura (%)
a) bieżące	1 133 096	93,6%
b) przeterminowane:	77 638	6,4%
- do 1 miesiąca	38 500	3,2%
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	15 654	1,3%
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 161	0,3%
- powyżej 6 miesięcy	19 323	1,6%
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, razem	1 210 734	100,0%

Warto jednak zaznaczyć, że nawet te formalnie przeterminowane płatności, nie są efektem nieuzasadnionego przetrzymywania środków przez spółkę. Najczęściej są konsekwencją zdarzeń, np. opóźnień w wykonaniu usług przez dostawcę, które nie pozwalają odebrać prac, a tym samym skutkują wstrzymaniem samej płatności.

● W relacjach z dostawcami istotną rolę przywiązuje się do kwestii etycznych. Dołączany do umów załącznik „Zbiór zasad postępowania dla kontrahentów” reguluje kwestie związane z:

- przestrzeganiem prawa
- etyką działalności
- poszanowaniem Praw Człowieka
- relacjami z pracownikami i pomiędzy pracownikami
- zobowiązaniami wobec osób trzecich i rynku
- poszanowaniem środowiska naturalnego.

W 2011 r. zawarto łącznie 24 umowy ramowe, z czego 16 zostało uzupełnionych o załącznik etyczny (67%). Niezależnie od zapisów umownych kwestie związane z odpowiedzialnością są elementem oceny kontrahenta – tak na etapie wyboru dostawcy, jak i na jej zakończenie. Zarówno w ankietach kwalifikacyjnych podwykonawców, jak i kartach oceny współpracy uwzględnione zostały kwestie przestrzegania praw pracowniczych i wymagania prawne dotyczące ochrony środowiska. Wszyscy kluczowi dostawcy (100%) byli poddani ocenie (kwalifikacji wstępnej), a przy zakończeniu współpracy – ocenie końcowej. Oceny dotyczyły wszystkich, nie tylko kluczowych, dostawców. W 2011 r., budowy dokonały 2033 ocen końcowych zawierających elementy BHP i ochrony środowiska, co stanowiło ok. 70% wszystkich ocen³. W 118 przypadkach zidentyfikowano nieprawidłowości. Wstępnemu

ankietowaniu kwalifikacyjnemu poddano 1191 dostawców. Jest to bardzo istotny wzrost liczby ocen, ponieważ rok wcześniej analogiczne wartości wynosiły 800 (oceny końcowe) i 400 (ankiety kwalifikacyjne).

● Wszystkie kontrakty (100% budów) są na bieżąco monitorowane pod kątem ryzyka korupcji. Dodatkowo wyrywkowo przeprowadzane są przez Biuro Kontroli Wewnętrznej bezpośrednie audyty wybranych budów. W 2011 r. przeprowadzono ich 40 (co stanowiło ok. 1/3 wszystkich realizowanych kontraktów). Warto w tym miejscu zaznaczyć, że pracownicy Biura Kontroli Wewnętrznej przy każdej rutynowej kontroli poruszają również aspekty etycznych zachowań wewnątrz organizacji i w relacjach biznesowych.

● Kadra menedżerska Budimeksu uczestniczy w specjalnych szkoleniach podejmujących tematykę korupcji, prób korumpowania i zastraszania oraz szerego pojętego bezpieczeństwa. Warsztaty dotyczą kwestii etyki w działaniach biznesowych i jej wpływu na budowanie relacji z poszczególnymi grupami interesariuszy. W 2011 r. w szkoleniu tym wzięło udział 128 osób, w tym 118 menedżerów (ok. 27% całej kadry menedżerskiej). Dodatkowo Kodeks Etyki Grupy Budimex, zawiera zapisy stanowczo potępiające jakąkolwiek formę korupcji. Zgodnie z raportem z działalności Komisji ds. Etyki Budimeksu SA w roku 2011 Komisja rozpatrzyła 9 zgłoszonych spraw. Większość z nich dotyczyła działań, które mogłyby być potraktowane jako próba korumpowania kierowników kontraktów przez podwykonawców realizujących roboty na tych kontraktach. Wszystkie zgłoszone wydarzenia zostały przeanalizowane przez Biuro Kontroli Wewnętrznej bądź pracowników Pionu Zarządzania Kadrami i poddane kontroli. Komisja ds. Etyki zdecydowała o podjęciu działań,

S02 ●

HR1,HR2 ●

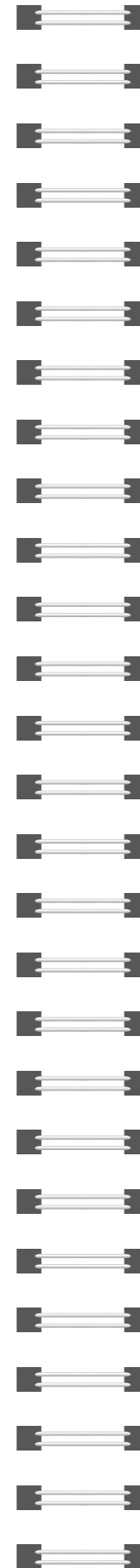
S03, S04, HR3 ●●

3
Udział procentowy ocen z uwzględnieniem BHP i ochrony środowiska w stosunku do wszystkich ocen dostawców w roku 2011.

które w przyszłości pozwolą na uniknięcie tego typu nieetycznych zachowań podwykonawców lub umożliwią zastosowanie środków gwarantujących należytą ochronę pracowników Budimexu oraz pozwolą na wyciągnięcie konsekwencji wobec osób dopuszczających się nieetycznych zachowań. We wzorach umów stosowanych przez Budimex znalazły się zapisy gwarantujące prawo do odstąpienia od umowy w przypadku stwierdzenia próby działania o charakterze korupcyjnym. Jednocześnie powstała nowa instrukcja „Zasady postępowania w przypadku złożenia propozycji przyjęcia korzyści majątkowej i w przypadku prób zastraszania pracownika”, która ustala zasady postępowania w sytuacji, w której pracownikowi zostanie złożona propozycja przyjęcia korzyści majątkowej w zamian za określone działania lub zaniechanie działań związanych z realizacją danej umowy, jak również na wypadek podejmowania prób zastraszania pracownika. Dokonano także zmian zapisów procedury „Zasady uczestnictwa w imprezach sponsorowanych i innych działaniach mających charakter konfliktu interesów”.

●● Wspomniany Kodeks Etyki został wprowadzony w 2010 r. w Budimexie, a w 2011 r. został przyjęty przez spółki Grupy, tj. Budimex Nieruchomości, Budimex Danwood oraz Mostostal Kraków. W rozdziale zatytułowanym „Obszary szczególnego przestrzegania wartości etycznych” Budimex zastrzega, że: „nie toleruje dyskryminacji i narzuca-

nia światopoglądu zwłaszcza z powodu płci, pochodzenia, wyznania, wieku, przekonań politycznych i zajmowanego stanowiska; w codziennych relacjach z pracownikami nie akceptuje naruszania granic prywatności, czy wykorzystywania pozycji zawodowej do realizacji prywatnych celów; firma zapewnia pracownikom godne warunki zatrudnienia i tworzy środowisko, które daje szerokie możliwości rozwoju zawodowego i awansu oraz dokłada starań, by w organizacji znaleźli się ludzie o różnym poziomie doświadczeń”. Równoległe Regulamin Pracy Budimexu gwarantuje poszanowanie praw człowieka oraz przeciwdziałanie dyskryminacji w sferze zatrudnienia. Gwarantem poszanowania i respektowania zapisów Kodeksu Etyki jest Komisja ds. Etyki, która została powołana przez prezesa Zarządu Budimexu. Rolą Komisji jest monitorowanie zgodności stosowanych standardów etyki zawodowej z zapisami Kodeksu Etyki. Komisja rozpatruje przypadki łamania postanowień Kodeksu i tworzy wytyczne w zakresie przestrzegania zasad w nim zawartych z zachowaniem standardów poufności. Każdy pracownik ma możliwość anonimowego poinformowania Komisji o zauważonych przypadkach nieprzestrzegania Kodeksu Etyki, a informacje o nieprawidłowościach są nie tylko analizowane, lecz także przekazywane do Rady Nadzorczej. Wśród problemów zgłoszonych Komisji w 2011 r. nie znalazł się ani jeden przypadek, w którym pracownicy skarżyliby się na dyskryminację w sferze zatrudnienia, czy łamanie praw człowieka. Wszyscy nowo przyjmowani pracownicy mają obowiązek zapoznania się z postanowieniami Kodeksu. W 2011 r. było to 1 246 osób. Budimex nie zatrudnia dzieci, o czym stanowi XIV rozdział nowego Regulaminu Pracy. W 2011 r. ani w Grupie Budimex, ani u analizowanych kontrahentów nie stwierdzono przypadków pracy przymusowej oraz pracy dzieci.

	Budimex SA	Budimex Nieruchomości	Mostostal Kraków	Budimex Danwood
● Całkowita liczba stwierdzonych przypadków dyskryminacji oraz działania podjęte w tej kwestii	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono
● Zidentyfikowane działania mogące stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono
● Zidentyfikowane incydenty wykorzystywania pracy dzieci	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono
● Zidentyfikowane incydenty wykorzystywania pracy przymusowej	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono	nie stwierdzono

HR4 ●

HR5 ●

HR6 ●

HR7 ●

LA DMA, LA3 ●

● Warto również podkreślić, że wszyscy pracownicy, niezależnie od tego czy są zatrudnieni na pełen etat, czy w ograniczonym wymiarze godzinowym mają takie same świadczenia dodatkowe. Trzeba tu wspomnieć o ubezpieczeniu medycznym (Budimex, Budimex Nieruchomości), ubezpieczeniu na życie (Budimex, Budimex Nieruchomości) i kartach Benefit (Budimex, Budimex Nieruchomości). Poza oferowanymi świadczeniami w sytuacjach szczególnych (np. ciężka choroba pracownika lub członka rodziny) zatrudnieni mogą liczyć na dodatkowe, indywidualne wsparcie. Każdy z przypadków jest wówczas analizowany indywidualnie.

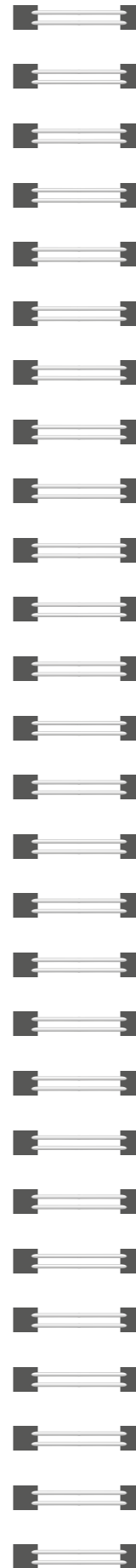
● 4,4
● HR4

Wspomniane powyżej benefity są elementem kompleksowej polityki personalnej Budimeksu. Spółka stara się przyciągać najlepszych pracowników, kierując swoją ofertą do studentów i absolwentów, głównie kierunków inżynierskich. Stąd bezpłatna dla studentów Akademia Budimex, czy programy praktyk i staży, a także próby podejmowania dialogu z uczelniami na temat kierunków kształcenia przyszłych budowlańców. Sam proces rekrutacji przyszłych pracowników jest transparentny i każdy zainteresowany może zapoznać się z jego przebiegiem. Kadra Budimeksu to w dużej części wysoko wykwalifikowani specjaliści różnych dziedzin, głównie inżynierowie. Stanowią oni trzon zespołów realizujących kontrakty budowlane. W skład tych zespołów wchodzi także pracownicy podwykonawców. Taki typowy dla branży system, który wykorzystuje pracowników podmiotów zewnętrznych, czyni spółkę niezmiernie elastyczną. Dzięki czemu może ona dostosowywać się do zmieniających się warunków rynkowych, tj. zmieniać skalę działań w przypadku zmieniającej się liczby zleceń. Elastyczność ta nie jest bez znaczenia ze względów logistycznych – nowe lokalizacje kontraktów nie pociągają za sobą konieczności przemieszczania całych zespołów, a jedynie ich kluczowych członków. Jednocześnie oznacza to zatrudnienie dla pracowników lokalnych podwykonawców. Budimex, jako zleceniodawca, dba by dobre warunki BHP zagwarantować własnym pracownikom oraz tym, którzy zatrudnieni są u podwykonawców.

Wartościowa kadra, stanowiąca fundament Budimeksu, może liczyć nie tylko na atrakcyjne wynagrodzenia, wyjazdy zagraniczne czy wspomniane benefity, ale również na rozwój i różnorodne szkolenia (branżowe techniczne, miękkie, językowe). Inne ważne elementy polityki personalnej, o czym mowa będzie w dalszych częściach raportu, to nacisk na unikanie jakichkolwiek zachowań nieetycznych oraz ogromna waga przykładana do bezpieczeństwa i higieny pracy.

Najważniejsze programy rozwojowe Grupy Budimex to:

- Ekspert – program dla pracowników z dużym doświadczeniem i wiedzą w wąskiej dziedzinie specjalizacji
- Gemini – program wymiany międzynarodowych udziałowcem Budimeksu – hiszpańską spółką Ferrovial. Kilkumiesięczne szkolenie w Hiszpanii z zakresu negocjacji, kontroli kosztów i zarządzania kontraktem
- Talent Pool – program o charakterze elitarnym przeznaczony dla selekcjonowanej kadry menedżerskiej średniego szczebla (realizacja indywidualnej ścieżki rozwoju zawodowego poprzez studia MBA, kompleksowe programy menedżerskie, kursy językowe za granicą, indywidualny coaching).

Grupa Budimex dba o poszanowanie wolności zrzeszania się i sporów zbiorowych. W spółkach Grupy działają 3 związki zawodowe, w których zarejestrowanych jest nieco ponad 150 osób (poniżej 3% pracowników). W 2011 r. żaden ze związków nie był w sporze zbiorowym z którymkolwiek z pracodawców. Zarząd dąży również do tego, by o wszelkich istotnych sprawach informować pracowników możliwie najwcześniej (np. w przypadku zmian organizacyjnych), z wyprzedzeniem co najmniej przewidzianym przepisami prawa (np. w przypadku wypowiedzenia umowy o pracę, w zależności od stażu zatrudnienia, okres ten wynosi: 2 tygodnie, 1 miesiąc lub 3 miesiące). Co do zasady kadrę Budimeksu stanowią pracownicy polscy (100%). Warto podkreślić, że w skład zarządów poszczególnych spółek wchodzi również Polacy, a obcokrajowcy na najwyższych stanowiskach stanowią pojedyncze wyjątki.

Budimex, mając na celu zachowanie najwyższych standardów etycznych, wyznaje zasadę pełnej apolityczności w działalności gospodarczej. Zgodnie z obowiązującym prawem nie wspiera partii i organizacji politycznych. Ze względu na negatywne skojarzenia jakie w polskich realiach wiążą się lobbymingiem, ogranicza udział w życiu publicznym do aktywnego udziału w organizacjach branżowych, których firma jest członkiem. Pozwala to na zachowanie pełnej jawności i transparentności działań.

- Członkostwo Budimeksu w organizacjach i inicjatywach społecznych:
- Business Centre Club
  - Polsko-Hiszpańska Izba Gospodarcza
  - Polski Związek Pracodawców Budownictwa
  - Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych
  - Polskie Stowarzyszenie Wykonawców Nawierzchni Asphaltowych
  - Ogólnopolska Izba Gospodarcza Drogownictwa
  - Związek Mostowców RP
  - Stowarzyszenie Księgowych w Polsce
  - Klub Polskich Laboratoriów Badawczych POLLAB
  - Stowarzyszenie Polskich Przedsiębiorstw Usługowych w Niemczech
  - UN Global Compact.

4.13 ●

LA DMA, LA5 ●
EC7 ●

S0 DMA, S05, S06 ●

● LA11

BEZPIECZEŃSTWO LUDZI

Kluczowym czynnikiem, determinującym sposób funkcjonowania grupy kapitałowej, której działalność koncentruje się na budownictwie, jest bezpieczeństwo:

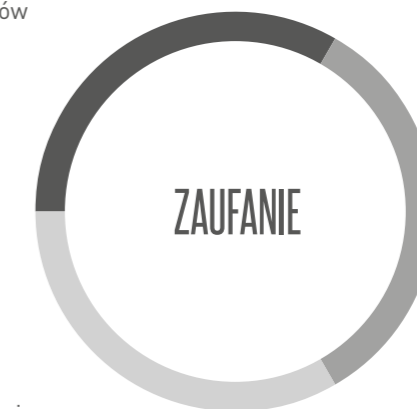
- życia i zdrowia użytkowników obiektów budowanych przez spółki
- życia i zdrowia pracowników
- osób postronnych.

Obok bezpieczeństwa ludzi, równie ważną kategorią jest bezpieczeństwo otoczenia przyrodniczego, o którym mowa będzie w dalszej części raportu.

● Mówiąc o bezpieczeństwie użytkowników należy myśleć o różnych fazach życia produktu jakim jest autostrada, wiadukt, most, budynek kubaturowy, czy wreszcie mieszkanie w apartamentowcu bądź drewnianym domu budowanym przez Budimex Danwood. Odpowiedzialność za bezpieczeństwo rozpoczyna się już na etapie projektu, poprzez etap wykonawstwa i kończy na późniejszym utrzymaniu obiektu.

PR DMA, PR1 ●

BEZPIECZEŃSTWO
LUDZI

mniej przestojów
i nieprzewidzianych
kosztów

reputacja
i długoterminowa
wartość marki

spoteczne przyzwolenie
na działanie i mniejsze
prawdopodobieństwo
protestów społecznych

**Troska
o bezpieczeń-
stwo, a wyniki
biznesowe:**

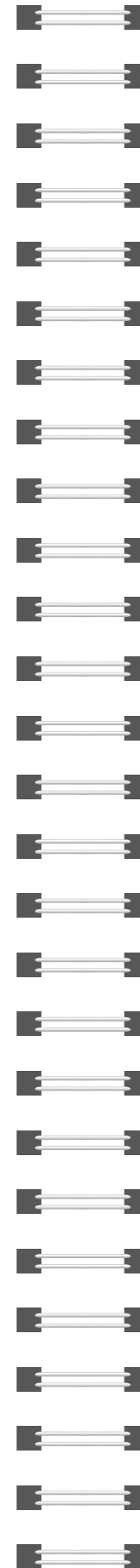
Rola spółek Grupy ogranicza się często, szczególnie w przypadku infrastruktury, do samego tylko wykonawstwa. Niemniej dla Grupy niezmiernie ważna jest praca projektantów z Biura Technicznego Budimeksu, które pełni również rolę swoistej jednostki badawczo-rozwojowej. To tu powstają nowe, innowacyjne koncepcje. Biuro decyduje także o wykorzystaniu konkretnych materiałów i surowców, tak by zapewniały one bezpieczeństwo budowanego obiektu.

Staranność wykonania gwarantuje, że rozwiązania przewidziane projektami zostaną przełożone na realne obiekty. Normy opisują dobór materiałów i surowców, kontrolę ich jakości oraz sposób późniejszego wykorzystania. W efekcie eliminuje się ryzyko wykorzystania surowca niższej jakości lub takiego, który ujemnie oddziaływałby na zdrowie. Wystarczy wspomnieć o mobilnych laboratoriach, które pobierają z wykonanych już odcinków dróg próbki i analizują ich zgodność z normami. Zintegrowany system zarządzania Budimeksu definiuje również procedury dotyczące gwarancji, włączając w to przyjęcie reklamacji, jej analizę, ustalenie odpowiedzialności za wykrytą wadę, proces jej usuwania i ocenę jakości usunięcia usterki. Ponadto, np. Mostostal Kraków, ze względu na specyfikę prowadzonej działalności posiada szereg certyfikatów i uprawnień w zakresie wytwarzania, montażu i remontów konstrukcji stalowych, urządzeń ciśnieniowych

i dźwignicowych, budowy mostów drogowych i kolejowych oraz do prowadzenia prac spawalniczych, wykonywania badań niszczących i nieniszczących, szkolenia i egzaminowania spawaczy wydanych m.in. przez Urząd Dozoru technicznego, Universität (TH) Karlsruhe, Instytut Spawalnictwa, Ministerstwo Infrastruktury i Polską Izbę Konstrukcji Stalowych. W Budimeksie, obok zintegrowanego systemu zarządzania jakością wg ISO, funkcjonuje również system zapewnienia jakości oparty na wymaganiach natowskiego standardu AQAP 2110. Dodatkowo firma dysponuje wydanym przez Instytut Badawczy Dróg i Mostów certyfikatem zakładowej kontroli produkcyjnej mieszanek mineralno-asfaltowych.

W przypadku Budimeksu Danwood znak jakości RAL, Certyfikat ISO-9001 oraz stała kontrola materiałów przez Instytut Kontroli Materiałów dla Budownictwa w Dreźnie gwarantują wysoką jakość oraz precyzyjne wykonanie, od produkcji, poprzez montaż, aż po wykończenie. Jako jedna z nielicznych firm w Polsce, Budimex Danwood oferuje 30-letnią gwarancję na elementy konstrukcyjne domu.

Z kolei Budimex Nieruchomości od 10 lat jest wyróżniany Certyfikatem Dewelopera przyznawanym przez Polski Związek Pracodawców Budownictwa. Certyfikat otrzymują firmy, które przez niezależnych ekspertów wchodzących w skład Kapituły Certyfikatu Dewelopera są uznawane za wiarygodnego i rzetelnego partnera.

● Wszystkie wyżej wymienione certyfikaty, obok procedur zintegrowanego systemu zarządzania, są potwierdzeniem najwyższej jakości i staranności, a także profesjonalizmu, które w ostatecznym rozrachunku pozwalają na dostarczanie naprawę bezpiecznych z punktu widzenia użytkownika obiektów. Najlepszym dowodem na to jest brak incydentów, nie mówiąc już o katastrofach budowlanych, które dotyczyłyby obiektów budowanych przez Grupę Budimex. Innym argumentem są liczne nagrody, o których mowa była wcześniej.

● ● ● Spółki Grupy przywiązują bardzo dużą wagę do zapewnienia bezpiecznych warunków pracy. W Budimeksie oraz Mostostalu Kraków, czyli firmach, w których zatrudniona jest większość pracowników grupy kapitałowej, w ramach zintegrowanych systemów zarządzania wdrożono systemy zarządzania BHP zgodne z normą PN-N-18001. W firmie funkcjonuje Komisja ds. BHP, w skład której wchodzi przedstawiciele pracowników, wskazywani przez związki zawodowe. Składa się ona bowiem z 4 reprezentantów pracowników, 2 reprezentantów pracodawcy oraz lekarza medycyny pracy. Komisja jest reprezentacją ogółu zatrudnionych (100%).

Analizując zarówno ciężkość, jak i częstotliwość wypadków w Budimeksie można odnotować ich nieznaczny, bo ok. 4-proc. spadek. Zmniejszyła się zarówno liczba wypadków, jak i ich dotkliwość mierzona

przeciętną długością nieobecności w pracy. Warto pamiętać jednak, że oba efekty się kumulują, tj. całkowita liczba dni nieobecności w pracy spadła w efekcie o ok. 9%. Mniejsza absencja to z kolei większa stabilność bieżącej działalności spółki. W 2011 r. w analizowanych spółkach Grupy Budimex nie odnotowano wypadków śmiertelnych.

● Ostatni rok przyniósł zmiany w zarządzaniu bezpieczeństwem i higieną pracy, które warto choćby zarysować. Przede wszystkim przygotowano nowy system szkoleń, który zdecydowanie wykracza ponad wymagane prawem minimum, dlatego spotyka się z bardzo pozytywnym odbiorem pracowników. Jest to niezmiernie ważne, ponieważ przyczyną większości wypadków jest rutyna i zwyczajna bezmyślność. Zrozumienie i uświadomienie problemów pozwala pracownikom eliminować niebezpieczne zachowania. W ubiegłym roku przygotowano system pierwszej pomocy i zakupiono niezbędny sprzęt do ratowania życia, który już jest obecny na każdym z kontraktów. Z zakupem sprzętu wiążą się również szkolenia z zakresu pierwszej pomocy, które realizowane są już fizycznie w 2012 r. Wprowadzono całkowicie nowy system raportowania i kontroli ryzyka na kontrakcie, który jest nie tylko przyjazny dla kierowników budów, ale pozwala im monitorować i eliminować potencjalne ryzyka. Trwa opracowywanie nowych procedur i systemu ryzyka BHP. Jest to konsekwencja wniosków wynikłych z analiz przeprowadzonych w roku 2011, które wykazały, że nie wszystkie przyjęte rozwiązania i nie wszystkie stosowane dobre praktyki są wystarczające.

PR2 ●
LA DMA ●

4.4 ●
LA6 ●
CRE6 ●

● SO DMA, S01

Specyfika rynku budowlanego wiąże się z zatrudnianiem dość licznych firm-podwykonawców. Często problemem staje się odmienna i niewystarczająca kultura bezpieczeństwa ich pracy. Już w 2010 r. między innymi kwestie BHP stały się jednym z elementów oceny współpracy z podwykonawcami. W roku 2011 zwiększyła się znacząco liczba spółek, które takiej ocenie zostały poddane. Wynik oceny wpływa na dalszą współpracę, a w skrajnym przypadku, może doprowadzić nawet do jej zakończenia.

● 4.12

● Dużym sukcesem ubiegłego roku jest uszczelnienie systemu monitorowania ryzyka i liczby wypadków u podwykonawców, którzy – co zdarzało się w przeszłości – próbowali ukryć zdarzenia stawiające ich w niekorzystnym świetle. Kolejnym wartym wspomnienia działaniem było wypracowanie, przy wiodącym udziale Budimeksu, wzoru załącznika do standardowej umowy z podwykonawcą, a odnoszącego się do zasad BHP. Załącznik taki powstał w ramach prac „Porozumienia dla bezpieczeństwa w budownictwie”, którego Budimex jest sygnatariuszem i aktywnym uczestnikiem. Przyjęte rozwiązanie, oparte o dobre praktyki i doświadczenia Grupy, stało się normą, którą główni gracze rynkowi, w ramach swojej samoregulacji, zdecydowali się przyjąć, i która pozwoli ucywilizować praktykę rynkową, często pozostawiającą wiele do życzenia. Równocześnie Budimex jest partnerem i wspiera, wraz z innymi

największymi firmami budowlanymi, kampanię społeczną Państwowej Inspekcji Pracy i Zakładu Ubezpieczeń Społecznych „Szanuj życie! Bezpieczna praca na wysokości”.

● Innym aspektem związanym z bezpieczeństwem jest kwestia osób postronnych, które mogą znaleźć się w strefie oddziaływania inwestycji i potencjalnie ulec wypadkowi. Oczywiście bezwzględnie przestrzega się tu wszelkich regulacji dotyczących ogrodzenia i odpowiedniego oznakowania terenu budowy, co ogranicza prawdopodobieństwo tego, że osoba niepożądana nie wejdzie na taki obszar. Prewencyjne działania podejmowane są również przez pracowników, a zwłaszcza przez pracowników ochrony, którzy – z czego nie wszyscy zdają sobie sprawę – nie tylko chronią mienie, ale również pośrednio przyczyniają się do eliminowania niebezpieczeństwa, jakie mogą na siebie ściągnąć, np. dzieci chcące niepostrzeżenie „zwiadzić” budowę i nieświadomie narażające się na ogromne niebezpieczeństwo. Bezpieczeństwo osób postronnych nie zawsze musi oznaczać bezpośrednie zagrożenie życia i zdrowia. Często są to różnego rodzaju uciążliwości (np. hałas). Nie zawsze można je wyeliminować, ale Budimex stara się organizować swoją pracę tak, by jej ujemne oddziaływanie na mieszkańców było możliwe najmniejsze. Firma reaguje też na wszelkie niepokojące sygnały i skargi, ma bowiem świadomość, że jest jedynie gościem w danej społeczności, a to zobowiązuje.

Budimex SA: bezpieczeństwo dzieci a budowa autostrady A4

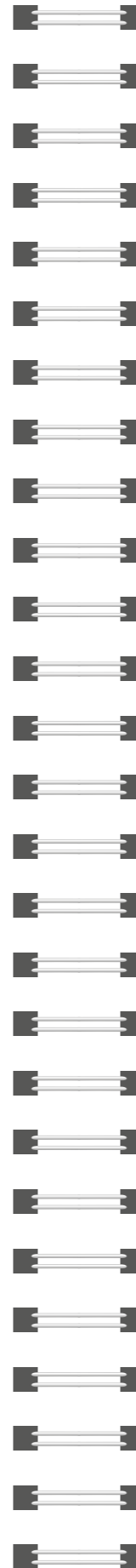
Duża intensyfikacja prac przy budowie autostrady na odcinku Wierzbna – Radymno, która prowadzona była na 2 lub nawet na 3 zmiany, stanowiła utrudnienie dla dzieci, które „na skrót”, poprzez budowę, dostawały się do szkoły. Aby zapewnić im bezpieczną drogę do szkoły, Budimex zdecydował się od kwietnia 2011 r. na własny koszt codziennie dowozić je autobusem. Do i ze szkoły dojeżdżało ok. 25 uczniów klas od IV do VI. – Z powodu tej inwestycji dzieci straciły dogodny skrót, dzięki któremu bezpiecznie i szybciej mogły dojść do szkoły. Ponadto ruch pojazdów i ciężkiego sprzętu spowodował, że jest tutaj dość niebezpiecznie. Dlatego zaproponowany dowóz to dobre rozwiązanie dla naszych uczniów – mówi Janusz Fudali, dyr. SP w Chłopicach. – Wynajęliśmy autobus. Zdecydowaliśmy się na to, ze względu na duże skupisko robót w tym terenie i chęć zapewnienia dzieciom bezpiecznego dojścia do szkoły – mówi Krzysztof Waśko, dyr. kontraktu z firmy Budimex <http://www.nowiny24.pl/apps/pbcs.dll/article?AID=/20111025/PRZEMYSL/965101130>

Budimex SA: obawy związane z uruchomieniem wytwórni mas bitumicznych w Lublinie

Wiele kontrowersji i obaw wywołała zapowiedź Budimeksu związana z otwarciem tymczasowej wytwórni mas bitumicznych w lubelskiej dzielnicy Hajdów –Zadębie. Mieszkańcy byli szczególnie zaniepokojeni, ponieważ w ich okolicy miało funkcjonować łącznie pięć tego typu obiektów należących do różnych firm.

Protesty pojawiły się w lipcu 2011 r., a mieszkańcy zapowiedzieli zablokowanie zakładu. Dzięki dialogowi udało się dojść do porozumienia, które satysfakcjonowało wszystkie strony. Na początku września, mieszkańcy zainicjowali jednak 2-dniową blokadę, ponieważ nie chcieli uwierzyć, że jeden z dojazdów, przebiegający w sąsiedztwie ich domów, ma charakter tymczasowy i służy wybudowaniu właściwego, mniej uciążliwego dla lokalnej społeczności, dojazdu do zakładu. Poprzez dialog i bezpośrednie rozmowy udało się wyjaśnić wszystkie wątpliwości i nie doszło do dalszej eskalacji konfliktu.

Budimex wychodzi zdecydowanie poza wymagania wynikające z regulacji prawnych. Jako firma ma świadomość, że obiekty, do których powstania się przyczynia, już po ich wybudowaniu, mogą stanowić źródło przyszłych zagrożeń. Chodzi tu przede wszystkim o infrastrukturę drogową, która w ostatnich latach zdominowała portfel inwestycji. Z tego też powodu w 2010 r. zainicjowany został sztandarowy program społeczny „Domofon ICE”, który realizowany jest w szkołach znajdujących się w sąsiedztwie inwestycji drogowych Budimeksu. Kluczowym elementem programu są plastikowe karty zawierające dane ułatwiające kontakt z ich najbliższymi (karty ICE) w razie wypadku, czyli wtedy kiedy najbardziej liczy się czas, a informacja o ewentualnych schorzeniach

przewlekłych, alergiach i przyjmowanych lekach, może uratować życie. Informacje zapisane na karcie mogą być niezwykle pomocne również w przypadku zgubienia się dziecka. Skrót ICE (*In Case Of Emergency*) jest znany ratownikom na całym świecie, a dane na karcie zapisane są w optymalny sposób umożliwiając ich szybkie odczytanie. Wszystkie objęte programem dzieci, na koniec 2011 r. było ich już ponad 5100, otrzymują karty w kształcie telefonu komórkowego wraz z odbłaskowym etui posiadającym system łatwego mocowania do plecaka. Kampania ma szerszy wymiar edukacyjny, promując wśród młodych ludzi zasady bezpiecznego zachowania na drodze oraz udzielania pierwszej pomocy i nie ogranicza się wyłącznie do dystrybucji kart. Chodzi właśnie o działania prewencyjne, ograniczające przyszłe ryzyko związane z realizowanymi inwestycjami drogowymi. Cieszyć może również fakt, że w wydzierzenia realizowane w ramach programu „Domofon ICE” chętnie włączają się przedstawiciele służb ratunkowych, przede wszystkim policji i straży pożarnej.

Spotyka się on również z bardzo dobrym odbiorem ze strony rodziców, dyrektorów szkół i samorządowców.

W ubiegłym roku uroczyste gale „Domofon ICE” odbyły się w 6 z 11 szkół zgłoszonych do programu (ok. 3500 dzieci). Dodatkowo w karty wyposażeni byli nowi uczniowie, ze szkół, które wcześniej przystąpiły do programu (ok. 600 dzieci). Najważniejsze jest jednak to, że działania są skuteczne. Prowadzony monitoring pokazuje, że 66% dzieci na co dzień nosi otrzymane zawieszki, co należy uznać za dobry wynik. Co więcej przeprowadzone w listopadzie 2011 r. badanie ankietowe nauczycieli potwierdza zasadność i skuteczność programu. Z czasem, co pokazuje porównanie wyników ankiet z 2011 i 2010, nauczyciele są coraz bardziej przekonani do „Domofonu ICE”:

Pytania ewaluacyjne	2010	2011	Zmiana %
Jak ocenia Pani/Pan przeprowadzenie pilotażowej akcji programu społecznego „Domofon ICE” w Państwa miejscowości?	4,1	4,7	115%
Czy uczniowie podeszli poważnie do zagadnień bezpieczeństwa ruchu drogowego, które przyświecają akcji?	4,0	4,5	113%
Czy uczniowie noszą przy plecakach karty „Domofon ICE” w etui?	3,4	4,0	118%
Czy formuła programu zainteresowała uczniów?	3,9	4,5	115%

Skala odpowiedzi:

1- nie (źle) 2- raczej nie (raczej źle) 3 - średnio 4- raczej tak (raczej dobrze) 5 - zdecydowanie tak (bardzo dobrze)

Wybrane opinie o programie „Domofon ICE”

– Gmina pozyskała dziś potężnego sprzymierzeńca, którym jest firma Budimex realizująca w całej Polsce program „Domofon ICE”. W tym wypadku cel szkół i firmy jest ten sam: bezpieczeństwo dzieci – powiedział podczas gali „Domofonu ICE” Andrzej Jankowski, burmistrz Strykowa (10.11.2011).

– Cieszymy się, że taka gala została zorganizowana w Mrągowie. Odbywa się ona nieprzypadkowo u nas, ponieważ właśnie została oddana obwodnica miasta. Dzięki swojej formule program „Domofon ICE” na pewno przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa dzieci i realnie wpłynie na zmniejszenie ilości wypadków z udziałem najmłodszych – powiedział Tadeusz Tyczyński, przewodniczący Rady Miasta.

– Chcemy, aby program „Domofon ICE” był kontynuowany w naszym mieście w kolejnych latach – dodał z kolei Tomasz Witkiewicz, wiceburmistrz Mrągowa (17.06.2011).

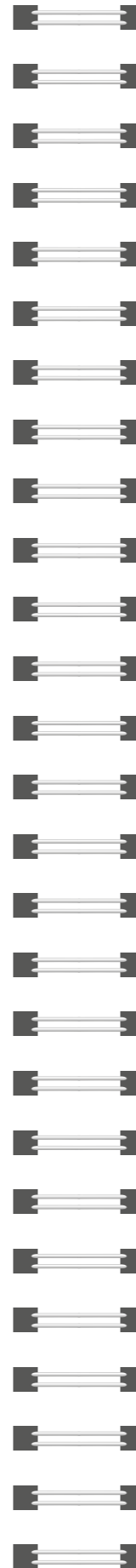
Przy tej okazji warto podkreślić, że działania na rzecz różnorodności społecznej lokalnych realizowane w formie wolontariatu pracowniczego, weszły na stałe do kalendarza wydarzeń firmowych. W 2011 r. przeprowadzono 6 dużych akcji, w które zaangażowało się w sumie 775 pracowników, czyli prawie co czwarty zatrudniony. Pomoc lokalnym społecznościom wymaga przede wszystkim dobrej woli, a celem firmy jest promowanie tego typu zachowań. Rok 2010 przyniósł zagrożenie powodziowe i wówczas pomoc ciężkiego sprzętu z budów prowadzonych przez Budimex okazywała się bezcenna. Wiosna 2011 r. nie przyniosła powodzi, ale firma i tak angażowała się w działania lokalne.

Budimex SA: dostarczenie piasku potrzebnego do budowy boiska

W Korzeniewie – niewielkiej miejscowości obok Kwidzyna, gdzie Budimex buduje przeprawę przez Wisłę – działa drużyna piłkarska. Piasek wydobywany z Wisty podczas budowy posłużył sportowcom do wyspania boiska treningowego. Budimex przekazał materiał nieodpłatnie.

Oczywiście aktywność społeczna nie kończy się wyłącznie na mniejszych lub większych działaniach o charakterze lokalnym. Grupa Budimex angażuje się w pomoc w rozwiązywaniu szeregu problemów społecznych i wspiera cenne inicjatywy społeczne. Przykładowo Budimex niezmiennie od wielu lat wspomaga organizację Mistrzostw Polski Żeglarzy Niepełnosprawnych. W 2011 r. zawody te odbyły się już po raz 17.

●● Z pomocy finansowej skorzystała m.in. Fundacja Opieka i Troska, która wspiera budowę „Przylądka Nadziei”, czyli Kliniki Transplantacji Szpiku, Onkologii i Hematologii Dziecięcej w Zespole Centrum Klinicznego Akademii Medycznej we Wrocławiu. Nowosądecki Ośrodek Profilaktyki Społecznej dzięki pomocy Budimeksu mógł zorganizować kolonie socjalno-zdrowotne dla dzieci ubogich. Budimex kontynuuje wieloletni mecenat nad Społecznym Komitetem Opieki nad Starymi Powązkami im. Jerzego Waldorffa w Warszawie. W 2011 r. spółka podpisała dwie umowy ze szpitalami dziecięcymi w Poznaniu i Lublinie, na mocy których w ciągu najbliższych 3 lat Budimex przekaże im 480 tys. złotych. Kwota przyczyni się do odnowy i unowocześnienia obu placówek medycznych.

Łącznie na różnego rodzaju darowizny przekazano w 2011 r. 616,5 tys. zł.

Budimex SA: Akademia Budimex

Akademia Budimex to bezpłatna inicjatywa edukacyjna, zainaugurowana wiosną 2009 r. Składa się na nią cykl profesjonalnych warsztatów skierowanych do studentów kierunków budowlanych renomowanych polskich uczelni technicznych. Szkolenia obejmują zastosowania nowoczesnych technologii i zaawansowanych rozwiązań w inżynierii lądowej i komunikacyjnej omawianych na przykładzie kontraktów realizowanych przez Grupę Budimex.

– Wiedza, którą chcemy przekazać jest wynikiem wieloletnich doświadczeń pracowników Grupy Budimex i wiąże się bezpośrednio z realizowanymi przez nas inwestycjami. Mamy nadzieję, że przekazane umiejętności przyczynią się do rozwoju kompetencji studentów i przygotują ich na przyszłe wyzwania zawodowe. Chcemy, aby inżynierowie kształceni na największych polskich uczelniach byli

konkurencyjni na rynku pracy. Wiemy, że obecni studenci już wkrótce odegrają kluczową rolę w rozwoju całej branży budowlanej w Polsce i na świecie. Z myślą o tym podjęliśmy się realizacji działań edukacyjno-szkoleniowych w środowisku akademickim – mówi o Akademii Budimex Dariusz Blocher, Prezes firmy.

W 2011 r. w projekcie wzięty udział Politechnika Śląska, Politechnika Krakowska, Uniwersytet Technologiczno-Przyrodniczy w Bydgoszczy, Politechnika Poznańska, Politechnika Warszawska, Politechnika Rzeszowska, Uniwersytet Zielonogórski, Politechnika Lubelska, Politechnika Wroclawska, Zachodniopomorski Uniwersytet Technologiczny, Politechnika Łódzka, Politechnika Białostocka oraz Politechnika Gdańska. Kolejne edycje Akademii Budimex cieszą się coraz większą popularnością. W ostatnim roku wzięto w niej udział blisko 3 tys. studentów, z których zdecydowana większość deklarowała, że chciałaby pracować w Budimeksie (93%), postrzegając spółkę jako stabilnego pracodawcę (88%). Łącznie w 3 edycjach akademii uczestniczyło 6 tys. przyszłych inżynierów.

OGRANICZANIE ODDZIAŁYWANIA NA TERENY CENNE PRZYRODNICZO

SKUTECZNE
ZARZĄDZANIE
ŚRODOWISKOWE
NA KONTRAKTACH

mniejsze
prawdopodobieństwo
protestów

Troska
o bezpieczeń-
stwo, a wyniki
biznesowe:

brak kosztów kar
środowiskowych

mniejsze ryzyko
kosztownych przestojów
ludzi i sprzętu

● Działalność Grupy Budimex bardzo silnie wpływa na środowisko. Szczególną uwagę zwraca w tym kontekście działalność samego Budimeksu, a zwłaszcza realizacja kontraktów drogowych. Podobnie budowa obiektów przemysłowych nie jest dla otoczenia obojętna. Z kolei wpływ montażu drewnianego domu z oferty Budimeksu Danwood będzie znikomy. Tam gdzie potencjalna ingerencja w funkcjonowanie lokalnej biosfery może być szczególnie duża, potrzebne jest zapewnienie rozwiązań, które pozwolą skutecznie chronić przyrodę. Jak wspomniano wcześniej zarządzanie kwestiami środowiskowymi odbywa się w Budimeksie w oparciu o certyfikowany system zarządzania ISO 14001.

W przypadku konkretnych inwestycji budowlanych reguluje je procedura „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, której celem jest zmniejszenie negatywnego oddziaływania budów prowadzonych przez Budimex na środowisko naturalne. W związku ze zwiększeniem zaangażowania w kwestie dotyczące ochrony środowiska, firma powiększyła zespół zajmujący się problematyką środowiskową.

Pracownicy, a w szczególności kadra kierownicza budów, przechodzą szkolenia w zakresie ochrony środowiska. W 2011 r. przeszkolonych zostało ok. 1000 osób. Rok wcześniej było ich ok. 900.

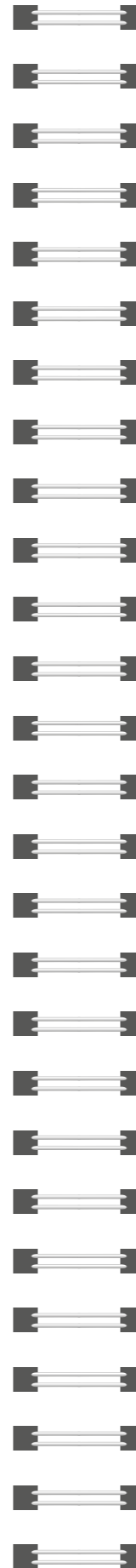
● ● Dla realizowanych i planowanych inwestycji, które potencjalnie wpłyną na bioróżnorodność, obligatoryjnie sporządzany jest raport oddziaływania na środowisko. Przy współpracy ze specjalistami różnych dziedzin nauki (m.in. ornitologami, herpetologami, ichtiologami, entomologami, botanikami itp.) proponowane są środki mające zminimalizować lub wyeliminować negatywne oddziaływanie inwestycji na otoczenie.

Budimex, jako wykonawca gotowych projektów, najczęściej nie ma wpływu na sam kształt projektu, tj. na sposób w jaki projektanci trasy uwzględniły interesy otoczenia przyrodniczego. Chodzi tu m.in. o sam przebieg planowanej drogi, która powinna zostać poprowadzona w sposób możliwie najmniej uciążliwy dla lokalnej biosfery i omijać tereny szczególnie cenne przyrodniczo. Dochodzi do tego odpowiednie rozplanowanie infrastruktury takiej jak przejścia dla zwierząt, które powinny pokrywać się z ich ścieżkami migracyjnymi. Przejścia z kolei powinny współgrać z nasadzeniami drzew i krzewów. Chodzi o takie rozplanowanie nasadzeń by naprowadzały zwierzynę na przejścia. Ważne jest tworzenie stref ekotonowych w lasach wzdłuż tras by chronić ekosystem przed

skutkami gwałtownie odstoniętej ściany lasu. Należy przewidzieć odpowiedni system odwadniający, który uchroni wody podskórne i powierzchniowe przed skażeniem substancjami ropopochodnymi, ekrany dźwiękochłonne, czy też odpowiednie, bo ograniczające liczbę kolizji ptaków, oświetlenie mostów. W rzadkich przypadkach, w których Budimex jest również projektantem, odpowiedzialność za przygotowanie optymalnego z punktu widzenia społecznego i środowiskowego rozwiązania, leży po stronie spółki. Najczęściej jednak firma odpowiedzialna jest za wybudowanie zaplanowanej już drogi w sposób zgodny z projektem opracowanym przez inwestora.

Budimex SA: nowa obwodnica Augustowa
W lutym 2011 r. GDDKiA w Białymstoku rozstrzygnęła przetarg i wskazała Budimex jako firmę, która zaprojektuje i zbuduje obwodnicę Augustowa w nowym wariantcie, czyli przez miejscowość Raczek.

Na obwodnicę mieszkańcy Augustowa czekają od kilkunastu lat. Miała ona początkowo biec przez cenną przyrodniczo dolinę rzeki Rospudy, ale rozpoczęta budowa została przerwana po protestach ekologów. Zastrzeżenia miała też Komisja Europejska. Ostatecznie w marcu 2009 r. przedstawiciele rządu ogłosili przyjęcie nowego wariantu przebiegu – przez Raczek.

W sposób niezawiniony Budimex, jako generalny wykonawca zleconych prac, stał się mimowolnym współuczestnikiem sporu jaki towarzyszył planom budowy obwodnicy Augustowa przez Dolinę Rospudy. Firma poniosła w związku z nim wymierne straty finansowe wynikające choćby z zamrożenia zasobów ludzkich i sprzętowych, a tym samym utraty alternatywnych kontraktów, które mogłaby w tym czasie zrealizować.

● Pewne zagrożenia dla środowiska wiążą się z etapem realizacji inwestycji, co wymaga zachowania najwyższej staranności przez samego wykonawcę, którym najczęściej jest Budimex. Na pozór proste działania mają bardzo duże znaczenie. Chodzi m.in. o to, by odpowiednio zorganizować place budów i ich zaplecza. Poprowadzić drogi technologiczne w sposób zapewniający oszczędne korzystanie z terenu i minimalne przekształcenie jego powierzchni, a po zakończeniu prac teren przywrócić do poprzedniego stanu. Podejście takie pozwala ograniczyć do minimum wycinkę drzew. Niezależnie od tego znajdujące się w strefie oddziaływania budowy cenne

drzewa są odpowiednio zabezpieczane przed uszkodzeniem mechanicznym. Analogicznie przed skutkami pracy ciężkiego sprzętu budowlanego zabezpieczane są np. mrowiska. Zaplecze budowy, w szczególności magazyny, składy i bazy transportowe w pierwszej kolejności lokalizuje się na terenach już zagospodarowanych i przekształconych, w miarę możliwości w oddaleniu od zabudowy mieszkaniowej, ale również w oddaleniu od terenów cennych przyrodniczo. Ogranicza się do niezbędnego minimum zajmowanie terenu na obszarach leśnych, czy podmokłych. Tam, gdzie jest to tylko możliwe roboty budowlane nie wychodzą poza wyznaczony pas drogowy.

Transport materiałów niezbędnych do budowy odbywa się przede wszystkim w obrębie wyznaczonego pasa drogowego, tak by nie prowadzić do niepotrzebnego przekształcania innych terenów. Na odcinkach, gdzie prace ziemne i budowlane są prowadzone w pobliżu zbiorników wodnych wprowadza się rozwiązania zabezpieczające przed zanieczyszczeniem substancjami chemicznymi pochodzącymi z budowy. Szczególną uwagę przywiązuje się do zabezpieczenia środowiska przed skażeniem produktami ropopochodnymi z pojazdów i maszyn budowlanych. Dlatego teren budowy oraz jego zaplecze (miejsce składowania sprzętu, materiałów itp.) zabezpiecza się przed zanieczyszczeniem wód gruntowych stosując system zbierania zanieczyszczonych wód opadowych.

CRE5 ●

Ponieważ część szaty roślinnej, która znajduje się bezpośrednio pod planowaną drogą, zostanie bezpowrotnie zniszczona, realizowane są nasadzenia kompensacyjne. Dla zinwentaryzowanych siedlisk cennych roślin, które zostałyby zniszczone przez budowaną trasę, dokonuje się metaplantacji, tj. rośliny są przenoszone na nowe miejsca. Gdy podczas budowy, zasypianiu (zniszczeniu) ma ulec jakiś niewielki zbiornik wodny (sadzawka), znajdujące się w nim płazy i gady są odławiane i przenoszone na nowe stanowiska. Podczas budowy monitorowana jest też sama przyroda. Prace budowlane prowadzone są pod nadzorem przyrodników, często różnej specjalności. W przypadku budowy odcinka autostrady A1 było to aż siedmiu różnych ekspertów (m.in. ornitolog, ichtiolog, herpetolog, entomolog, botanik). Roboty budowlane bywały okresowo wstrzymywane, gdy w strefie oddziaływania inwestycji pojawiały się rzadkie zwierzęta. Sam harmonogram i cykl prowadzenia prac jest ściśle

skorelowany z cyklem przyrodniczym. Pewne prace są wstrzymywane w związku z okresowymi migracjami, czy okresem lęgowym ptaków. Okresowe migracje nie dotyczą zresztą wyłącznie ptaków, ale również np. ptaków, czy ryb. Roboty budowlane w sąsiedztwie terenów objętych ochroną przed hałasem prowadzi się wyłącznie za dnia.

W trakcie prac dąży się też do tego, by wierzchnia warstwa ziemi (humus) wykorzystywana przy pracach wykończeniowych (utrwalanie skarp itp.) była pochodzenia lokalnego. Tym samym usuwana z powierzchni ziemia próchnicza jest składowana na hałdach a następnie wykorzystywana w zagospodarowaniu terenu po zakończeniu inwestycji. Materiał ziemny wykorzystywany przy pracach wykończeniowych (utrwalanie skarp itp.) jest najczęściej pochodzenia lokalnego, tak aby nie zawierał bazy nasion gatunków obcych danemu regionowi.

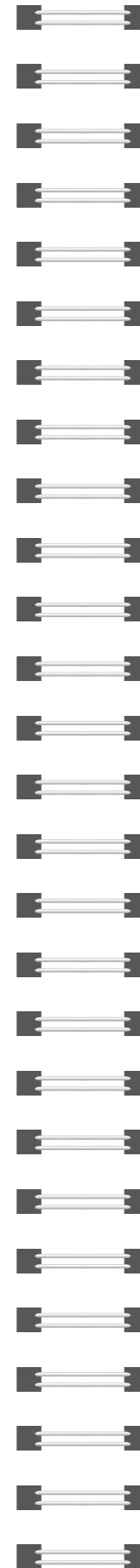

● 4.11
● EN23

Ograniczeniu ujemnego wpływu na otoczenie sprzyja również szereg bardzo prostych zasad prowadzenia robót takich jak: zraszanie wodą placu budowy w przypadku suszy, by ograniczyć ilość kurzu, redukcja do minimum czasu pracy silników spalinowych maszyn i samochodów budowy na biegu jałowym, ostrożne ładowanie sypkich materiałów na samochody i stosowanie plandek, czy też zmniejszenie prędkości jazdy w obrębie placu budowy i w okolicy.

Opisane powyżej procedury postępowania ściśle korespondują z krajowymi i europejskimi przepisami, w tym regulacjami dotyczącymi terenów Natura 2000. Przyjęte rozwiązania zapewniają spełnienie wymogów prawnych lub wręcz wykraczają poza minima regulacyjne. W trakcie realizacji przedsięwzięcia oraz po jego zakończeniu, zgodnie z zaleceniami z raportu o oddziaływaniu na środowisko danego przedsięwzięcia oraz z prawnymi decyzjami urzędów ochrony środowiska, prowadzony jest monitoring (kontrola przyrodnicza) obszaru oddziaływania oraz siedlisk w nim leżących.

●● Place budowy i poszczególne inwestycje przygotowane są również na nieprzewidziane sytuacje awaryjne. Każda zakontraktowana inwestycja realizowana przez Budimex jest wyposażona w instrukcję postępowania w przypadku wystąpienia sytuacji awaryjnych oraz w niezbędny sprzęt potrzebny na wypadek skażeń, m.in. sorbent, rękaw sorpcyjny, maty sorpcyjne oraz środki ochrony indywidualnej. Co więcej zgodnie z zasadą ostrożności, ewentualne skażenia traktuje się jako zagrażające środowisku, aż do chwili ustalenia ich rodzaju i źródła. Dodatkowo kierownicy budów muszą przechodzić specjalistyczne szkolenia związane z ochroną przyrody, włączając w to sytuacje awaryjne. W 2011 r. zdarzyły się na terenie realizowanych budów dwa wypadki, w których konsekwencji mogło dojść do niewielkich skażeń wody i gruntu. W obu przypadkach zagrożenie zostało bardzo szybko i sprawnie wyeliminowane, a środowisko naturalne nie ucierpiało.

●● Budimex SA: zagrożenie skażenia środowiska na budowie mostu przez Wisłę koło Kwidzyna

W listopadzie 2011 r., na terenie budowy mostu przez rzekę Wisłę koło Kwidzyna, na placu rozładunkowym przy przystani promowej w Korzeniewie podczas rozładunku piasku dwóch aut stojących do siebie równolegle, jedno z nich przechyliło się i przewróciło na sąsiednie. Pracownicy kontraktu, będący na miejscu zdarzenia wraz z przybyłym pracownikiem pełniącym obowiązki koordynatora ochrony środowiska, zabezpieczyli wycieki sorbentami i nie dopuścili do przedostania się płynów do ziemi oraz wody. Na miejsce zdarzenia została również wezwana straż pożarna. Dzięki odpowiedniemu wyposażeniu budowy, w postaci tzw. apteczki ekologicznej, oraz szybkiej i skutecznej reakcji pracowników, miejsce zdarzenia zostało zabezpieczone w sposób, który pozwolił na uniknięcie skażenia środowiska.

●● Budimex SA: niezidentyfikowana substancja na placu rozbudowywanej ul. Otolińskiej w Płocku

W listopadzie 2011 r. podczas wykonywania wykopu pod nową kanalizację, operator koparki natrafił na rurociąg, którego nie było na planie sytuacyjno-wysokościowym. Była to rura betonowa, z której zaczęła wydobywać się woda zanieczyszczona mazistą cieczą o kolorze i zapachu zbliżonym do ropy. Zgodnie z zasadą ostrożności, o zaistniałej sytuacji została powiadomiona straż pożarna, inwestor, Inspekcja Ochrony Środowiska oraz Centrum Zarządzania Kryzysowego. Ustalono, że przedmiotowy rurociąg wychodzi ze studzienki kanalizacyjnej znajdującej się na terenie przyległej niedziałającej już stacji benzynowej i prowadzi na teren sąsiedniego zakładu produkcyjnego, gdzie jakiś czas temu została zaślepiona. Inspektorzy WIOŚ pobrali do badania próbkę cieczy z wykopu. Po odkopaniu rury, strażacy zabezpieczyli miejsce powstania wycieku. Po wypompowaniu cieczy, wylot ze studzienki został zakorkowany korkiem kanalizacyjnym, a fragmenty rury, które kolidowały z nowobudowaną kanalizacją, usunięte. Ciecz oraz zanieczyszczony grunt zostały usunięte przez specjalistyczną firmę i przekazane do utylizacji. Inspektorzy WIOŚ pobrali pozostały grunt do badania. Prace przy budowie kanalizacji zostały wznowione po otrzymaniu zadowolających wyników badań gruntu.

EN23
4.11 ●

AKTUALNE INWESTYCJE W REJONACH CENNYCH PRZYRODNICZO

● W 2011 r. Budimex realizował kilka kontraktów, które mogły potencjalnie oddziaływać na znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie tereny bogate przyrodniczo. Dla wszystkich z nich, mając na uwadze ochronę przyrody i rewitalizację siedlisk po zakończeniu prac, realizuje się zalecenia wynikające z raportów oddziaływania inwestycji na środowisko oraz z decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji przedsięwzięcia. Wszystkie zalecenia zostały sporządzone zgodnie z sugestiami i przy współpracy ze specjalistami różnych dziedzin nauki (głównie przyrodnikami i biologami), zaplecza budów zlokalizowano poza obszarami NATURA 2000, a same prace budowlane realizowane są poza okresem lęgowym i ochronnym. Przeprowadzono inwentaryzację siedlisk, a lokalny ekosystem jest stosownie monitorowany.

Jedną z takich inwestycji jest trwająca budowa mostu przez Wisłę koło Kwidzyna wraz z dojazdami do drogi krajowej nr 90. Jej realizacja wiąże się z przecięciem Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków „Dolina Dolnej Wisły” (PLB040003) oraz Ostoi „Dolna Wisła” (PLH220033). Oba obszary to ostoje ptaków o randze europejskiej. Mając na uwadze konieczność ochrony występujących tam ptaków stworzono m.in. z zakotwiczonych na Wiśle barek siedlisko zastępcze, które ma zrekomensować utracone w wyniku budowy mostu siedliska lęgowe rybitw. Ponadto inwestycja będzie przecinać Nadwiślański Obszar Chronionego Krajobrazu oraz Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Kwidzyńskiej.

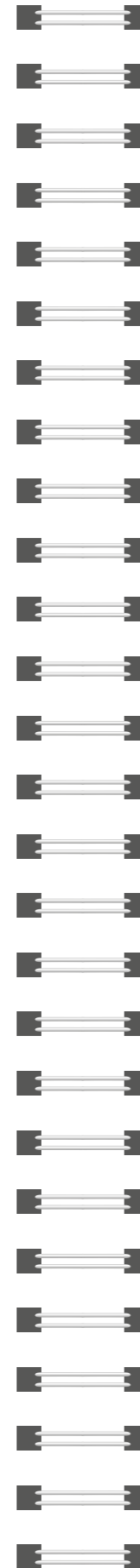
Inwestycja związana z przebudową drogi wojewódzkiej nr 109 na odcinku Mrzeżyno – Trzebiatów, która jest zlokalizowana w obszarze NATURA 2000: ostoi siedliskowej PLH320017 „Trzebiatowsko-Kotbrzeski Pas Nadmorski i ostoi ptasiej PLB320010 „Wybrzeże Trzebiatowskie” oraz w sąsiedztwie obszaru NATURA 2000 – Specjalnego Obszaru Ochrony Siedlisk „Dorzecze Regi” (PLH320049), nie wpłynie negatywnie na obszary NATURA 2000, a zwłaszcza na cele ich ochrony. Wynika to z faktu realizacji przedsięwzięcia, którego przedmiotem jest przebudowa istniejącej drogi, w zasięgu której nie stwierdzono występowania siedlisk i gatunków roślin i zwierząt wyszczególnionych w załącznikach I i II Dyrektywy Siedliskowej.

EN11, EN13, EN25 ●

Z innych inwestycji, które potencjalnie mogłyby wpływać na obszary cenne przyrodniczo należy wspomnieć przedsięwzięcie polegające na zaprojektowaniu i wykonaniu odcinka autostrady A4 Jarostaw – Radymno (odcinek 2). Autostrada nie przecina i nie sąsiaduje z żadnym z terenów podlegającym ochronie, a jedynie przebiega w znacznej odległości od obszaru NATURA 2000 „Rzeka San” (PLH180007), co zdaniem ekspertów, skutecznie ogranicza ewentualne ujemne oddziaływanie. Z kolei realizowana przez Budimex rozbudowa Regionalnego Portu Lotniczego Port Lotniczy Lublin S.A. (Świdnik) wkracza bezpośrednio na specjalny obszar ochrony siedlisk NATURA 2000 „Świdnik” (PLH060021), który wyznaczono w związku z występowaniem tam populacji susza perłkowego. Z punktu widzenia założeń ochrony tego terenu w toku postępowania o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, uzyskano informację, że realizacja przedsięwzięcia nie spowoduje niekorzystnych skutków dla tego obszaru. Również realizowana budowa węzła Partówko wraz z obwodnicą miejscowości Troszyn i miejscowości Ostromice w ciągu drogi krajowej nr 3, w świetle przeprowadzonych analiz zawartych w raporcie o oddziaływaniu na środowisko, nie będzie miała znaczącego negatywnego wpływu na stan terenów cennych przyrodniczo. Niemniej obwodnica na całym przebiegu położona jest w obrębie obszaru o szczególnych wartościach przyrodniczych „Puszcza Goleniowska”

oraz w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru specjalnej ochrony ptaków „Bagna Rozwarowskie” (PLB320001). Przedsięwzięcie znajduje się w bliskim sąsiedztwie Obszaru Specjalnej Ochrony Ptaków PLB320009 „Zalew Szczeciński”, Specjalnych Obszarów Ochrony Siedlisk PLH320018 „Ujście Odry i Zalew Szczeciński” i PLH320019 „Wolin i Uznam”. W 2011 r. Budimex SA rozpoczął pierwsze prace budowlane związane z modernizacją fragmentu linii kolejowej nr 9, która objęta jest obszarem Lokalnego Centrum Sterowania z siedzibą w Iławie. Modernizowany etap przebiega, na krótkim odcinku przez obszar NATURA 2000 – „Dolina Drwęcy” (PLH280001). Niemniej ze względu na charakter prowadzonych prac, które nie wykraczają poza istniejące torowisko, nie stanowią one istotnego zagrożenia dla lokalnej biosfery. Co więcej decyzja środowiskowa stwierdza, że realizowana modernizacja wpłynie pozytywnie na stan środowiska (m.in. poprzez budowę systemu szczelnych odwodnień, separatorów i osadników, które uniemożliwią bezpośrednio przenikanie z wodami deszczowymi zanieczyszczeń z torowiska do wód powierzchniowych).

Szczegółowe informacje na temat gatunków zagrożonych roślin i zwierząt występujących na terenach, na których realizowane są inwestycje znajdują się w części „Dane liczbowe”.

Mostostal Kraków SA: kopuła nad reaktorem jądrowym elektrowni w Czarnobylu

Z reguły o spółkach budowlanych mówi się w kontekście minimalizacji ujemnego wpływu na środowisko na etapie realizacji inwestycji. Bardzo rzadko zdarza się, by umiejętności i kompetencje spółki wprost służyły ochronie ludzi i środowiska przed niebezpieczeństwem dużego skażenia. Tak stało się w przypadku Mostostalu Kraków, niekwestionowanego lidera w projektowaniu i budowie konstrukcji stalowych.

Mostostal Kraków został partnerem koncernu Novarka realizującego budowę konstrukcji mającej zabezpieczyć feralną elektrownię. Do zadań spółki będzie należało wykonanie, dostawa i montaż konstrukcji stalowej kopuły zabezpieczającej pozostałości po reaktorze atomowym w Czarnobylu, która zastąpi dotychczasowy sarkofag. Konstrukcja będzie miała 105 m wysokości, 150 m długości i 257 m szerokości.

„To będzie największa przesuwalna budowla w historii ludzkości” – zapowiadają przedstawiciele europejskiego koncernu Novarka. Olbrzymia kopuła ze stali pokryje radioaktywne ruiny reaktora w Czarnobylu. By uniknąć promieniowania, prace montażowe będą prowadzone w pewnej odległości od radioaktywnych zgłiszcz. Kiedy kopuła będzie gotowa, wówczas zostanie przesunięta na szynach.

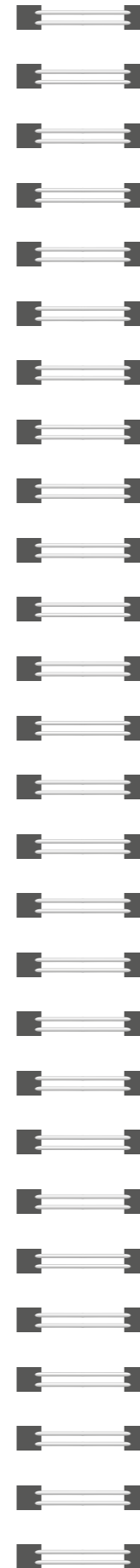
SZACUNEK DLA ZASOBÓW NATURALNYCH

OPTIMALIZACJA
PROCESÓW POD KĄTEM
ZMNIĘSZENIA
ZUŻYCIA MATERIAŁÓW,
PALIW I ENERGII

Zasoby naturalne, a wyniki biznesowe:

W przypadku branży budowlanej bardzo trudno jest badać z okresu na okres zużycie poszczególnych materiałów, paliw i energii. Analizując ten aspekt należy mieć świadomość sporej zmienności zapotrzebowania na określone typy surowców lub zwiększone zużycie paliw wynikające z tego na jakim etapie znajduje się dana inwestycja (zarówno budownictwo infrastrukturalne, jak i mieszkaniowe). Cykl inwestycyjny jest najczęściej zdecydowanie dłuższy od roku finansowego a przepływ strumieni pieniężnych niekoniecznie skorelowany jest z zapotrzebowaniem na surowce i energię. W przypadku budowy dróg na początkowym etapie pojawiać się może

Zasoby naturalne, a wyniki biznesowe:

MNIJSZE EMISJE
ZANIECZYSZCZEŃ I ODPADÓW

sporo materiałów kwalifikowanych jako odpad (gruz betonowy i ceglany z rozbiórek istniejących obiektów, masa roślinna, ziemia). Następnie wykorzystywane będą surowce do wykonania podbudowy, czy nasypów, a także beton i stal zbrojeniowa niezbędna do wykonania niektórych elementów infrastruktury (np. wiadukty). Z kolei kruszywa i masa bitumiczna niezbędna do produkcji nawierzchni asfaltowej potrzebne są w późniejszej fazie budowy. Dodatkowo praca wytwórni mas bitumicznych, znajdujących się w posiadaniu Budimeksu, wiąże się ze zwiększonym zapotrzebowaniem na ciepło, uzyskiwane w procesie spalania oleju opałowego. Jeśli dodatkowo kilka kontraktów jest

na podobnym etapie, a z taką sytuacją mamy do czynienia w przypadku publicznych zamówień infrastrukturalnych, które skumulowały się w związku z EURO 2012 i równoczesną chęcią wykorzystania środków unijnych, bardzo trudno jest wyciągać racjonalne wnioski ze zużycia surowców, paliw i energii z okresu na okres.

MATERIAŁY I SUROWCE

4 Szczegółowe informacje na temat zużycia kluczowych materiałów można znaleźć w części „Dane liczbowe”.

5 Nie wliczając w to dodatkowych 1 300 tys. ton kruszyw stanowiących dodatek do masy bitumicznych.

6 Nie wszystkie kategorie kruszyw są porównywalne, ale upraszczając nieco obraz, te pozyskane z odzysku stanowią 20% całkowitej masy.

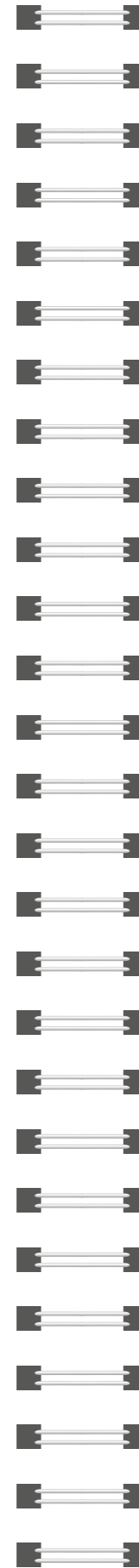
Nie oznacza to jednak, że nie można wpływać na zużycie poszczególnych zasobów (surowce, materiały, energia). Trudne jest jedynie proste porównanie okresu do okresu. Wdrożony w Budimeksie proces VE (*value engineering*) pozwala na optymalizację zużycia materiałów i ograniczenie ilości produkowanych odpadów, a tym samym zmniejszenie negatywnego wpływu na środowisko⁴. Jeśli chodzi o kategorie najważniejszych materiałów różnicuje się je ze względu na charakter działalności poszczególnych spółek. Są to asfalt drogowy zwykły i modyfikowany, cement, kruszywo łamane do masy bitumicznej, mieszanki z kruszyw łamanych, beton, stal zbrojeniowa, stal, drewno.

●●● Poza drewnem, które jest kluczowym surowcem dla Budimeksu Danwood, pozostałe są surowcami nieodnawialnymi. Co więcej, trudno mówić o ich recyklingu, ponieważ cykl użytkowania obiektów infrastrukturalnych jest niezmiernie długi, a tym samym nie można stwierdzić na ile budowane obecnie obiekty zostaną wykorzystane w przyszłości. Wyjątkiem może być nawierzchnia asfaltowa, która na etapie okresowych remontów, jest najczęściej mielona i powtórnie wykorzystywana. Jak wspomniano jedynym odnawialnym, spośród wymienionych surowców, jest drewno. Jego dostawcy (100%) zaopatrujący Budimex Danwood, głównie w drewno sosnowe i świerkowe, posiadają aktualne certyfikaty FSC i PEFC

potwierdzające pochodzenie surowca z odpowiedzialnie zarządzanych lasów, poświadczone przez Det Norske Veritas. Drewno wykorzystywane na budowach w Polsce pochodzi z kolei z rodzimych lasów, a Lasy Państwowe w większości przypadków posiadają również certyfikaty FSC.

Warto podkreślić, że Budimex przyczynia się do gospodarczego wykorzystania surowców, które są odpadem produkcyjnym innych sektorów gospodarki, np. górnictwa, energetyki i hutnictwa. Chodzi tu o różnego rodzaju surowce, np. żużle czy urobek skalny. Niemniej żaden tego typu surowiec nie trafia na budowę bez uzyskania stosownych zgód. Taka forma zagospodarowania ubocznych produktów górnictwa, energetyki i hutnictwa jest niezmiernie korzystana z punktu widzenia zrównoważonego rozwoju, ponieważ pozwala zaoszczędzić analogiczną ilość kruszywa naturalnego, którego pozyskiwanie wiązałoby się z degradacją środowiska. Pozwala równocześnie zagospodarować surowiec, który dotychczas składowano jako odpad na hałdach, i który zakłócał krajobraz okolicy. Jest też korzystne dla spółki, zwłaszcza jeśli zasoby tych surowców znajdują się w sąsiedztwie prowadzonej budowy. W 2011 r. wykorzystano blisko 600 tys. ton tego typu surowców. Odnosząc tę wielkość do samych tylko mieszanek z kruszyw łamanych, w 2011 r. zużyto 2 316 tys. ton⁵, co stanowiło ok. 25% masy kruszyw pozyskiwanych ze złóż naturalnych⁶. Z kolei odzyskany na budowach Budimeksu złom, stanowi w odniesieniu do masy stali zużywanej na budowach, niespełna 1%.

Szczegółowe informacje dotyczące zużycia kluczowych surowców oraz gospodarczego wykorzystania produktów ubocznych innych sektorów można znaleźć w części „Dane liczbowe”.

PALIWA, ENERGIA I EMISJA CO₂

● Kluczowe z punktu widzenia wpływu na środowisko, ale także kosztów działalności, jest zużycie paliw i energii. Jak wspomniano wcześniej niezmiernie trudno jest dokonywać porównań z okresu na okres, z których można by wyciągać racjonalne i wiążące wnioski. Mając świadomość ograniczeń tego typu porównań warto jednak zauważyć, że ogólna dynamika przyrostu szeroko rozumianej konsumpcji energii (elektrycznej oraz ze spalania wszelkich paliw) była nieco niższa (+19,7%) niż dynamika przychodów (+26,4%). Mówiąc inaczej na jedną złotówkę przychodu w 2010 r. przypadało 113 GJ energii, a obecnie 107 GJ, czyli o 5,3% mniej. Niemniej by mówić o trwałej zmianie należałoby porównywać dłuższe okresy, które pokrywałyby się z cyklem produkcyjnym w budownictwie.

● Bardziej miarodajnym jest obserwowanie zużycia energii elektrycznej, która konsumowana jest głównie w biurach, czyli jest typowym kosztem stałym związanym z zarządzaniem organizacją. Z tego względu nie należy się dziwić, że po odniesieniu do rosnących przychodów (+26%) spadek zużycia energii elektrycznej przypadający na jeden złoty przychodu będzie dość znaczący (-23%).

Zużycie energii spadło również w ujęciu bezwzględnym (-3%). Warto również wspomnieć o wymiernych działaniach, które podjęto w tym wymiarze. Chodzi zarówno o dość intensywną komunikację wewnętrzną zachowań mających na celu oszczędność m.in. energii elektrycznej, jak również o wymianę drukarek biurowych na nowocześniejsze, a tym samym bardziej energooszczędne.

Dynamika wzrostu konsumpcji paliw, jak i oleju opałowego, była w zasadzie analogiczna do dynamiki przychodów, czyli przeciętna jednostkowa konsumpcja surowców energetycznych utrzymywała się na mniej więcej stałym poziomie. Tu jednak warto podkreślić sukcesy w modernizacji floty samochodów osobowych. Planowa wymiana samochodów benzynowych na silniki wysokoprężne o niższym zużyciu paliwa, przynosi wymierne efekty. Obecnie nie jest możliwe pokazanie danych dotyczących zużycia paliw, a w konsekwencji emisji gazów cieplarnianych, w podziale na poszczególne kontrakty. Takie dane powinny być dostępne w przyszłym roku.

EN3, EN4, EN5 ●

EN5 ●

● EN5, EN18

Budimex SA: Szacowane oszczędności wynikające z wymiany floty samochodów osobowych

Do końca roku wymieniono łącznie 227 samochodów, zastępując pojazdy z mniej ekonomicznym silnikiem benzynowym modelami z nowoczesnym silnikiem diesla. Mniejsze w przybliżeniu o 30% zużycie paliwa, przy średnim przebiegu na poziomie 30 000 km, przyniosło w skali organizacji oszczędność ok. 172 ton paliwa.

W przeliczeniu na jednostki energii oznacza to zaoszczędzenie 7,7 tys. GJ i ok. 570 ton CO₂. Na początku 2011 r. samochody z silnikiem diesla stanowiły 74,3% floty osobowej, podczas gdy po zamknięciu tylko pierwszego półrocza ich udział wzrósł do 80,9%. Warto przyrzeć się też wiekowi pojazdów, a w konsekwencji wymaganiom norm dotyczących czystości spalin – najwyższą obowiązującą obecnie normę spełnia blisko 8 na 10 samochodów:

Rok produkcji	Norma spalin obowiązująca w danym roku	% pojazdów z danego roku ⁷
2011	EUR05	17%
2010	EUR05	45%
2009	EUR05/EUR04	19%
2008	EUR04	12%
2007	EUR04	7%
2006	EUR04	-
2005	EUR04	-
2004	EUR03	0% (1 pojazd)

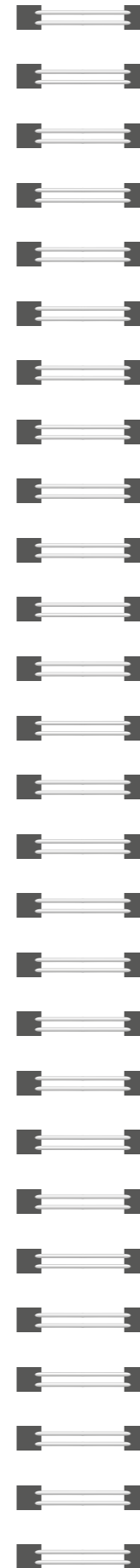
⁷ Do obliczeń wykorzystano strukturę z połowy roku 2011, która może być w przybliżeniu traktowana jako średnioroczna.

● EN5, EN18

Budimex SA: promowanie zachowań proekologicznych wśród pracowników

Wśród inicjatyw mających na celu promowanie postaw odpowiedzialności ekologicznej podjętych w 2011 r. przez Budimex na uwagę zasługują następujące programy:

- Oddaj komórkę na Eco Zbiórkę
- Oszczędzajmy wodę!
- Wszyscy oszczędzamy energię elektryczną
- Oszczędzajmy papier w naszych biurach.

Podstawową platformą ich propagowania był wewnętrzny portal informacyjny, co oznaczało skoncentrowanie się głównie na pracownikach biurowych. Strony programów odnotowały 910 odsłon, przy skali zatrudnienia w biurach na poziomie ok. 400 pracowników

● Budimex raportuje organom administracji państwowej emisję dwutlenku węgla wraz z emisjami innych zanieczyszczeń do atmosfery (tlenki siarki, tlenki azotu, tlenek węgla, pył zawieszony oraz śladowe ilości naftalenu, benzo(a)pirenu i niemetanowych lotnych związków organicznych). Całościowa raportowana emisja dwutlenku węgla jest szacowana na podstawie konsumpcji paliw i energii elektrycznej. Tym samym kierunki zmian będą pochodną zmian w konsumpcji energii. Reasumując, choć całościowa emisja wzrosła, to jej dynamika była nieznacznie mniejsza niż dynamika przychodów. Na każde 1000 zł przychodu w 2011 r. przypadało bowiem 10,0 kg CO₂, podczas gdy jeszcze rok wcześniej było to 10,8 kg. Tym samym odnotowano spadek jednostkowej emisji o blisko 8%, co należy tłumaczyć przede wszystkim mniejszą konsumpcją energii elektrycznej.

● **Zrównoważony rozwój w praktyce – Budimex Danwood Sp. z o.o.: projektowanie przyjaznych środowisku domów**
Grupa Budimex nie tylko zużywa energię, ale dostarcza swoim klientom rozwiązania pozwalające na jej zaoszczędzenie, czego najlepszym przykładem jest oferta Budimeksu Danwood.

Wszystkie domy Budimeksu Danwood zużywają niezwykle mało energii – od 40 do 70 kWh/m²/rok, dzięki czemu są przyjazne dla środowiska i tanie w użytkowaniu. Nie byłoby to możliwe gdyby nie konsekwentne nastawienie

na ich ekologiczność i ekonomiczność, która towarzyszy tworzeniu projektów, a potem samemu wykonaniu.

Dzięki temu zimą ciepło pozostaje w środku, latem w domu jest chłodno, a straty energii są minimalne.

W zależności od życzenia klienta domy wyposażane są w:

- pompy ciepła, umożliwiające pozyskiwanie darmowego i ekologicznego ciepła z wód podziemnych, gleby lub nawet powietrza
- kolektory słoneczne
- wentylacje z odzyskiem ciepła.

Firma, dla domów sprzedawanych na wymagającym rynku niemieckim, ma certyfikat Passivhaus Institut Dr. Wolfgang Feist.

Szczegółowe informacje na temat zużycia paliw i energii oraz szacowanej emisji dwutlenku węgla można znaleźć w części „Dane liczbowe”.

● EN20

● EN6, EN26

GOSPODARKA ODPADAMI

● Działalność biznesowa Grupy Budimex związana jest nieodłącznie z powstawaniem sporej ilości odpadów. Ich wolumen i rodzaj są silnie uzależnione od liczby kontraktów oraz ich zaawansowania. Ilość odpadów często nie zależy od samej spółki, a od specyfiki kontraktu. Kluczową kategorią odpadów są różnego rodzaju gruz ceglany i betonowy, często zmieszany z innymi materiałami pochodzącymi z rozbiórek obiektów budowlanych i infrastrukturalnych, które muszą być usunięte by inwestycja mogła zostać zrealizowana. Podobnie zresztą jest w przypadku niebezpiecznych odpadów zawierających azbest, które również pochodzą z rozbiórki budynków np. krytych eternitem. Część surowców pochodzących z budów jest powtórnie zagospodarowywana. Wystarczy wspomnieć, że wśród segregowanych odpadów udało się w 2011 r. wyodrębnić aż 798,5 tony żelaza i stali. Łącznie odzyskano i przekazano różnym podmiotom 77 000 ton różnego rodzaju materiałów pochodzących z rozbiórek, głównie gruzu, który stanowił dla nich cenny materiał. Nieco dyskusyjną pozostaje kwestia ziemi, która jest usuwana, ale potem ponownie wykorzystywana

bezpośrednio na placu budowy lub jeśli z pewnych względów jakaś jej nadmiarowa część musi zostać wywieziona, jest wykorzystywana gdzie indziej. Z formalnego punktu widzenia jest ona w tym drugim przypadku rozpoznawana jako odpad, niemniej w praktyce pozostaje pełnowartościowym surowcem ponownie zagospodarowywanym⁸.

Realizacja kontraktów, zwłaszcza drogowych, które przecinają tereny zadrzewione, wiąże się z wycinką drzew i krzewów. Jak wspomniano wcześniej, działania takie będące ingerencją w biosferę, ogranicza się do niezbędnego minimum, lecz choćby w pasie przyszłej drogi, są one nie do uniknięcia. Na mniejszą skalę dotyczy to również budownictwa przemysłowego i mieszkaniowego. W praktyce, ze względu na atrakcyjność ekonomiczną, najczęściej samo drewno zagospodarowuje inwestor, zlecający

Grupie Budimex wykonanie prac. Po stronie wykonawcy pozostaje usunięcie karp, konarów, czy pozostałości po krzewach. Również one mogą być zagospodarowane z pożytkiem. Najczęściej przekazywane są innym podmiotom i służą jako paliwo. Proces tzw. zrębkowania, czyli mielenia na drobne zręby przez specjalne maszyny, czyni z nich również cenny materiał ogrodniczy. W 2011 r. jako paliwo energetyczne wykorzystano 519,9 ton masy roślinnej, a łącznie z innymi materiałami, głównie drewnem pochodzącym z rozbiórek lub prac budowlanych, spalono w celu pozyskania energii ponad 5 800 ton surowca.

Wśród odpadów niebezpiecznych dominowały zdecydowanie odpady zawierające azbest, pochodzące z prac rozbiórkowych lub zidentyfikowanych na placach budowy (np. nielegalnie wyrzucone w lesie). Budimex i jego spółki gwarantują, że tego typu prace prowadzone są z najwyższą starannością, a niebezpieczny materiał jest prawidłowo zagospodarowany przez podmiot posiadający odpowiednie zezwolenia i nie stanowi zagrożenia dla ludzi. Jest to pozytywny wymiar działalności Budimeksu, zwłaszcza że na terenach wiejskich, eternit usuwany metodą gospodarczą, wyrzucany jest np. do lasu, by uniknąć kosztownej utylizacji. Wśród odpadów uznanych za niebezpieczne znajdują się również różnego rodzaju sorbenty, materiały filtracyjne, ubrania

robotyczne nimi zanieczyszczone, czy opakowania zawierające pozostałości substancji niebezpiecznych.

Szczegółowe informacje na temat ilości odpadów można znaleźć w części „Dane liczbowe”.

Mostostal Kraków SA: Terminal Lotniczy w Gdańsku im. Lecha Wałęsy

W ramach zadania dostarczono 1 600 ton i zamontowano 2 800 ton konstrukcji stalowej. Do montażu wykonano specjalistyczną konstrukcję wsporczą w ilości ok. 280 ton. Powierzchnia zabudowy obiektu wynosi ponad 39 000 m², a kubatura ponad 350 000 m³. Prace zostały zrealizowane w okresie styczeń 2011 – czerwiec 2011 r. (<http://www.mostostal.com.pl/?pid=146>)

EN22

8

Ze względu na tę dwuznaczność w tego-rocznym raporcie wyodrębniono ziemię spośród odpadów, ponieważ jej wolumen zdecydowanie zdominował całe zestawienie i stanowił 95% całej masy odpadowej.

STRUKTURA WŁASNOŚCIOWA⁹

● W 2011 r. nie zaszły istotne zmiany w strukturze własnościowej spółki Budimex SA, będącej spółką matką całej grupy kapitałowej. Strategicznym inwestorem jest hiszpańska grupa kapitałowa Ferrovial. Istotny pakiet akcji znajduje się również w rękach jednego z funduszy emerytalnych. Spółka nie emitowała papierów wartościowych dających specjalne uprawnienia kontrolne. Nie istnieją też żadne ograniczenia dotyczące przenoszenia prawa własności papierów wartościowych Budimeksu SA, z wyjątkiem

akcji imiennych, których zbycie wymaga zgody spółki. Zgody udziela Zarząd w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Na 31 grudnia 2011 r. struktura własnościowa Budimeksu SA była analogiczna do struktury na koniec poprzedniego roku i kształtowała się następująco:

2.6 ●

Akcjonariusz	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym
Valivala Holdings B.V. Amsterdam (Holandia) – Spółka z Grupy Ferrovial SA (Hiszpania)	15 078 159	59,06%
OFE PZU „Złota Jesień”	1 444 895	5,66%
Pozostali akcjonariusze	9 007 044	35,28%
Ogółem	25 530 098	100,00%

⁹ Niniejsze informacje są wtórne wobec informacji zawartych w „Sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex za rok 2011”, które jest publicznie dostępne na stronie www.budimex.pl

Spółka wyemitowała również akcje imienne, na których zbycie wymagana jest pisemna zgoda Zarządu.

ŁAD KORPORACYJNY I ZARZĄDZANIE

Zasady ładu korporacyjnego stosowane przez Budimex są zgodne z oczekiwaniami stawianymi przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie i kodeks „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW”, z częściowym wyłączeniem jednej z zasad. Choć transmisje WZA są realizowane od kilku lat i zainicjowano je nawet wcześniej niż zapis o nich pojawił się w „Dobrych Praktykach Spółek Notowanych na GPW (2010)”, to na chwilę obecną nie ma możliwości zdalnej dwustronnej komunikacji, ani zdalnego wykonywania prawa głosu, o czym Budimex informuje i co znajduje odzwierciedlenie w stosownych raportach dostępnych dla inwestorów¹⁰.

Struktury zarządcze Budimex SA odzwierciedlają najwyższe standardy, które zostały wypracowane w Polsce, tak w drodze regulacji prawnych, jak i nieobligatoryjnych norm.

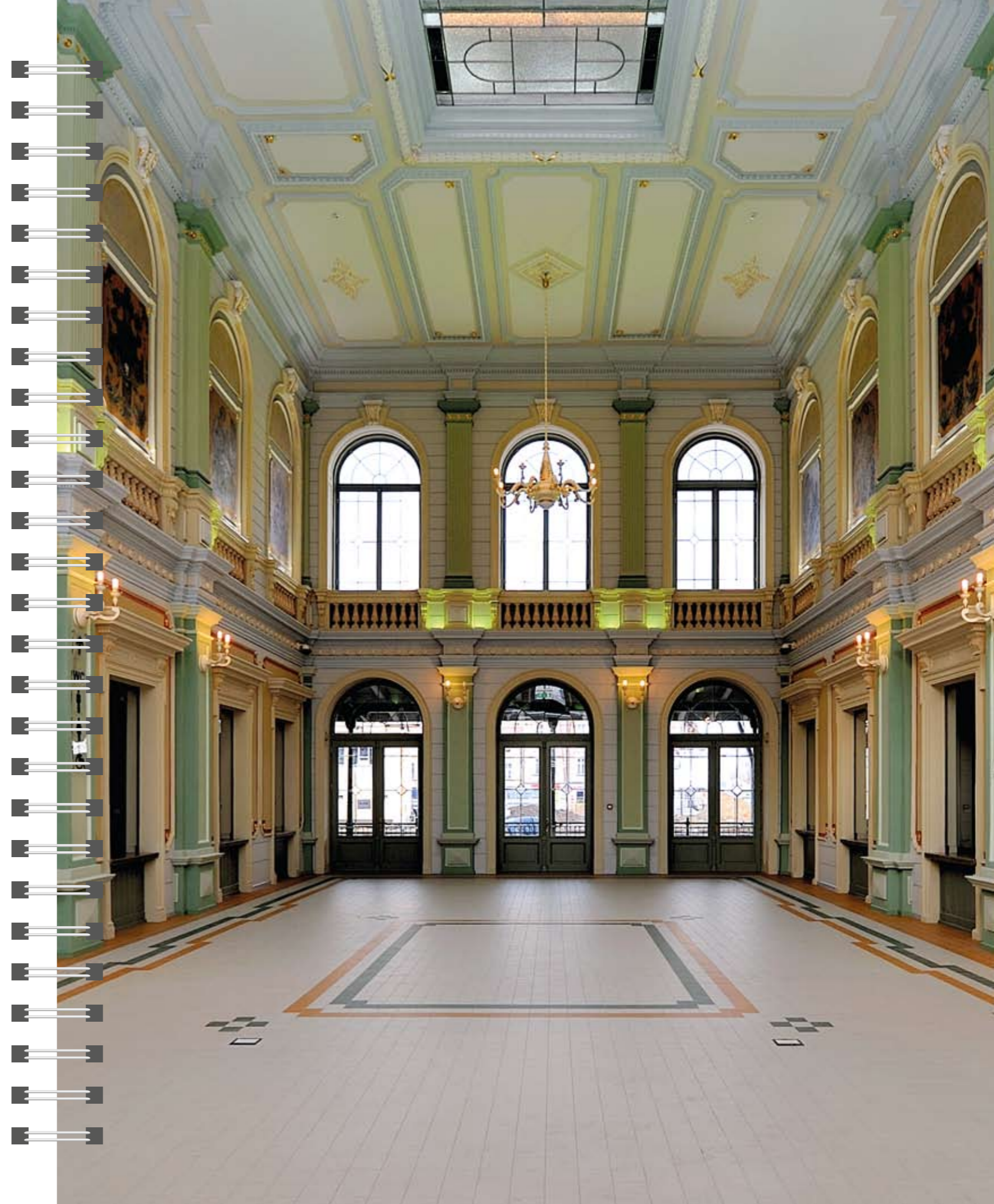
Szczegółowe i na bieżąco aktualizowane informacje na temat przestrzegania przez Budimex zasad ładu korporacyjnego, struktur zarządzania i nadzoru można znaleźć w serwisie inwestorskim dostępnym na portalu Budimex¹¹. Poniżej przedstawione opisy mają wobec powyższych charakter wtórny i ogólny.

10

Spółka znacznie stosować w pełni zasadę 10 „Dobrych Praktyk Spółek Notowanych na GPW” z chwilą pozbycia się wątpliwości co do funkcjonowania w praktyce nowych regulacji dotyczących dwustronnej komunikacji w czasie rzeczywistym, w ramach której akcjonariusze mogą wypowiadać się w toku obrad Walnego Zgromadzenia, przebywając w miejscu innym niż miejsce obrad oraz wykonywania osobiście lub przez pełnomocnika prawa głosu w toku Walnego Zgromadzenia przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej.

11

http://www.budimex.pl/subpage.asp?idbup=6&idmenuleftcat=286&start_url=www.budimex/list_new_0a.asp?lang=1

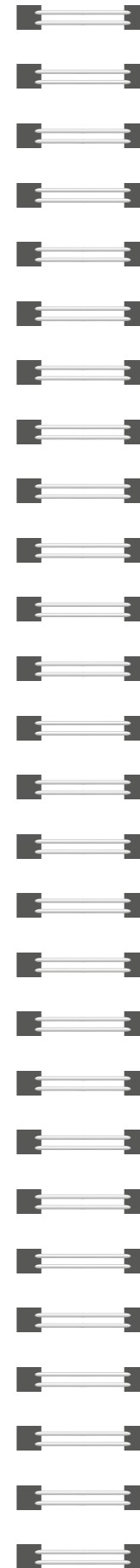

ZARZĄD

- 4.2
- EC7
- LA13

Zarząd reprezentuje spółkę i reguluje jej prace. Prezes Zarządu, jednocześnie pełni funkcję dyrektora generalnego, jest powoływany i odwoływany przez Radę Nadzorczą. Rada Nadzorczą, na wniosek prezesa Zarządu powołuje wiceprezesów i pozostałych członków Zarządu na okres wspólnej kadencji trwającej trzy lata. W 2011 r. skład Zarządu nie uległ zmianom. Wśród jego sześciu członków była jedna kobieta i jeden obcokrajowiec.

Imię i nazwisko	Funkcja
Dariusz Jacek Blocher	prezes Zarządu, dyrektor generalny
Ignacio Botella Rodriguez	wiceprezes Zarządu
Jacek Daniewski	członek Zarządu, dyrektor Pionu Prawno-Organizacyjnego
Joanna Katarzyna Makowiecka	członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Kadrami
Henryk Urbański	członek Zarządu, dyrektor Pionu Zarządzania Nieruchomościami
Marcin Węglowski	członek Zarządu, dyrektor Pionu Ekonomiczno-Finansowego

Życiorysy wszystkich sześciu członków Zarządu dostępne są na stronie internetowej firmy.

- Wynagrodzenie członków Zarządu składa się z miesięcznego wynagrodzenia stałego oraz wynagrodzenia za wyniki (premii rocznej), na które składają następujące elementy:
  - premia zadaniowa ustalana na podstawie rocznej oceny realizacji zadań
  - premia za realizację wskaźników dotyczących działalności biznesowej Grupy Budimex
  - program motywacyjny Grupy Ferrovial pod nazwą „Plan przyznania akcji związanych z celami Ferrovialu”.

Wspomniany program motywacyjny daje członkom Zarządu możliwość przyznania im akcji spółki dominującej. Zarówno przyznanie, jak i liczba akcji uzależnione są od osiągnięcia zakładanych parametrów ekonomicznych przez Grupę Ferrovial w ciągu następujących trzech lat oraz pozostawanie poszczególnych osób w składzie Zarządu w dacie przyznania akcji.

Dodatkowo przysługuje im bezpłatna opieka medyczna lub pokrycie składek ubezpieczeniowych z tytułu na życie i dożycie. Organem uprawnionym do ustalania zasad wynagradzania członków Zarządu Budimeksu SA jest Rada Nadzorczą.

Członkowie Zarządu Budimeksu SA, w związku z wykonywaną pracą i pełnioną funkcją w Zarządzie, są zatrudnieni w Budimeksie SA lub spółkach zależnych, w których pobierają wynagrodzenie w oparciu o umowy o pracę na czas określony trwania kadencji z 2-tygodniowym okresem wypowiedzenia. Dodatkowo umowy przewidują odprawy w wysokości od 6 do 12 miesięcznych średnich wynagrodzeń, w zależności od stanowiska w przypadku odwołania z funkcji w Zarządzie lub niepowołania na następną kadencję z przyczyn leżących po stronie spółki. W przypadku złożenia rezygnacji z inicjatywy pracownika lub z powodu zawinionego działania na szkodę spółki, dodatkowe odprawy nie są wypłacane i obowiązuje jedynie 2-tygodniowy okres wypowiedzenia. Dodatkowo każdy z członków Zarządu Budimeksu SA zawarł z firmą lub spółką, w której pobiera wynagrodzenie odrębną umowę o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, która obowiązuje przez 12 miesięcy od dnia rozwiązania umowy o pracę. W okresie obowiązywania zakazu konkurencji, spółka wypłaca pracownikowi 75% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, w przypadku gdy rozwiązanie umowy nastąpiło z inicjatywy spółki lub 25% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego, gdy rozwiązanie umowy o pracę nastąpiło z inicjatywy pracownika. Za złamanie zakazu konkurencji przez członka Zarządu przewidziano kary umowne.

RADA NADZORCZA¹²

● 4.1, 4.9, 4.10

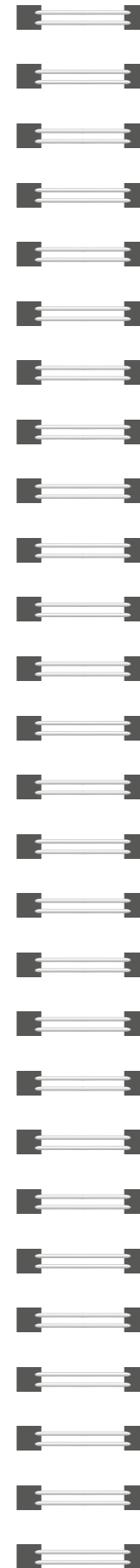
Rada Nadzorcza pełni funkcje nadzorcze i kontrolne wobec Zarządu, sama zaś podlega nadzorowi Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy. Uprawniona jest do przeglądania wszystkich dokumentów, może również oczekiwać sprawozdań i wyjaśnień od Zarządu i pracowników, również w zakresie niefinansowym. Ma prawo żądania dla swoich potrzeb wykonania niezbędnych ekspertyz i badań w zakresie spraw będących przedmiotem jej nadzoru i kontroli. Rada Nadzorcza ocenia sprawozdanie roczne z działalności Zarządu i rekomenduje Walnemu Zgromadzeniu Akcjonariuszy

● 4.3, 4.6, 4.7
● EC7
● LA13

jego przyjęcie, a w konsekwencji również udzielenie lub nieudzielenie członkom Zarządu absolutorium. Warto wspomnieć, że poza aspektami finansowymi, przedmiotem sprawozdań są też inne aspekty, np. kwestie incydentów związanych z zachowaniami nieetycznymi (raporty z działalności Komisji ds. Etyki Budimeksu).

● ● ● W ramach Rady Nadzorczej działają trzy komitety: Komitet Audytu, Komitet Inwestycyjny i Komitet Wynagrodzeń¹³. Przewodniczącym Komitetu Audytu jest Marzenna Anna Weresa, ekspert w dziedzinie rachunkowości, niezależny członek Rady Nadzorczej. Skład Rady Nadzorczej zmienił się w stosunku do 2011 r. na skutek rezygnacji jednego z jej członków i powołania na jego miejsce nowej osoby. Na koniec 2011 r. prezentował się on następująco:

Imię i nazwisko	Funkcja	Członek niezależny
Marek Michałowski	przewodniczący Rady	Nie
Alejandro de la Joya Ruiz de Velasco	wiceprzewodniczący Rady	Nie
Tomasz Paweł Sielicki	sekretarz Rady	Tak
Marzenna Anna Weresa	członek Rady	Tak
Igor Adam Chalupec	członek Rady	Tak
Javier Galindo Hernandez	członek Rady	Nie
Jose Carlos Garrido-Lestache Rodriguez	członek Rady	Nie
Piotr Kamiński	członek Rady	Tak
Maciej Stańczuk	członek Rady	Tak

Spośród 9 członków Rady Nadzorczej, 5 to członkowie niezależni, niezwiązani z żadnym akcjonariuszem posiadającym więcej niż 5% głosów na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy. Pozostali czterej powiązani są z inwestorem strategicznym¹⁴. W przypadkach, w których istnieje możliwość powstania konfliktu interesów, członkowie Rady Nadzorczej, których on dotyczy, informują o tym Radę i powstrzymują się od zabierania głosu oraz głosowania w sprawie, w której powstał konflikt interesów¹⁵. W składzie Rady Nadzorczej znalazła się jedna kobieta i ośmiu mężczyzn. Trzech członków to obcokrajowcy. Wszyscy członkowie Rady Nadzorczej posiadają odpowiednie wykształcenie i wieloletnie doświadczenie, gwarantujące właściwe wypełnianie powierzonych im przez akcjonariuszy funkcji. Życiorysy oraz oświadczenia dotyczące niezależności lub powiązań z którymś z akcjonariuszy poszczególnych członków Rady Nadzorczej dostępne są na stronie internetowej firmy¹⁶.

● Organem uprawnionym do ustalania zasad wynagradzania członków Rady Nadzorczej Budimeksu jest Walne Zgromadzenie. Poziom wynagrodzeń uzależniony jest od przeciętnego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw i sposób jego ustalania jest publikowany.

4.5 ●

12 Bardziej szczegółowe informacje na temat funkcjonowania Rady Nadzorczej można znaleźć w Sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex za rok 2011, Statucie Spółki (§ 16) i Regulaminie Rady Nadzorczej Budimeksu SA. Wszystkie dokumenty dostępne są na: www.budimex.pl.

13 Szczegółowo zakres ich działalności został opisany w sprawozdaniu zarządu z działalności za 2011 r., który jest dostępny na stronie internetowej Budimeksu w sekcji relacji inwestorskich.

14 Szczegóły oświadczeń: http://www.budimex.pl/subpage.asp?idbup=6&idmenuleftcat=286&start_url=www.budimex/list_new_0a.asp?lang=1

15 „Dobre Praktyki Spółek Notowanych na GPW”, pkt III.4.

16 http://www.budimex.pl/subpage.asp?idbup=6&idmenuleftcat=286&start_url=www.budimex/list_new_0a.asp?lang=1

WALNE ZGROMADZENIE BUDIMEKSU¹⁷

4.10

Walne Zgromadzenie zwoływane jest przez Zarząd jako zwyczajne albo nadzwyczajne. Zwyczajne Walne Zgromadzenie odbywa się najpóźniej w terminie sześciu miesięcy po upływie każdego roku obrotowego. Jeżeli Zarząd nie zwoła Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia w wyżej wymienionym terminie, wówczas uprawnienie to przystępuje Radzie Nadzorczej. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie mogą zwołać również akcjonariusze reprezentujący co najmniej połowę kapitału zakładowego lub co najmniej połowę ogółu głosów w Spółce.

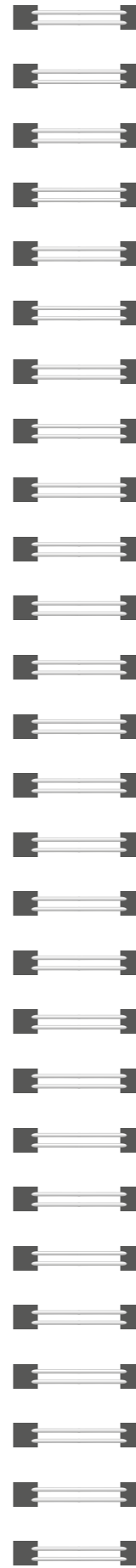
4.4, 4.10

Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać od Zarządu Spółki w formie pisemnej lub elektronicznej, zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia i umieszczenia określonych spraw w porządku jego obrad lub spraw, które mają zostać wprowadzone do porządku obrad. Akcjonariusz lub akcjonariusze reprezentujący co najmniej jedną dwudziestą kapitału zakładowego mogą żądać umieszczenia określonych spraw w porządku obrad najbliższego Walnego Zgromadzenia oraz zgłaszać projekty uchwał dotyczące spraw wprowadzonych do porządku obrad. Nie ma żadnych ograniczeń co do zakresu poruszanych spraw. Mogą one dotyczyć zarówno wyników ekonomicznych, jak i społecznych lub środowiskowych.

Zatwierdzając lub odrzucając sprawozdania przedłożone przez Zarząd, a zaopiniowane przez Radę Nadzorczą, a także przyjmując coroczne sprawozdanie Rady Nadzorczej, akcjonariusze dokonują oceny działań organów Spółki. Kluczowe znaczenie ma tu również prawo do powoływania i odwoływania członków Rady Nadzorczej przez Walne Zgromadzenie.

Spółka umożliwia udział w obradach Walnego Zgromadzenia, w charakterze obserwatora, przedstawicielom mediów. Procedura z tym związana jest bardzo prosta. Aby dziennikarz otrzymał akredytację, wystarczy, że zgłosi chęć udziału na minimum dwie godziny przed rozpoczęciem obrad i przedstawi ważną legitymację dziennikarską oraz dowód tożsamości. Przyczynia się to do zapewnienia pełnej transparentności działań spółki i do ochrony interesów drobnych inwestorów indywidualnych.

W ciągu roku akcjonariusze mają do dyspozycji dedykowany kontaktom z nimi adres poczty elektronicznej, zapewniający płynny przepływ informacji.

SYSTEM KONTROLI WEWNĘTRZNEJ

1.2

Zarząd Budimeksu SA jest odpowiedzialny za wdrożenie i funkcjonowanie systemu kontroli wewnętrznej w procesie sporządzania sprawozdań finansowych Budimeksu SA oraz skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Budimex. Obowiązek sporządzania sprawozdań finansowych jest realizowany w praktyce przez wykwalifikowanych pracowników pionu finansowego pod nadzorem członka Zarządu – dyrektora Pionu Ekonomiczno-Finansowego Budimeksu SA.

Sporządzanie sprawozdań rocznych poprzedza spotkanie Komitetu Audytu z niezależnymi audytorami w celu ustalenia planu i zakresu badania sprawozdań finansowych oraz omówienia potencjalnych obszarów ryzyk mogących mieć wpływ na rzetelność i prawidłowość sprawozdań finansowych. Sporządzanie sprawozdań finansowych jest zaplanowanym procesem, uwzględniającym odpowiedni podział zadań pomiędzy pracowników pionu finansowego Budimeksu SA, adekwatny do ich kompetencji i kwalifikacji.

Podstawą sporządzania jednostkowych sprawozdań finansowych są księgi rachunkowe. Najistotniejsze spółki Grupy Budimex prowadzą je od 1.01.2003 r. przy użyciu programu finansowo-księgowego SAP R/3, który zapewnia podstawowe potrzeby informacyjne dla rachunkowości finansowej i zarządczej. System SAP R/3 jest zarządzany centralnie przez wykwalifikowanych pracowników Budimeksu SA, którzy ustalają poziomy autoryzacji

w zakresie wprowadzania i modyfikacji danych transakcyjnych, układu podstawowych raportów oraz zmian w planie kont.

Sporządzanie skonsolidowanych sprawozdań finansowych jest dokonywane na podstawie jednolitych pakietów konsolidacyjnych przygotowywanych w formie elektronicznej przez poszczególne spółki Grupy. Proces konsolidacji danych następuje w Zespole Raportowania i Konsolidacji pod nadzorem dyrektora Biura Rachunkowości.

Spółki Grupy Budimex stosują jednolite zasady rachunkowości zatwierdzone przez Zarządy Budimeksu SA oraz spółek zależnych. Prawidłowość stosowania zasad rachunkowości przez poszczególne spółki jest monitorowana na bieżąco przez pracowników Zespołu Raportowania i Konsolidacji oraz Biura Kontrolingu Budimeksu SA.

17

Bardziej szczegółowe informacje na temat funkcjonowania WZ można znaleźć w Sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex za rok 2011, Statucie Spółki (§ 12-§ 15) i Regulaminie Obrad Walnego Zgromadzenia Budimeksu SA. Wszystkie dokumenty dostępne są na www.budimex.pl.

Zespół Raportowania i Konsolidacji Budimeksu SA jest odpowiedzialny za rekomendowanie rozwiązań w zakresie modyfikacji i aktualizacji polityk księgowych oraz innych wymogów giełdowej sprawozdawczości finansowej, jak również za ich wdrożenie po uprzednim zatwierdzeniu przez Zarząd.

W trakcie sporządzania sprawozdań finansowych stosowane są między innymi następujące czynności kontrolne:

- ocena istotnych, nietypowych transakcji pod kątem ich wpływu na sytuację finansową Grupy oraz sposób prezentacji w sprawozdaniu finansowym
- weryfikacja adekwatności przyjętych założeń do wyceny wartości szacunkowych
- analiza porównawcza i merytoryczna danych finansowych
- weryfikacja prawidłowości arytmetycznej i spójności danych
- analiza kompletności ujawnień.

Sporządzone roczne sprawozdania finansowe są przekazywane do wstępnej weryfikacji dyrektorowi Pionu Ekonomiczno-Finansowego, a następnie całemu Zarządowi do ostatecznej weryfikacji i autoryzacji.

Roczne sprawozdania finansowe podlegają badaniu niezależnego biegłego rewidenta, który po zakończonym badaniu przedstawia swoje wnioski i spostrzeżenia Komitetowi ds. Audytu, a następnie Radzie Nadzorczej.

ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BIZNESOWEJ

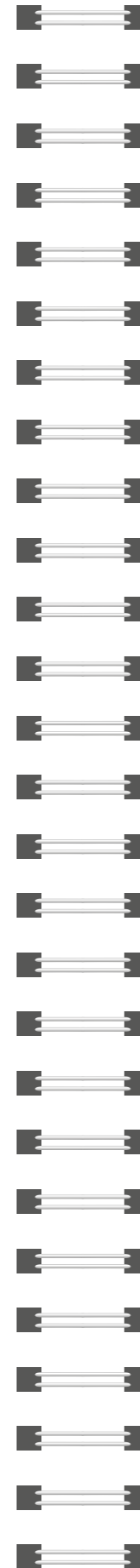
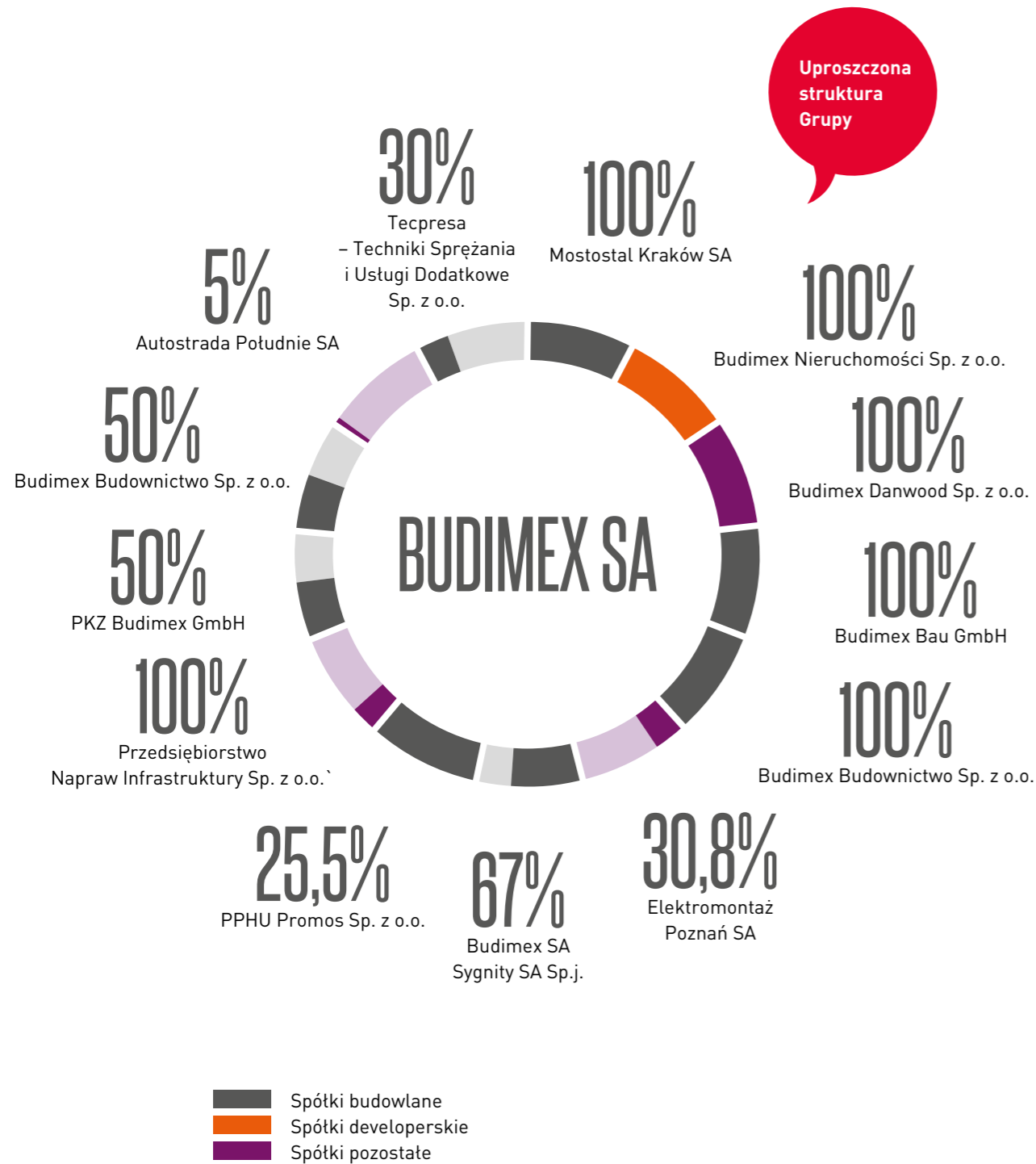
Grupa Budimex zajmuje się świadczeniem szeroko rozumianych usług budowlano-montażowych wykonywanych w systemie generalnego wykonawstwa w kraju i za granicą, działalnością deweloperską i zarządzaniem nieruchomościami oraz w niewielkim zakresie działalnością handlową, produkcyjną, transportową i hotelarską. Podstawowym przedmiotem działalności Grupy Budimex są:

- sprzedaż usług budowlano-montażowych (budownictwo lądowo-inżynieryjne, budownictwo kubaturowe)
  - działalność deweloperska.
- Formalnie w skład grupy kapitałowej wchodziło na dzień 31 grudnia 2011 r. 14 podmiotów zależnych i współzależnych, jednak za istotne z punktu widzenia wyników ekonomicznych, społecznych i środowiskowych należy uznać:
- Budimex SA
  - Budimex Nieruchomości Sp. z o.o.
  - Budimex Danwood Sp. z o.o.
  - Mostostal Kraków SA
  - Przedsiębiorstwo Napraw Infrastruktury Sp. z o.o.¹⁸.

18

Spółka została nabyta w dniu 16 listopada 2011 r.; szczegółowe zmiany dotyczące zmiany struktury organizacyjnej Grupy, w tym zmian kapitałowych, można znaleźć w zawartych w „Sprawozdaniu z działalności Grupy Budimex za rok 2011”, które jest publicznie dostępne na stronie www.budimex.pl

2.2, 2.3, 2.5, 2.9 ●

● Głównym rynkiem, na którym działa firma jest rynek polski (93% sprzedaży). Znaczącym rynkiem jest rynek niemiecki (7% sprzedaży). W 2011 r. zakończona została prowadzona wcześniej działalność na rynkach wschodnich, a co jest związane z zapowiadaniem w poprzednim raporcie zamknięciem przedstawicielstw spółki w krajach Europy Wschodniej (Białoruś, Rosja, Ukraina). Grupa Budimex nie wyklucza jednak wznowienia działalności na rynkach wschodnich w przyszłości. Poza wymienionymi krajami, Budimex Danwood ma swoją reprezentację w Austrii i Wielkiej Brytanii.

● W 2011 r. wartość sprzedaży usług budowlano-montażowych Grupy Budimex wzrosła o 36% w porównaniu z rokiem 2010. Sprzedaż w sektorze infrastrukturalnym wzrosła o 43%, a w budownictwie kubaturowym o 24%. Dynamika ta była wyższa od progresu rynku – w 2011 r. wartość produkcji budowlano-montażowej (w cenach stałych) wzrosła o 16,3% w skali roku. Motorem wzrostu były inwestycje infrastrukturalne (wzrost o 25,9%), w tym kumulacja prac budowlanych związanych z przygotowaniem do turnieju EURO 2012. Wydatki największego inwestora w segmencie drogowym, GDDKiA, wzrosły z 19,9 mld złotych w 2010 r. do rekordowych 26,4 mld złotych w 2011 r. Istotnie zahamowała jednak sprzedaż na rynku mieszkaniowym, co jest pochodną ogólnego spowolnienia w tym sektorze i jego specyfiki.

Perspektywy rozwoju rynku budowlanego są zróżnicowane, w zależności od segmentu. Największe wyzwania czekają segment drogowy. Chociaż GDDKiA szacuje, że w 2012 r. wyda 29,3 mld złotych, to spodziewane jest znaczne ograniczenie liczby nowych przetargów, co przełoży się na spadek wartości rynku drogowego w latach 2013-2014. Z drugiej strony dynamiki nabierają inwestycje kolejowe. Zgodnie z danymi Ministerstwa Transportu, Budownictwa i Gospodarki Morskiej wydatki PKP PLK (głównego inwestora w tym sektorze) w 2011 r. wyniosły 3,7 mld złotych, a w 2012 r. mają sięgnąć rekordowych 7-8 mld złotych. W roku 2012 spodziewane jest również rozstrzygnięcie licznych przetargów energetycznych.

2.5 ●

2.7 ●

- 2.7, 2.8
- EC8

● ● W 2011 r. spółki Grupy Budimex podpisały kontrakty budowlane o łącznej wartości 5 297 mln złotych (bez aneksów). Portfel zamówień budowlanych Grupy Budimex na dzień 31 grudnia 2011 r. (uwzględniając portfel PNI Sp. z o.o.) wyniósł 8 567 mln złotych, co stanowi wzrost o 24,2% w porównaniu z końcem 2010 r. Ograniczenie inwestycji infrastrukturalnych (w szczególności drogowych) wymaga od Grupy Budimex dywersyfikacji działań w celu utrzymania biznesu na zbliżonym poziomie.

Planowane jest wejście na rynek usług komunalnych oraz podjęcie przedsięwzięć na zasadach partnerstwa publiczno-prywatnego. Spółka planuje zrekom-pensować oczekiwany spadek wartości inwestycji drogowych pozyskując nowe kontrakty w segmencie budownictwa energetycznego oraz hydrotechnicznego.

Struktura portfela zamówień w porównaniu do roku poprzedniego kształtowała się następująco:

Segment rynku	31 grudnia 2010 r.	31 grudnia 2011 r.
Infrastruktura	74%	48%
Budownictwo kolejowe	-	23%
Budownictwo niemieszkaniowe	20%	25%
Budownictwo mieszkaniowe	6%	4%

● 2.8
● Podstawowe wielkości finansowe, opisujące skalę działalności Grupy Budimex kształtowały się następująco:

	2010	2011	Zmiana (%)
Przychody netto (mln zł)	4 430,27	5 516,68	24,5%
Zyski (mln zł)	267,41	260,87	-2,4%
Kapitał własny (mln zł)	680,41	711,11	4,5%
Zobowiązania (mln zł)	3 386,83	3 840,00	13,4%
Aktywa (mln zł)	4 067,24	4 551,11	11,9%

DANE LICZBOWE

● Wytworzona wartość ekonomiczna (w tys. zł):

EC1 ●

	2010	2011	Zmiana %
Bezpośrednio wygenerowana wartość ekonomiczna	4 430 269	5 601 350	26,4%
Przychody	4 430 269	5 601 350	26,4%
Podzielona wartość ekonomiczna	3 845 026	5 556 464	44,5%
Koszty operacyjne	2 910 895	4 644 797	59,6%
Wynagrodzenia i świadczenia pracownicze	542 272	625 281	15,3%
Płatności na rzecz inwestorów	202 030	250 887	24,2%
Płatności na rzecz państwa	188 797	34 358	-81,8%
Inwestycje w społeczność	1 032	1 141	10,6%
Wartość ekonomiczna zatrzymana (wyliczona jako wartość ekonomiczna wytworzona po pomniejszeniu o wartość ekonomiczną podzieloną)	585 243	44 886	-92,3%

- 2.8
● EC5
● LA1, LA4, LA10, LA13, LA14

●●● Najważniejsze dane dotyczące zatrudnienia na koniec 2011 r.¹⁹:

	Budimex SA			Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	Mostostal Kraków SA		Budimex Danwood sp. z o.o.	Razem
	Rynek polski	Biurowy rynek niemieckiego			Rynek polski	Mostostal Niemcy		
[LA1] Pracownicy ogółem (etaty)								
Liczba pracowników	3313	767	65	413	161	674	5393	
[LA1] Pracownicy wg typu umowy								
Czas określony	1246	751*	14	64	160*	321	2556	
%	37,6%	97,9%*	21,5%	15,5%	99,4%*	47,6%	47,4%	
Czas nieokreślony	2067	16	51	349	1	353	2837	
%	62,4%	2,1%	78,5%	84,5%	0,6%	52,4%	52,8%	
[LA1] Pracownicy wg wymiaru zatrudnienia								
Pełen etat	3305	766	65	412	161	669	5378	
%	99,8%	99,9%	100,0%	99,8%	100,0%	99,3%	99,8%	
Niepełen etat	8	1	0	1	0	5	15	
%	0,2%	0,1%	0,0%	0,2%	0,0%	0,7%	0,2%	
[LA1, LA13] Pracownicy w podziale wg płci								
Kobiety	584	9	44	14	0	47	698	
%	17,6%	1,2%	67,7%	3,4%	0,0%	7,0%	12,9%	
Mężczyźni	2729	758	21	399	161	627	4695	
%	82,4%	98,8%	32,3%	96,6%	100,0%	93,0%	87,1%	
[LA1, LA13] Pracownicy w podziale wg wieku								
19-29	1025	132	10	43	17	162	1389	
30-49	1663	425	46	194	99	429	2856	
50+	625	210	9	176	45	83	1148	
razem	3313	767	65	413	161	674	5393	
[LA1] Pracownicy w podziale na charakter stanowiska pracy								
Fizyczni	1263	706	0	316	151	529	2965	
%	38,1%	92,0%	0,0%	76,5%	93,8%	78,5%	55,0%	
Umysłowi	2050	61	65	97	10	145	2428	
%	61,9%	8,0%	100,0%	23,5%	6,2%	21,5%	45,0%	
[EC5, LA14] Najniższe wynagrodzenia w firmie odniesieniu do ustawowego wynagrodzenia minimalnego								
Kobiety [%]	144%	216%		144%				
Mężczyźni [%]	108%	231%		123%				
Ogółem, średnie dla całej najniższej kategorii zaszerogowania [%]	157%	274%		123%				

[LA14] Relacja wynagrodzenia mężczyzny do wynagrodzenia kobiety (w tych samych kategoriach zaszerogowania)							
%	105%	106%		102%			
[LA4] Pracownicy objęci umowami zbiorowymi							
Liczba pracowników	3294	62	0	411	0		3767
%	99,4%	8,1%		99,5%			69,8%
[LA10] Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika							
Liczba godzin	46,4	27,2		12,8		15,8	

● Rotacja pracowników

LA2 ●

	Budimex SA			Budimex Nieruchomości sp. z o.o.	Mostostal Kraków SA		Budimex Danwood sp. z o.o.	Razem
	Rynek polski	Biurowy rynek niemieckiego			Rynek polski	Mostostal Niemcy		
Stan na koniec 2010 r.	2780	651	59	449	121	538	4598	
Przyjęcia	1060	802*	10	55	146*	274	2347	
Odejścia	527	686*	4	91	108*	138	1554	
Stan na koniec 2011 r.	3313	767	65	413	160	674	5393	
[LA2] Liczba odejść z pracy wg płci								
Kobiety	71	1	3	4	0	7	86	
%	13,47%	0,15%	75,00%	4,40%	0,00%	5,07%	5,53%	
Mężczyźni	456	685	1	87	108	131	1468	
%	86,53%	99,85%	25,00%	95,60%	100,00%	94,93%	94,47%	
[LA2] Liczba odejść z pracy wg wieku								
19-29	202	104	1	15	6	40	368	
30-49	248	394	2	38	68	83	833	
50+	77	188	1	38	34	15	352	

* Relatywnie duży udział umów okresowych w jednostkach działających na rynku niemieckim oraz powiązana z nimi duża liczba corocznych odejść i przyjęć do pracy, wynika z praktyki rynkowej związanej z polskimi przepisami o ubezpieczeniach społecznych.

19
Dane dotyczą wyłącznie pracowników zatrudnionych w poszczególnych spółkach (bez podwykonawców).

LA7

Wypadki przy pracy

Wskaźniki wypadków przy pracy²⁰

	2010	2011
Budimex SA		
Częstość wypadków	22,7	21,8
Ciężkość wypadków	44,2	42,3

20

Dane dotyczą wyłącznie Budimeksu SA.

EN1

Zużycie wybranych, kluczowych ze względu na rodzaj prowadzonej działalności, surowców

Surowiec / materiał	j.m.	2010	2011
Budimex SA			
Asfalt drogowy (zwykły i modyfikowany)	tys. ton	40	74
Cement	tys. ton	85	90
Kruszywo łamane do masy bitumicznej	tys. ton	700	1 300
Mieszanki z kruszyw łamanych	tys. ton	1 600	2 460
Stal zbrojeniowa	tys. ton	75	89
Beton	m ³	b.d.	850
Mostostal SA			
Stal	tys. ton	10	11
Budimex Danwood Sp. z o.o.			
Drewno	m ³	8 030	11 700
		(ok. 4 015 ton)	(ok. 5 850 ton)

Zużycie surowców stanowiące ich wtórne wykorzystanie

EN2

Kategoria odzyskiwanego surowca

	j.m.	2011
Odpady powstające przy płukaniu i oczyszczaniu kopalni	tona	52,3
Odpady z elektrowni, będące produktem procesów spalania, w tym popioły lotne z węgla i mieszanki popiołowo-żużłowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych	tona	578 766,4
Odpady z odlewnictwa metali żelaznych nie zawierające substancji niebezpiecznych (powstające przed procesem i w procesie odlewania)	tona	2 932,6
Odpady z odlewnictwa metali nieżelaznych nie zawierające substancji niebezpiecznych (powstające przed procesem i w procesie odlewania)	tona	514,2
Gleba i ziemia (w tym kamienie) nie zawierająca substancji niebezpiecznych	tona	4 000,0
Łącznie	tona	582 265,5

Zużycie paliw i energii elektrycznej

EN3, EN4

Źródło energii i surowców energetycznych

Źródło energii i surowców energetycznych	j.m.	2010	2011	%
Olej napędowy	GJ	126 118 (2845,8 ton)	175 530,26 (4 051,01 ton)	39,1%
Benzyna	GJ	29 930 (668,1 ton)	22 857,86 (510,22 ton)	-23,6%
Lekki olej opałowy	GJ	36 954 (919,5 ton)	49 076,01 (1 221,10 ton)	32,8%
Olej opałowy ciężki o obniżonej zawartości siarki LSC	GJ	3746 (89,2 ton)	244 503,00 (5 821,50 ton)	
Olej opałowy HSC	GJ	193 981 (4618,6 ton)	0 (0,0 ton)	
Energia elektryczna	GJ	108 888 (30244,9 MWh)	106 489,33 (29 580,37 MWh)	-2,2%
Łącznie	GJ	499 617	598 456	19,7%

EN16

Emisja CO₂

Emisja CO ₂	j.m.	2010	2011	Zmiana %
Emisja bezpośrednia (scope 1)	tony	28 109	36 685	+30,5%
Emisja pośrednia (scope 2)	tony	19 921	19 329	-3%
Emisja pośrednia (scope 3)	-	-	-	-
Łącznie:		48 030		+16,6%

EN8

Zużycie wody w biurach Budimeksu SA

	j.m.	2011
Woda zakupiona z wodociągów komunalnych	m ³	4 656

EN20

Emisja zanieczyszczeń innych niż CO₂, tj. SO_x, NO_x, CO i pyłu zawieszonego (najważniejsze źródła, w kg/rok)²¹

	Tlenki siarki (SO _x)	Tlenki azotu (NO _x)	Tlenek węgla (CO)	Pył zawieszony (PM10)	Naftalen	Niemetanowe lotne związki organiczne	Dwutlenek węgla (CO ₂)
Jarostaw	11 818,3	7 902,8	490,3	302,1	2,0	0,3	1 765 004,0
Kobierzyce	1234,6	905,8	90,6	138,4	0,0	-	326 075,4
Lublin	6 588,6	2 588,8	249,9	250,8	0,2	-	931 960,4
Pruszków	17 140,4	6 633,3	663,3	910,1	0,7	0,1	2 387 973,6
Siewierz	13 521,9	5 500,9	550,1	672,5	0,4	0,1	1 980 316,0
Sulików	4 777,0	1 978,9	197,9	355,8	0,1	0,0	712 419,0
Suwałki	1 359,3	648,1	64,8	80,3	0,1	0,0	233 300,0
Szczecin	2 863,7	1 108,2	110,8	146,5	0,0	-	398 960,0
Trzebinia	14 123,7	5 465,8	546,6	694,8	0,0	-	1 967 700,0
Wojcieszyn	19 719,1	7 631,2	763,1	824,1	-	-	2 747,2
Suma	93 146,60	40 363,80	3737,4	4 375,40	3,6	0,6	10 706 455,6

²¹ Wszystkie wymienione w tabeli zakłady działają w strukturze Budimeksu SA.

Gatunki zagrożone w strefie wpływu najważniejszych inwestycji (kontraktów)²² w Polskiej Czerwonej Księdze Roślin i Zwierząt ze wskazaniem stopnia zagrożenia wymarciem (gatunki podano w kolejności alfabetycznej)

EN15

Skrajnie zagrożone (critically endangered CR – gatunki skrajnie zagrożone):

- Selery błotne (seler błotny, pęczyna błotna) (*Apium repens* (Jacq.) Lag.) – gatunek roślin należący do rodziny selerowatych (baldaszkowatych)

Zagrożone (endangered EN – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie):

- Starodub tåkowy (*Ostericum palustre*; *Angelica palustris*) – gatunek rośliny z rodziny selerowatych

Narażone na wyginiecie (vulnerable VU – gatunki wysokiego ryzyka, narażone na wyginiecie):

- Kozioróg dębosz (*Cerambyx cerdo*) – gatunek chrząszcza z rodziny kózkowatych
- Leniec bezpodkwiatkowy (*Thesium ebracteatum* Hayne) – gatunek rośliny z rodziny sandałowcowatych (Santalaceae)
- Obuwik pospolity (*Cypripedium calceolus* L.) – gatunek rośliny z rodziny

- storczykowatych (Orchidaceae)
- Orlik grubodzioby (*Aquila clanga*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Poczwarówka jajowata (*Vertigo moulinsiana*) – gatunek mięczaka; ślimak z rodziny płucodysznych
- Poczwarówka zwężona (*Vertigo angustior*) – gatunek mięczaka; ślimak z rodziny płucodysznych
- Pustułeczka, sokół pustułowatka, dzwonniczek, pustułowatka, białoszpon (*Falco naumanni*) – gatunek małego ptaka drapieżnego z rodziny sokołowatych (Falconidae)
- Wodniczka (*Acrocephalus paludicola*) – gatunek niewielkiego ptaka wędrownego z rodziny trzcinaków, wcześniej zaliczany do pokrzewkowatych
- Żubr (*Bison bonasus*) – gatunek łozyskowca z rodziny krętorogich, rzędu parzystokopytnych

Bliskie zagrożenia (near threatened NT, lower risk LR – gatunki niższego ryzyka, ale bliskie zagrożenia):

- Bekas dubelt, dubelt (*Gallinago media*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (Scolopacidae)
- Czerwończyk nieparek (*Lycaena dispar*) – motyl dzienny z rodziny modraszkowatych
- Kania ruda, kania rdzawa (*Milvus milvus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (Accipitridae)
- Kraska zwyczajna, kraska pospolita, kraska (*Coracias garrulus*), w wielu regionach Polski znana również pod nazwą siwka – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny kraskowatych (Coraciidae)
- Kulik wielki (*Numenius arquata*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny bekasowatych (Scolopacidae)
- Mopek (*Barbastella barbastellus*) – gatunek ssaka z rzędu nietoperzy

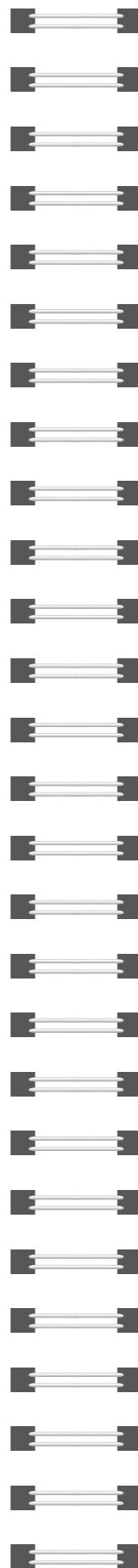
²² Kontrakty: (i) Terminal Świdnik, (ii) Budowa mostu przez rzekę Wisłę koto Kwidzyna wraz z dojazdami, w ciągu Drogi Krajowej Nr 90, (iii) Budowa węzła Partówko wraz z obwodnicą miejscowości Troszyn i miejscowości Ostromece w ciągu DK3, (iv) Przebudowa Drogi Wojewódzkiej nr 109 na odcinku Mrzeżyno – Trzebiatów, (v) Zaprojektowanie i wykonanie A-4 Jarostaw – Radymno (odcinek 2).

- Nocek tydkowtosy, nocek kosmaty (*Myotis dasycneme*) – gatunek ssaka z rzędu nietoperzy
- Pachnica dębowa (*Osmoderma eremita*) – gatunek owadów z rodziny żukowatych z podrzędu chrząszczy wielożernych
- Podgorzałka, kaczka podgorzałka (*Aythya nyroca*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Rycyk, szlamik rycyk (*Limosa limosa*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Sasanka otwarta, sasanka dzwonekwa (*Pulsatilla patens* (L.) Mill.) – gatunek rośliny należący do rodziny jaskrowatych (*Ranunculaceae* Juss.)
- Skójką gruboskorupowa (*Unio crassus*) – gatunek małża z rodziny skójkowatych
- Suseł peretkowany (*Spermophilus suslicus*) – średniej wielkości gryzoń z rodziny wiewiórkowatych
- Wydra europejska (*Lutra lutra*) – gatunek niewielkiego drapieżnego ssaka z rodziny łasicowatych
- Bączek (*Ixobrychus minutus*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Bąk zwyczajny (*Botaurus stellaris*) – gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Bekas kszyk, kszyk (*Gallinago gallinago*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Bernikła białolica (*Branta leucopsis*) – duży ptak wodny z rodziny kaczkowatych
- Bernikła kanadyjska (*Branta canadensis*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Biegus krzywodzioby (*Calidris ferruginea*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Biegus malutki (*Calidris minuta*) – gatunek małego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Biegus mały, biegus Temmincka (*Calidris temminckii*) – gatunek małego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Biegus ptaskodzioby, biegusik (*Limicola falcinellus*) – gatunek małego ptaka brodzącego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Biegus rdzawy (*Calidris canutus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Biegus zmienny (*Calidris alpina*) – gatunek ptaka z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)

Na razie niezagrożone (least concern LC – gatunki na razie nie zagrożone wymarciem, z różnych powodów wpisane do Czerwonej Księgi):

- Batalion, bojownik batalion, bojownik zmienny, biegus bojownik, bojownik odmienny (*Philomachus pugnax*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)

- Bielaczek, tracz bielaczek (*Mergellus albellus*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Bielik (zwyczajny) (*Haliaeetus albicilla*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Błotniak łąkowy, błotniak popielaty (*Circus pygargus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Błotniak stawowy (*Circus aeruginosus*) – gatunek dużego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Błotniak zbożowy (*Circus cyaneus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Bocian biały (*Ciconia ciconia*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny bocianowatych (*Ciconiidae*)
- Bocian czarny, hajstra (*Ciconia nigra*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny bocianowatych (*Ciconiidae*)
- Boleń (*Aspius aspius*) – ryba z rodziny karpowatych
- Bóbr europejski (*Castor fiber*) – gatunek ziemnowodnego gryzonia z rodziny bobrowatych (*Castoridae*)
- Brodziec piskliwy, brodziec krzykliwy, kuliczek piskliwy, piskliwiec (*Actitis hypoleucos*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)

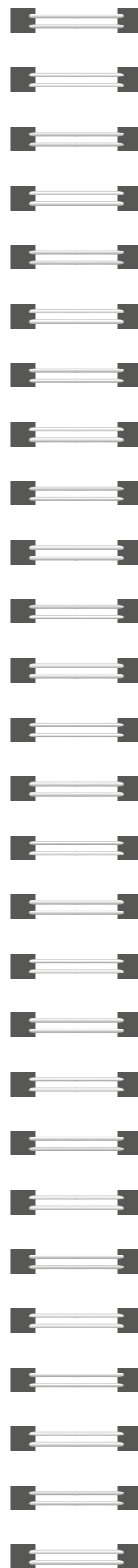

- Brodziec pławny (*Tringa stagnatilis*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Brodziec śniady (*Tringa erythropus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Brzanka (*Barbus peloponnesius*) – słodkowodna ryba z rodziny karpowatych
- Brzęczka (*Locustella luscinioides*) – niewielki ptak wędrowny z rodziny *Megaluridae*
- Certa (*Vimba vimba*) – gatunek anadromicznej ryby z rodziny karpowatych
- Ciosa (*Pelecus cultratus*) – ryba z rodziny karpowatych (*Cyprinidae*), jedyny przedstawiciel rodzaju *Pelecus*
- Cyraneczka (*Anas crecca*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Cyranka (*Anas querquedula*) – gatunek wędrownego ptaka wodnego średniej wielkości, z rodziny kaczkowatych
- Czapla biała (*Ardea alba*) – gatunek dużego ptaka, z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Czapla nadobna (*Egretta garzetta*) – gatunek dużego ptaka z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Czapla purpurowa (*Ardea purpurea*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Czapla siwa (*Ardea cinerea*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)

- Czernica, kaczka czernica, (*Aythya fuligula*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Derkacz (zwyczajny) (*Crex crex*) – gatunek średniego ptaka z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Drzemlik, sokół drzemlik, sokół królik (*Falco columbarius*) – gatunek średniej wielkości ptaka drapieżnego z rodziny sokotowatych (*Falconidae*)
- Dzięcioł czarny (*Dryocopus martius*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny dzięciotowatych
- Dzięcioł średni (*Dendrocopos medius*) – gatunek średniego ptaka z rodziny dzięciotowatych
- Dzięcioł zielonosiwy (*Picus canus*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny dzięciotowatych (*Picidae*)
- Dziwonka zwyczajna, dziwonka (*Carpodacus erythrurus* syn. *Erythrura erythrura*) – gatunek małego ptaka wędrownego z rodziny łuszczaków
- Edredon, kaczka edredonowa, miękkipiór (*Somateria mollissima*) – duży ptak wodny z rodziny kaczkowatych
- Foka szara (*Halichoerus grypus*) – gatunek drapieżnego ssaka morskiego z rodziny fokowatych, jedyny przedstawiciel rodzaju *Halichoerus*
- Gadożer (zwyczajny), krótkoszpón (*Circaetus gallicus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Gągoł (gągoł krzykliwy) (*Bucephala clangula*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych

- Gąsiorek (dzierzba gąsiorek) (*Lanius collurio*) – gatunek małego ptaka wędrownego z rodziny dzierzbowatych
- Gęś białoczelna (białoczołka) (*Anser albifrons*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Gęś gęgawa (gęgawa) (*Anser anser*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Gęś zbożowa, zbożówka, posiewnica (*Anser fabalis*) – gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Głowacz białopłetwy (*Cottus gobio*) – gatunek drapieżnej, słodkowodnej ryby z rodziny głowaczowatych
- Głowienka, kaczka rdzawogłowa (*Aythya ferina*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Hełmiatka (kaczka hełmiasta) (*Netta rufina*) – gatunek średniego wodnego ptaka wędrownego z rodziny kaczkowatych
- Jarzębatka, pokrzewka jarzębata, gajówka jarzębata (*Sylvia nisoria*) – niewielki ptak wędrowny z rodziny pokrzewkowatych
- Kania czarna, kania brunatna (*Milvus migrans*) – gatunek dużego ptaka z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Kietb białopłetwy (*Romanogobio alpinus* syn. *Gobio alpinus*) – słodkowodna ryba z rodziny karpowatych

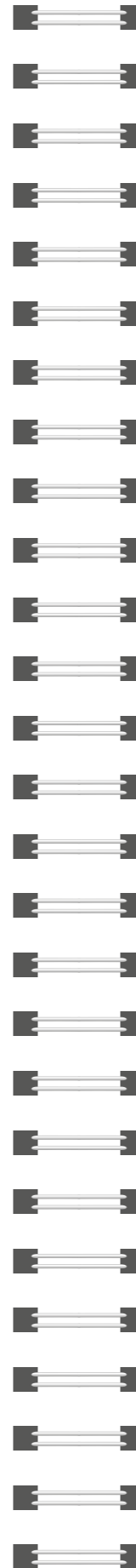
- Kietb Kesslera (*Romanogobio kesslerii*, syn. *Gobio kesslerii*) – gatunek ryby z rodziny karpowatych
- Kormoran zwyczajny, kormoran czarny (*Phalacrocorax carbo*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kormoranów
- Koza, kóзка (*Cobitis taenia*) – stódkowodna ryba z rodziny piskorzowatych. Hodowana w akwariach
- Koza złotawa, kóзка złotawa (*Sabanejewia aurata* syn. *Cobitis aurata*) – stódkowodna ryba z rodziny piskorzowatych
- Krwawodziób, brodziec krwawodzioby (*Tringa totanus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Kulik mniejszy (*Numenius phaeopus*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Kumak nizinny (*Bombina bombina*) – gatunek ptaza z rodziny kumakowatych, blisko spokrewnionego z kumakiem górskim
- Krakwa, kaczka krakwa (*Anas strepera*) – gatunek średniego lub dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Kropiatka, kureczka nakrapiana (*Porzana porzana*) – gatunek średniej wielkości ptaka wodnego z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Krzyżówka, kaczka krzyżówka (*Anas platyrhynchos*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Kwokacz, brodziec kwokacz (*Tringa nebularia*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Lelek zwyczajny, lelek, lelek kozodój (*Caprimulgus europaeus*) – gatunek niewielkiego ptaka nocnego z rodziny lelkwatych (*Caprimulgidae*)
- Lerka, skowronek borowy (*Lullula arborea*) – mały ptak z rodziny skowronków, jedyny przedstawiciel monotypowego rodzaju *Lullula*
- Lodówka (*Clangula hyemalis*) – gatunek średniego lub dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Łabędź czarnodzioby (*Cygnus columbianus*; *columbianus bewickii*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Łabędź krzykliwy (*Cygnus cygnus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Łabędź niemy (*Cygnus olor*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Łęczak, brodziec leśny, trawnik (*Tringa glareola*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Łosoś szlachetny, łosoś pospolity, łosoś europejski, łosoś atlantycki (*Salmo salar*) – ryba z rodziny łososiowatych (*Salmonidae*)
- Łyska (zwyczajna) (*Fulica atra*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Markaczka (*Melanitta nigra*) – gatunek średniego wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Mewa czarnogłowa (*Ichthyaetus melanocephalus*; *Larus melanocephalus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Mewa mała (*Hydrocoloeus minutus*; *larus minutus*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Mewa siodłata (*Larus marinus*) – gatunek największego ptaka z rodziny mew (*Laridae*)
- Mewa śmieszka, śmieszka (*Chroicocephalus ridibundus*; *Larus ridibundus*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Mewa żółtonoga (*Larus fuscus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Minóg morski, minog morski (*Petromyzon marinus*) – pasożytniczy bezzuchwowiec z rodziny minogowatych, największy z minogów
- Minóg rzeczny, minog rzeczny (*Lampetra fluviatilis*) – europejski bezzuchwowiec pasożytniczy z rodziny minogowatych
- Minóg strumieniowy, minog strumieniowy (*Lampetra planeri*) – gatunek bezzuchwowca z rodziny minogowatych, prymitywny kręgowiec wodny
- Morświn (*Phocoena phocoena*) – gatunek walenia z rodziny morświnowatych (*Phocoenidae*). Spokrewniony z delfinami
- Muchotówka białoszyja (*Ficedula albicollis*) – mały ptak z rodziny muchotówek
- Muchotówka mała (*Ficedula parva*) – gatunek ptaka z rodziny muchotówek (*Muscicapidae*)
- Nocek duży (*Myotis myotis*) – gatunek ssaka z rzędu nietoperzy z rodziny mroczkowatych
- Nur czarnoszyi (*Gavia arctica*) – duży, wędrowny ptak wodny z rodziny nurów

- Nur rdzawoszyi (*Gavia stellata*) – duży, wędrowny ptak wodny z rodziny nurów
- Nurogęs, tracz nurogęs (*Mergus merganser*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Ogorzałka (*Aythya marila*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Ohar, podgorzelec, kaczka norowa (*Tadorna tadorna*) – gatunek średniego, wędrownego (poza skrajnie zachodnimi i południowymi populacjami) ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Orlik krzykliwy (*Aquila pomarina*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*) (podrodzina orły, rodzaj *Aquila*)
- Ortolan, trznadel ortolan (*Emberiza hortulana*) – mały ptak wędrowny z rodziny trznadłowatych
- Ostrygojad zwyczajny, ostrygojad (*Haematopus ostralegus*) – gatunek średniego ptaka brodzącego z rodziny ostrygojadów (*Haematopodidae*)
- Parposz, aloza parposz (*Alosa fallax*) – ryba anadromiczna z rodziny śledziowatych
- Pelikan różowy, pelikan baba (*Pelecanus onocrotalus*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny pelikanów (*Pelecanidae*)
- Perkoz dwuczuby (*Podiceps cristatus*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Perkoz rdzawoszyi (*Podiceps grisegena*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Perkoz rogaty (*Podiceps auritus*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Perkoz zausznik (*Podiceps nigricollis*) – gatunek średniej wielkości, częściowo wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Perkozek (*Tachybaptus ruficollis*) – gatunek niewielkiego wędrownego ptaka wodnego z rodziny perkozów
- Piaskowiec (*Calidris alba*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Piekielnica, szweja (*Alburnoides bipunctatus*) – gatunek ryby z rodziny karpowatych
- Piskorz (*Misgurnus fossilis*) – stódkowodna ryba z rodziny piskorzowatych
- Pliszka górská (*Motacilla cinerea*) – mały ptak z rodziny pliszkowatych
- Płaskonos (*Anas clypeata*, dawniej również *Spatula clypeata*) – średni lub duży wędrowny ptak wodny z rodziny kaczkowatych
- Płatkonóg szydłodzioby (*Phalaropus lobatus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Podróżniczek (*Luscinia svecica*) – gatunek niewielkiego ptaka wędrownego z rodziny muchotówek
- Puchacz zwyczajny, puchacz (*Bubo bubo*) – gatunek dużego, osiadłego ptaka z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*)
- Rożeniec zwyczajny (*Anas acuta*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Różanka (*Rhodeus sericeus*) – gatunek ryby z rodziny karpowatych
- Rybitwa białoczelna (*Sternula albifrons*) – gatunek średniego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa białowasa (*Chlidonias hybrida*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa czarna (rybitwa żałobna) (*Chlidonias niger*) – gatunek średniego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa czubata (*Thalasseus sandvicensis*) – gatunek dużego wędrownego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa rzeczna, rybitwa zwyczajna (*Sterna hirundo*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybitwa wielkodzioba (*Hydroprogne caspia*) – gatunek dużego ptaka wodnego z rodziny mew (*Laridae*)
- Rybotów (*Pandion haliaetus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny rybotów (*Pandionidae*)
- Samotnik, brodziec samotny, stalugwa (*Tringa ochropus*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Sieweczka morska (*Charadrius alexandrinus*) – gatunek małego ptaka z rodziny siewieczkowatych (*Charadriidae*)
- Sieweczka obrożna (*Charadrius hiaticula*) – gatunek średniej wielkości ptaka wędrownego z rodziny siewieczkowatych (*Charadriidae*)

- Sieweczka rzeczna (*Charadrius dubius*) – gatunek małego ptaka z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Siewnica (*Pluvialis squatarola*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Siewka złota (*Pluvialis apricaria*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny siewczkowatych (*Charadriidae*)
- Słonka zwyczajna, słonka (*Scolopax rusticola*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Sokół wędrowny (*Falco peregrinus*) – gatunek średniego ptaka drapieżnego z rodziny sokotowatych (*Falconidae*)
- Szablodziób zwyczajny, szablodziób (*Recurvirostra avosetta*) – gatunek średniej wielkości ptaka brodzącego z rodziny szczudtonogów (*Recurvirostridae*)
- Szlachar, tracz długodzioby, długodziób (*Mergus serrator*) – gatunek średniego lub dużego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych
- Szlamnik zwyczajny, szlamnik rdzawy, szlamnik (*Limosa lapponica*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*)
- Ślepowron (zwyczajny) (*Nycticorax nycticorax*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny czaplowatych (*Ardeidae*)
- Świergotek polny (*Anthus campestris*) – mały ptak z rodziny pliszkowatych
- Świstun (*Anas penelope*) – gatunek średniej wielkości wędrownego ptaka wodnego z rodziny kaczkowatych (*Anatidae*)
- Terekia (*Xenus cinereus; Tringa cinerea*) – gatunek średniego ptaka wędrownego z rodziny bekasowatych (*Scolopacidae*), jedyny przedstawiciel rodzaju *Xenus*
- Traszka grzebieniasta (*Triturus cristatus*) – gatunek płaza ogoniastego z rodziny salamandrowatych (*Salamandridae*)
- Trzmielojad (zwyczajny), pszczołojad (*Pernis apivorus*) – gatunek dużego, wędrownego ptaka drapieżnego z rodziny jastrzębiowatych (*Accipitridae*)
- Uhla (*Melanitta fusca*) – duży ptak wodny z rodziny kaczkowatych
- Uszatka błotna, sowa błotna, błotnica (*Asio flammeus*) – gatunek średniej wielkości ptaka z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*)
- Warzęcha (*Platalea leucorodia*) – gatunek dużego ptaka brodzącego z rodziny ibisowatych
- Wąsatka (*Panurus biarmicus*) – niewielki ptak osiadły lub koczujący z rodziny wąsatek
- Wilk, wilk szary (*Canis lupus*) – gatunek drapieżnego ssaka z rodziny psowatych (*Canidae*)

- Włochatka zwyczajna, włochatka, sowa włochata (*Aegolius funereus*) – gatunek średniego ptaka drapieżnego z rodziny puszczykowatych (*Strigidae*)
- Zielonka, kureczka zielonka (*Porzana parva*) – gatunek małego, wędrownego ptaka wodnego z rodziny chruścieli (*Rallidae*)
- Zimorodek zwyczajny (zimorodek) (*Alcedo atthis*) – niewielki ptak rybożerny z rodziny zimorodkowatych
- Żuraw (zwyczajny), żuraw popielaty, żuraw szary (*Grus grus*) – gatunek dużego ptaka z rodziny żurawi (*Gruidae*)

● Odpady (bez gleby i ziemi) EN22 ●

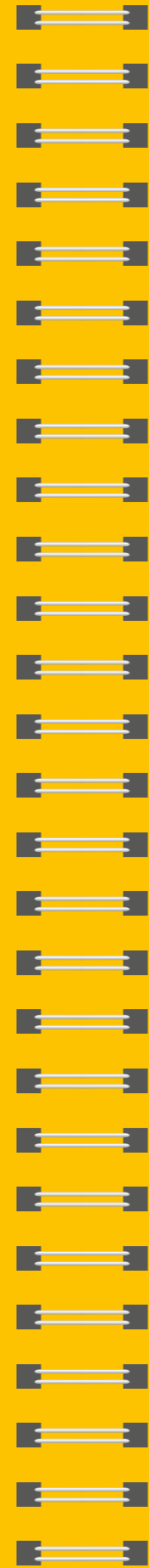
Najważniejsze odpady wg rodzaju	2010 masa (tony)	2011 masa (tony)	Zmiana %
Odpady uznane za niebezpieczne, w tym:	75,0	97,6	30,1%
• materiały zawierające azbest	73,7	90,0	22,1%
Odpady inne niż niebezpieczne, w tym:	234 730,3	224 469,9	
• odpadowa masa roślinna	922,5	519,9	-43,6%
• odpady z betonu oraz gruz betonowy	16 615,9	64 636,5	289,0%
• gruz ceglany	10 569,5	12 216,0	15,6%
• zmieszane odpady z betonu, gruzu ceglanego, odpadowych materiałów ceramicznych i elementów wyposażenia	8 460,3	67 943,5	703,1%
• odpady z remontów i przebudowy dróg (z istniejącej podbudowy itp.)	27 473,4	59 312,8	115,9%
• drewno	3 050,8	5 251,5	72,1%
• asfalt	412,5	14 589,7	3436,9%
Łącznie	234 730,3	224 469,9	332,5%

● Gleba i ziemia EN22 ●

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2010 masa (tony)	2011 masa (tony)
Gleba i ziemia w tym kamienie	4 380 014,2	5 164 689,9

● Sposób zagospodarowania odpadów EN22 ●

Najważniejsze odpady wg rodzaju	2010 masa (tony)	2011 masa (tony)
Wykorzystanie jako paliwa lub innego środka wytwarzania energii (R1)	4 002,5	5851,9
Powtórne wykorzystanie (R14)	357,6	77 849,4
Składowanie na składowiskach odpadów	65 341,8	155 449,3

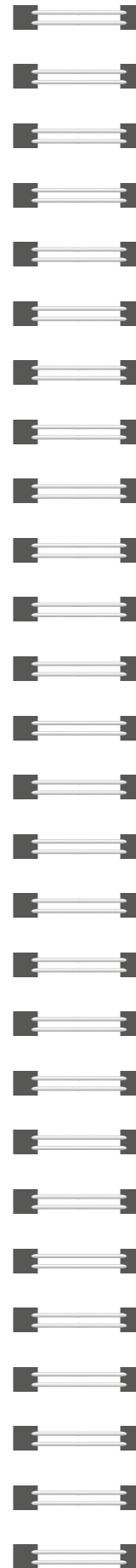

WSKAŹNIKI GRI

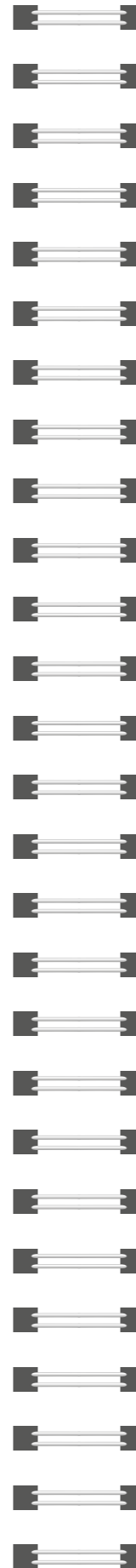
WSKAŹNIKI GRI

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Strategia i analiza						
1.1	●	6	Oświadczenie kierownictwa najwyższego szczebla (np. dyrektora wykonawczego, prezesa zarządu lub innej osoby o równoważnej pozycji) na temat znaczenia zrównoważonego rozwoju dla organizacji i jej strategii.	6.2.		
1.2	●	16, 71	Opis kluczowych wpływów, szans i ryzyk.	6.2.		
Profil organizacji						
2.1	●	–	Nazwa organizacji.	–		Budimex SA
2.2	●	73	Główne marki, produkty i/ lub usługi.	–		Więcej na: www.budimex.pl.
2.3	●	73	Struktura operacyjna organizacji, z wyróżnieniem głównych działów, spółek zależnych, podmiotów powiązanych oraz przedsięwzięć typu joint venture.	6.2.		Bardziej szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w „Sprawozdaniu z działalności Grupy za rok 2011” – www.budimex.pl.
2.4	●	–	Lokalizacja siedziby głównej organizacji.	–		ul. Stawki 40 01-140 Warszawa Polska www.budimex.pl
2.5	●	73, 75	Liczba krajów, w których działa organizacja oraz podanie nazw tych krajów, gdzie zlokalizowane są główne operacje organizacji lub tych, które są szczególnie adekwatne w kontekście treści raportu.	–		
2.6	●	63	Forma własności i struktura prawna organizacji.	–		Spółka Akcyjna, notowana na GPW w Warszawie.

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
2.7	●	75, 76	Obsługiwane rynki z zaznaczeniem zasięgu geograficznego, obsługiwanych sektorów, charakterystyki klientów/konsumentów i beneficjentów.	–		Bardziej szczegółowe informacje na ten temat można znaleźć w „Sprawozdaniu z działalności Grupy za rok 2011” – www.budimex.pl.
2.8	●	76, 80	Skala działalności z uwzględnieniem: • liczby pracowników • przychodów netto ze sprzedaży (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) lub dochodów netto (dla sektora publicznego) • kapitalizacji z perspektywy zadłużenia i kapitału własnego (dla przedsiębiorstw z sektora prywatnego) oraz • ilości produktów lub świadczonych usług.	–		
2.9	●	18, 73	Znaczące zmiany w raportowanym okresie dotyczące rozmiaru, struktury lub formy własności.	–		Skala działalności oraz szczegółowy opis zmian został pominięty ponieważ można je odnaleźć w publicznie dostępnym dokumencie „Sprawozdanie z działalności Grupy za rok 2011” – www.budimex.pl.
2.10	●	20	Nagrody otrzymane w raportowanym okresie.	–		
Profil raportu						
3.1	●	18	Okres raportowania (np. rok obrotowy/kalendarzowy).	–		Rok finansowy/kalendarzowy: 01.01.2011-31.12.2011.
3.2	●	18	Data publikacji ostatniego raportu (jeśli został opublikowany).	–		październik 2011
3.3	●	18	Cykl raportowania (roczny, dwuletni itd).	–		roczny
3.4	●	–	Osoba kontaktowa	–		Łukasz Kubiak, Biuro Komunikacji Zewnętrznej, Budimex SA, ul. Stawki 40, 01-040 Warszawa e-mail: lukasz.kubiak@budimex.pl tel. (22) 623 61 64 kom. 695 052 455 fax (22) 623 60 14

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
3.5	●	18	Proces definiowania zawartości raportu.	–		
3.6	●	18	Zasięg raportu (np. kraje, oddziały, jednostki zależne, dzierżawione obiekty, przedsięwzięcia typu joint venture, dostawcy).	–		Raport koncentruje się na wynikach społecznych i środowiskowych głównych spółek Grupy Budimex (Budimex SA, Budimex Nieruchomości sp. z o.o., Budimex Danwood Sp. z o.o., Mostostal Kraków SA), które są kapitałowo kontrolowane przez Budimex SA. Ze względu na konieczność zwięzłego przedstawienia obrazu Grupy niektóre, mniej istotne (niematerialne) działania, zwłaszcza małych podmiotów są w nim pominięte w związku z tym, że 94% przychodów generowanych jest w Polsce, głównie opisuje działania w Polsce, prezentując działania poza Polską wyłącznie w tych obszarach CSR, w których działalność ta jest istotna (np. kwestie zatrudniania lokalnych pracowników).
3.7	●	18	Oświadczenie w sprawie jakichkolwiek ograniczeń, w zakresie i zasięgu raportu.	–		
3.8	●	–	Informacja o przedsięwzięciach typu joint venture, podmiotach zależnych, obiektach dzierżawionych, operacjach outsoursowanych i innych jednostkach, które w znaczący sposób mogą wpłynąć na porównywalność działań organizacji w poszczególnych okresach i/lub w stosunku do innych organizacji.	–		Brak.

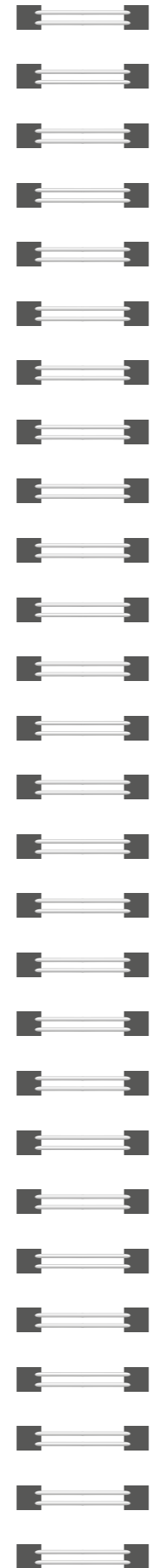
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
3.9	●	–	Techniki i przyjęte założenia odnośnie szacunków i kalkulacji wskaźników i innych informacji zawartych w raporcie.	–		Raport wykorzystuje powszechnie przyjmowane techniki pomiaru wynikające m.in. z obowiązujących zasad rachunkowości i konsolidacji sprawozdań finansowych, GHG Protocol oraz zasad sprawozdawczości GUS. Ewentualne komentarze w zakresie specyficznych metod pomiaru znajdują się bezpośrednio przy wskaźnikach opisujących poszczególne wielkości.
3.10	●	–	Wyjaśnienia dotyczące efektów jakichkolwiek korekt informacji zawartych w poprzednich raportach z podaniem powodów ich wprowadzenia oraz ich wpływu (np. fuzje, przejęcia, zmiana roku/okresu bazowego, charakteru działalności, metod pomiaru).	–		Brak korekt.
3.11	●	–	Znaczne zmiany w stosunku do poprzedniego raportu dotyczące zakresu, zasięgu lub metod pomiaru zastosowanych w raporcie.	–		Brak istotnych zmian.
3.12	●	94-112	Indeks GRI	–		
3.13	●	3, 18	Polityka i obecna praktyka w zakresie zewnętrznej weryfikacji raportu. Jeśli nie zawarto takich danych w niezależnym raporcie poświadczającym, wyjaśnienie zakresu i podstaw zewnętrznej weryfikacji oraz relacji pomiędzy organizacją i zewnętrznym podmiotem poświadczającym.	7.5.3.		Dodatkowo raport został przygotowany przez podmiot zewnętrzny w oparciu o dane dostarczone przez Budimex SA, a następnie poddany weryfikacji niezależnego audytora.

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Nadzór, zobowiązania i zaangażowanie						
4.1	●	68	Struktura nadzorcza organizacji wraz z komisjami podlegającymi pod najwyższy organ nadzorczy, odpowiedzialnymi za poszczególne zadania, jak na przykład tworzenie strategii czy nadzór nad organizacją.	6.2.	1-10	
4.2	●	66	Wskazanie, czy przewodniczący najwyższego organu nadzorczego jest również dyrektorem zarządzającym (a jeśli tak, to jakie funkcje pełni w ramach zarządu wraz z uzasadnieniem takiej struktury).	6.2.	1-10	
4.3	●	68-69	Liczba członków najwyższego organu nadzorczego z wyróżnieniem niezależnych i/lub niewykonawczych członków (dotyczy organizacji posiadających monistyczną strukturę rady nadzorczej/organu nadzorczego).	6.2.	1-10	
4.4	●	19, 26, 33, 70	Mechanizmy umożliwiające akcjonariuszom i pracownikom zgłaszanie rekomendacji i wskazówek dla najwyższego organu nadzorczego.	6.2.	1-10	
4.5	●	67, 69	Związek pomiędzy poziomem wynagrodzeń najwyższego organu nadzorczego, wyższej kadry menedżerskiej oraz zarządu (obejmując system odpraw) a wynikami organizacji (obejmując wyniki społeczne i środowiskowe).	6.2.	1-10	
4.6	●	68	Procesy pozwalające na uniknięcie konfliktu interesów członków najwyższego organu nadzorczego.	6.2.	1-10	

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
4.7	●	68	Proces weryfikacji kwalifikacji i doświadczenia członków najwyższego organu nadzorczego i jego komitetów, włączając uwzględnienie płci bądź wszelkich innych aspektów różnorodności.	6.2.	1-10	
4.8	●	11	Wewnętrznie sformułowana misja lub wartości organizacji, kodeks postępowania oraz zasady odnoszące się do aspektów ekonomicznych, społecznych i środowiskowych funkcjonowania organizacji oraz poziom ich implementacji.	6.2.	1-10	
4.9	●	68	Procedury najwyższego organu nadzorczego dotyczące nadzoru identyfikacji i zarządzania kwestiami ekonomicznymi, środowiskowymi i społecznymi, włączając stosowne ryzyka i szanse oraz dostosowanie się lub zgodność z uznanymi międzynarodowymi standardami, kodeksami postępowania i zasadami.	6.2.	1-10	
4.10	●	68, 70	Proces ewaluacji wyników działań najwyższego organu nadzorczego w odniesieniu do kwestii ekonomicznych, środowiskowych i społecznych.	6.2.	1-10	

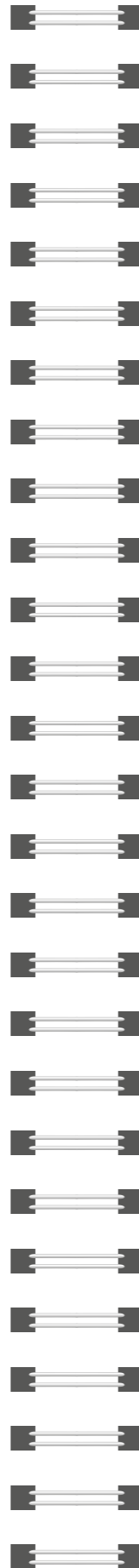
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
4.11	●	46, 47	Wyjaśnienie, czy i w jaki sposób organizacja stosuje zasadę ostrożności. Zasada 15 Deklaracji z Rio.	6.2.	7	Procedura „Zarządzanie środowiskowe na kontraktach”, będąca elementem Zintegrowanego Sytemu Zarządzania, definiuje m.in. zasady analizy wymagań środowiskowych i pojęcie wpływu na środowisko. Obejmuje każdy, czyli i potencjalny rodzaj wpływu. Spółka, abstrahując od zarządzania środowiskowego zgodnego z ISO14000, zobowiązała się do przestrzegania zasady przystępując do UN Global Compact.
4.12	●	34	Zewnętrzne, przyjęte lub popierane przez organizację ekonomiczne, środowiskowe i społeczne deklaracje, zasady i inne inicjatywy.	6.2.	1-10	UN Global Compact Budimex został włączony w skład indeksu ECPI Poland ESG Leaders będącego narzędziem dla zarządców aktywów, którzy inwestują powierzone im środki w akcje spółek prowadzących odpowiedzialny biznes.
4.13	●	29	Członkostwo w stowarzyszeniach (takich jak stowarzyszenia branżowe) i/lub w krajowych/międzynarodowych organizacjach.	6.2.	1-10	
4.14	●	19	Lista grup interesariuszy zaangażowanych przez organizację.	6.2.	-	
4.15	●	19	Podstawy identyfikacji i selekcji zaangażowanych grup interesariuszy.	6.2.	-	

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
4.16	●	19	Podjęcie do angażowania interesariuszy włączając częstotliwość angażowania według typu i grupy interesariuszy.	6.2.	-	
4.17	●	17	Kluczowe kwestie i problemy poruszane przez interesariuszy oraz odpowiedź ze strony organizacji, również poprzez ich zaraportowanie.	6.2.	-	

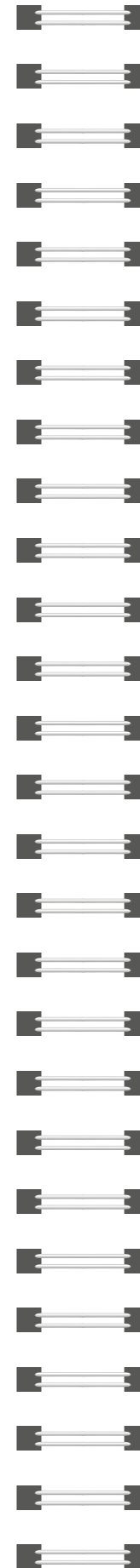
WYNIKI W WYMIARZE EKONOMICZNYM					
Wyniki ekonomiczne					
EC DMA		6, 7, 16	Podjęcie zarządcze	6.2., 6.8.	1, 4, 6, 7
EC1	●	79	Bezpośrednia wartość ekonomiczna wytworzona i podzielona z uwzględnieniem przychodów, kosztów operacyjnych, wynagrodzenia pracowników, dotacji i innych inwestycji na rzecz społeczności, niepodzielonych zysków oraz wypłat dla właścicieli kapitału i instytucji państwowych.	6.8. 6.8.3. 6.8.7. 6.8.9.	-

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
EC2	◐	–	Implikacje finansowe i inne ryzyka oraz szanse dla działań organizacji wynikające ze zmian klimatycznych.	6.5.5.	7	<p>Na chwilę obecną nie stwierdzono znaczącego wpływu. Niemniej podstawowe surowce, z których korzysta firma, są produktami branż, które istotnie wpływają na klimat (produkcja asfaltów i paliw, produkcja cementu, hutnictwo stali). Tym samym zmiany regulacji i dodatkowe obciążenia tych branż w związku z emisją gazów cieplarnianych, mogą odbić się niekorzystanie na kosztach firmy.</p> <p>Zmiany klimatyczne w szerszym ujęciu, tj. nasilenie anomalii pogodowych, może wpływać na proces realizacji kontraktów.</p> <p>Z drugiej strony oferta firmy odpowiada na oczekiwania pośrednio związane ze zmianami klimatycznymi. Budimex posiada odpowiednie zasoby pozwalające na włączenie się w procesy restrukturyzacji zakładów energetycznych (budowa obiektów wytwórczych). W ofercie firmy znajdują się domy, w których straty energetyczne zostały ograniczone do minimum, i które spełniają wymogi klientów wrażliwych na kwestie klimatyczne.</p>
EC4	●	–	Znaczące wsparcie finansowe uzyskane od państwa.	–	–	Podmioty Grupy nie korzystały z bezpośredniej pomocy państwa. Wiele z realizowanych inwestycji (infrastruktura) jest finansowana ze środków budżetowych, w tym środków unijnych. Niemniej są to typowe zamówienia publiczne rozstrzygane w drodze przetargów.

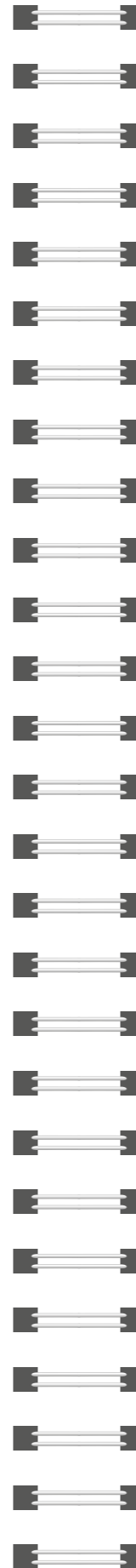
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
EC5	●	80	Wysokość wynagrodzenia pracowników najniższego szczebla według płci w stosunku do płacy minimalnej na danym rynku w głównych lokalizacjach organizacji.	6.4.4. 6.8.	1	
Aspekt: Obecność na rynku						
EC6	●	23	Polityka, praktyki oraz udział wydatków przeznaczonych na usługi lokalnych dostawców w głównych lokalizacjach organizacji.	6.6.6. 6.8. 6.8.5 6.8.7.	–	
EC7	◐	29, 66, 68	Procedury w zakresie zatrudniania pracowników z rynku lokalnego oraz procent wyższego kierownictwa pozyskanego z rynku lokalnego w głównych lokalizacjach organizacji.	6.8. 6.8.5 6.8.7	6	
Pośredni wpływ ekonomiczny						
EC8	●	7, 39, 76	Wkład w rozwój infrastruktury oraz świadczenie usług na rzecz społeczeństwa poprzez działania komercyjne, przekazywanie towarów oraz działania pro-bono. Wpływ tych działań na społeczeństwo.	6.3.9. 6.8. 6.8.3. 6.8.4. 6.8.5. 6.8.6. 6.8.7. 6.8.9.	–	
WYNIKI W WYMIARZE ŚRODOWISKOWYM						
Surowce i materiały						
EN DMA		41, 54	Podjęcie zaradcze.	6.2., 6.5.	7, 8, 9	
EN1	●	54, 56, 82	Wykorzystane surowce/ materiały według wagi i objętości.	6.5. 6.5.4.	8	
EN2	●	54, 56, 83	Procent materiałów pochodzących z recyklingu wykorzystanych w procesie produkcyjnym.	6.5. 6.5.4.	8, 9	
EN3	●	57, 83	Bezpośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii.	6.5. 6.5.4.	8	
EN4	●	57, 83	Pośrednie zużycie energii według pierwotnych źródeł energii.	6.5. 6.5.4.	8	

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
EN5	◐	57, 58	Ilość energii zaoszczędzonej dzięki konserwacji/remontom infrastruktury i poprawie efektywności energetycznej dotychczas stosowanych rozwiązań.	6.5. 6.5.4.	8, 9	
EN6	●	59	Inicjatywy podjęte w celu dostarczenia produktów i usług efektywnych energetycznie lub opartych na energii odnawialnej oraz wynikające z tych rozwiązań redukcje zapotrzebowania na energię.	6.5. 6.5.4.	8, 9	
Woda						
EN8	◐	–	Łączny pobór wody według źródła.	6.5. 6.5.4.	8	Większość wykorzystywanej wody jest zużywana na budowach i najczęściej pobierana bezpośrednio z naturalnych zbiorników, co uniemożliwia prowadzenie ścisłej ewidencji. W treści raportu wskazano zużycie wody z wodociągów komunalnych.
EN9	●	–	Źródła wody znacząco zubożone przez nadmierny pobór wody.	6.5. 6.5.4.	8	Działalność Grupy Budimex w 2011r. nie spowodowała znacznego zubożenia źródeł wody.
Bioróżnorodność						
EN11	●	49-50	Lokalizacja i powierzchnia posiadanych, dzierżawionych lub zarządzanych gruntów zlokalizowanych w obszarach chronionych lub obszarach o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi bądź przylegających do takich obszarów.	6.5. 6.5.6.	8	
EN12	●	42-44	Opis istotnego wpływu działalności, produktów i usług na bioróżnorodność obszarów chronionych i obszarów o dużej wartości pod względem bioróżnorodności poza obszarami chronionymi.	6.5. 6.5.6.	8	

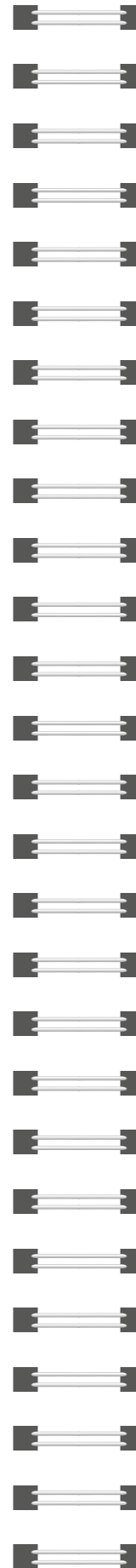
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
EN13	●	49-50	Siedliska chronione lub zrewitalizowane.	6.5. 6.5.6.	8	Dokładne informacje są dostępne w opracowaniach dotyczących oddziaływania poszczególnych inwestycji na środowisko ze wskazaniem dokładnej lokalizacji względem inwestycji.
EN14	●	42-44	Strategie, obecne działania i plany zarządzania wpływem na bioróżnorodność.	6.5. 6.5.6.	8	
EN15	●	85-90	Liczba gatunków znajdujących się w Czerwonej Księdze Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody i Jej Zasobów (IUCN) oraz na krajowych listach gatunków zagrożonych, zidentyfikowanych na obszarze oddziaływania organizacji według stopnia zagrożenia wyginięciem.	6.5. 6.5.6.	8	
Emisje ścieków i odpady						
EN16	●	84	Łączne bezpośrednie i pośrednie emisje gazów cieplarnianych według wagi.	6.5. 6.5.5.	8	
EN18	◐	58	Inicjatywy podjęte w celu redukcji emisji gazów cieplarnianych i uzyskane efekty.	6.5. 6.5.5.	7, 8, 9	
EN19	○	–	Emisje substancji zubożających warstwę ozonową według wagi.	6.5. 6.5.3.	8	Nie dotyczy. Działalność spółek nie wiąże się z emisją tego typu związków.
EN20	●	59, 84	Emisja związków NOx, SOx i innych istotnych związków emitowanych do powietrza według rodzaju związku i wagi.	6.5. 6.5.3.	8	
EN22	●	60, 91	Całkowita waga odpadów według rodzaju odpadu i metody postępowania z odpadem.	6.5. 6.5.3.	8	
EN23	●	46, 47	Łączna liczba i objętość istotnych wycieków.	6.5. 6.5.3.	8	

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
EN24	○	–	Waga transportowanych, importowanych, eksportowanych lub przetworzonych odpadów uznanych za niebezpieczne (w rozumieniu Aneksu I, II, III i VIII Konwencji Bazylejskiej) oraz procent odpadów przemieszczanych transgranicznie.	6.5. 6.5.3.	8	Nie dotyczy. Budimex nie transportuje, nie importuje, nie eksportuje ani nie przetwarza odpadów uznawanych za niebezpieczne oraz nie przemieszcza tego typu odpadów transgranicznie. Każdy kontrakt realizowany przez Budimex oraz laboratoria i wytwórnie mas bitumicznych, w zakresie odpadów niebezpiecznych, współpracują z firmami, które posiadają stosowne zezwolenia w zakresie zbierania, transportu i utylizacji tych odpadów (ich masa została wskazana w EN22).
EN25	●	49	Rodzaj, rozmiar, status ochronny oraz znaczenie dla bioróżnorodności akwenów wodnych i związanych z nimi siedlisk, na które istotny wpływ ma zrzucana przez organizację raportującą woda i wycieki.	6.5. 6.5.4. 6.5.6.	8	Budimex nie zrzuca wody do akwenów wodnych ani na tereny obszarów o szczególnym znaczeniu dla bioróżnorodności. W zakresie gospodarki ściekowej Budimex współpracuje z przedsiębiorstwami komunalnymi. W 2011 r. Budimex nie spowodował żadnego wycieku do akwenów wodnych. Inne zdarzenia awaryjne potencjalnie niebezpieczne dla środowiska zostały opisane we wskaźniku EN23: Łączna liczba i objętość istotnych wycieków.
Produkty i usługi						
EN26	◐	42, 59	Inicjatywy służące zmniejszeniu wpływu produktów i usług na środowisko i zakres ograniczenia tego wpływu.	6.5. 6.5.4. 6.6.6. 6.7.5.	7, 8, 9	
Zgodność z regulacjami						
EN28	●	–	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych za nieprzestrzeganie prawa i regulacji dotyczących ochrony środowiska.	6.5.	8	W 2011 r. na firmę nie nałożono żadnych kar za naruszenie przepisów ochrony środowiska.

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
WYNIKI W WYMIARZE SPOŁECZNYM						
Miejsce pracy: zatrudnienie						
LA DMA		27, 29, 33	Podjęcie zarządcze.	6.2, 6.4, 6.3.10	1, 3, 6	
LA1	●	80	Łączna liczba pracowników według typu zatrudnienia, rodzaju umowy o pracę i regionu oraz płci.	6.4. 6.4.3.	–	
LA2	●	81	Łączna liczba odejść oraz wskaźnik fluktuacji pracowników, według grup wiekowych, płci i regionu.	6.4. 6.4.3.	6	
LA3	●	27	Świadczenia dodatkowe zapewniane pracownikom pełnoetatowym, które nie są dostępne dla pracowników czasowych lub pracujących w niepełnym wymiarze godzin według głównych jednostek organizacyjnych.	6.4. 6.4.3. 6.4.4.	–	
Miejsce pracy: relacje między pracownikami a kierownictwem						
LA4	●	81	Odsetek zatrudnionych objętych umowami zbiorowymi.	6.4. 6.4.3. 6.4.4. 6.4.5. 6.3.10.	1, 3	
LA5	●	29	Minimalne wyprzedzenie, z jakim informuje się o istotnych zmianach operacyjnych, wraz ze wskazaniem, czy okresy te są określone w umowach zbiorowych.	6.4. 6.4.3. 6.4.4. 6.4.5.	3	
Miejsce pracy: bezpieczeństwo i higiena pracy (BHP)						
LA6	●	33	Odsetek łącznej liczby pracowników reprezentowanych w formalnych komisjach (w których skład wchodzi kierownictwo i pracownicy) ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, które doradzają w zakresie programów bezpieczeństwa i higieny pracy oraz monitorują takie programy.	6.4. 6.4.6.	1	

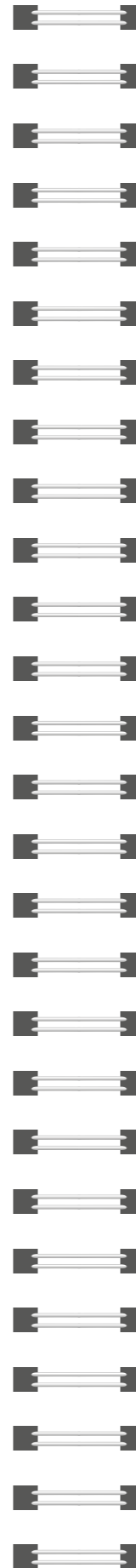
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
LA7	◐	82	Wskaźnik urazów, chorób zawodowych, dni straconych oraz nieobecności w pracy oraz liczba wypadków śmiertelnych związanych z pracą według regionów oraz płci.	6.4. 6.4.6.	1	
Miejsce pracy: edukacja i szkolenia						
LA10	◐	80, 81	Średnia liczba godzin szkoleniowych w roku przypadających na pracownika według płci oraz struktury zatrudnienia.	6.4. 6.4.7.	–	
LA11	●	28	Programy rozwoju umiejętności menedżerskich i kształcenia ustawicznego, które wspierają ciągłość zatrudnienia pracowników oraz ułatwiają proces przejścia na emeryturę.	6.4. 6.4.7. 6.8.5.	–	W Grupie nie są realizowane dedykowane programy 50+, które ułatwiłyby przejście na emeryturę lub dla osób zwalnianych.
Miejsce pracy: różnorodność i równość szans						
LA13	●	66, 68, 80	Skład ciał nadzorczych i kadry pracowniczej w podziale na kategorie według płci, wieku, przynależności do mniejszości oraz innych wskaźników różnorodności.	6.3.7. 6.3.10. 6.4. 6.4.3.	1, 6	
LA14	◐	80, 81	Stosunek podstawowego wynagrodzenia mężczyzn i kobiet według zajmowanego stanowiska w podziale na główne lokalizacje.	6.3.7. 6.3.10. 6.4. 6.4.3. 6.4.4.	1, 6	
Prawa człowieka: procedury odnośnie zamówień i inwestycji						
HR DMA		23	Podjęcie zarządcze.	6.2., 6.3.	1–6	
HR1	●	25	Procent i całkowita liczba umów inwestycyjnych zawierających klauzule dotyczące praw człowieka lub które zostały poddane kontroli pod tym kątem.	6.3. 6.3.3. 6.3.5. 6.6.6.	1–6	
HR2	●	25	Procent znaczących dostawców podwykonawców poddanych weryfikacji pod kątem przestrzegania praw człowieka oraz działania podjęte w tej kwestii.	6.3. 6.3.3. 6.3.5. 6.4.3. 6.6.6.	1–6	

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
HR3	◐	25	Całkowita liczba godzin szkoleniowych na temat polityk i procedur regulujących kwestie przestrzegania praw człowieka w zakresie prowadzonej działalności oraz procent przeszkolonych pracowników.	6.3. 6.3.5.	1–6	
Prawa człowieka: przeciwdziałanie dyskryminacji						
HR4	●	26-27	Całkowita liczba przypadków dyskryminacji oraz działania podjęte w tej kwestii.	6.3. 6.3.6. 6.3.7. 6.3.10. 6.4.3.	1, 2, 6	
Prawa człowieka: swoboda zrzeszania się i prawo do sporów zbiorowych						
HR5	●	27	Działania oraz istotni dostawcy zidentyfikowani jako mogący stwarzać zagrożenie dla prawa do swobody zrzeszania się i prawa do sporów zbiorowych oraz inicjatywy wspierające te prawa	6.3. 6.3.3. 6.3.4. 6.3.5. 6.3.8. 6.3.10. 6.4.3. 6.4.5.	1–3	
Prawa człowieka: praca dzieci						
HR6	●	27	Działania oraz istotni dostawcy zidentyfikowani jako niosący ze sobą istotne ryzyko wykorzystywania pracy dzieci oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków.	6.3. 6.3.3. 6.3.4. 6.3.5. 6.3.7. 6.3.10.	1, 2, 5	
Prawa człowieka: praca przymusowa i obowiązkowa						
HR7	●	27	Działania oraz istotni dostawcy zidentyfikowani jako niosący ze sobą istotne ryzyko wystąpienia pracy przymusowej lub obowiązkowej oraz środki podjęte w celu eliminacji takich przypadków.	6.3. 6.3.3. 6.3.4. 6.3.5. 6.3.7. 6.3.10.	1, 2, 4	
Prawa człowieka: Prawa ludności rdzennej						
HR9	●	–	Łączna liczba przypadków naruszenia praw ludności rdzennej oraz podjęte działania.	6.3. 6.3.6. 6.3.7. 6.3.8. 6.6.7.	1, 2	Nie stwierdzono.

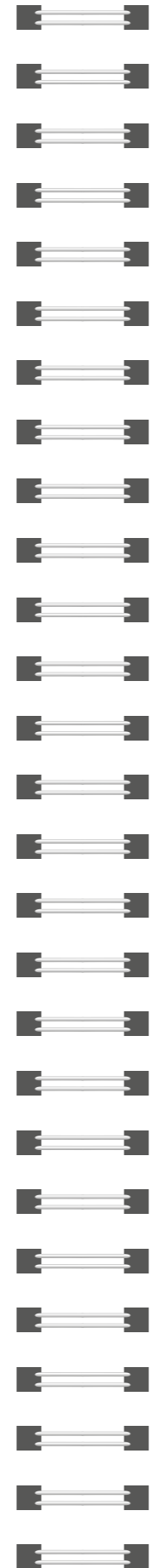

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Wpływ na społeczeństwo: społeczność lokalna						
SO DMA		23, 29, 34	Podjęcie zarządcze.	6.2., 6.3., 6.8.	10	
S01	◐	34, 39	Procent działań, w które zaangażowano lokalne społeczności, oceny wpływu oraz programy rozwoju.	6.3.9. 6.8. 6.8.5. 6.8.7. 6.6.7.	–	
Wpływ na społeczeństwo: korupcja						
S02	●	25	Procent i całkowita liczba jednostek biznesowych poddanych analizie pod kątem ryzyka związanego z korupcją.	6.6. 6.6.3.	10	
S03	●	25	Procent pracowników przeszkolonych w zakresie polityk i procedur antykorupcyjnych organizacji.	6.6. 6.6.3.	10	
S04	●	25	Działania podjęte w odpowiedzi na przypadki korupcji.	6.6. 6.6.3.	10	
Wpływ na społeczeństwo: udział w życiu publicznym						
S05	●	29	Polityka dotycząca udziału w życiu publicznym i lobbingu.	6.6. 6.6.4. 6.8.3.	1-10	
S06	●	29	Całkowita wartość finansowa i rzeczowa darowizn na rzecz partii politycznych, polityków i instytucji o podobnym charakterze według krajów.	6.6. 6.6.4. 6.8.3.	10	
Wpływ na społeczeństwo: zgodność z regulacjami						
S08	●	–	Wartość pieniężna kar i całkowita liczba sankcji pozafinansowych z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami.	6.6. 6.6.7. 6.8.7.	–	Nie nałożono kar.

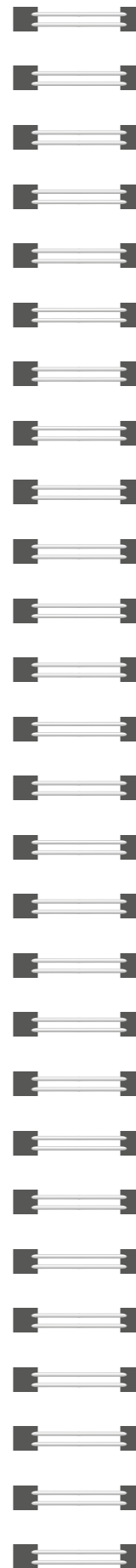
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Odpowiedzialność za produkt: zdrowie i bezpieczeństwo klienta						
PR DMA		14-15, 31	Podjęcie zarządcze.	6.2., 6.6., 6.7.	1, 8	
PR1	●	14, 31	Etapy cyklu życia produktu, na których ocenia się wpływ produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo w celu poprawy wskaźników oraz procent istotnych kategorii produktów i usług podlegających takim procedurom.	6.3.9. 6.6.6. 6.7. 6.7.4. 6.7.5.	1	
PR2	●	14, 33	Całkowita liczba przypadków niezgodności z regulacjami i dobrowolnymi kodeksami w zakresie wpływu produktów i usług na zdrowie i bezpieczeństwo na każdym etapie cyklu życia, z uwzględnieniem rodzaju skutków.	6.3.9. 6.6.6. 6.7. 6.7.4. 6.7.5.	1	
PR3	●	–	Rodzaj informacji o produktach i usługach wymaganych na mocy procedur oraz procent znaczących produktów i usług podlegających takim wymogom informacyjnym.	6.7. 6.7.3. 6.7.4. 6.7.5. 6.7.6. 6.7.9.	8	Specyfika przedsięwzięć budowlanych sprawia, że ich realizacji od najwcześniejszego etapu towarzyszy bardzo dokładna dokumentacja wykonawcza. Wymogi określone są przez przepisy i normy. Chodzi tu nie tylko o stosowne zgody, zezwolenia, czy potwierdzenia odbiorców przez poszczególne urzędy i służby. Poszczególnym surowcom i materiałom towarzyszą certyfikaty i deklaracje zgodności, czy też atesty higieniczne oraz dokumenty związane z zagospodarowaniem odpadów. Gwarantuje to szerokokorozumiane bezpieczeństwo dla ludzi i środowiska. Wsparciem jest tu zintegrowany system zarządzania.

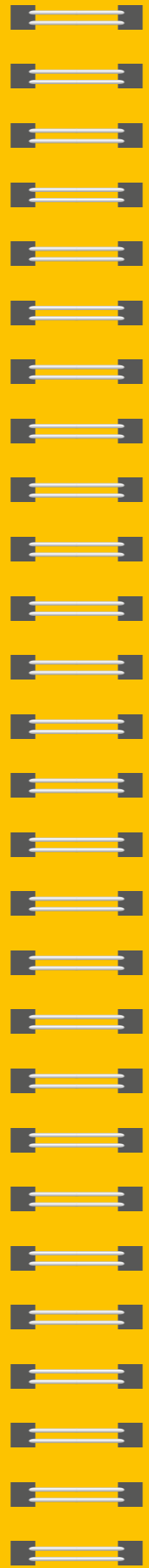
Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
PR5	◐	–	Praktyki związane z zapewnieniem satysfakcji klienta, w tym wyniki badań pomiaru satysfakcji klienta.	6.7. 6.7.4. 6.7.5. 6.7.6. 6.7.8. 6.7.9.	–	Specyfika rynku B2B, na którym głównie działa firma, i na którym liczba zamawiających jest bardzo ograniczona, wiąże się z tym, że nie jest możliwe prowadzenie typowych, ilościowych badań satysfakcji klienta. Niemniej realizacja zamówień jest omawiana na bieżąco z klientami, a ciągły dialog zapewnia aktualną wiedzę na temat oczekiwań zamawiających.
Odpowiedzialność za produkt: komunikacja marketingowa						
PR6	◐	–	Programy dotyczące przestrzegania prawa, standardów i dobrowolnych kodeksów regulujących kwestie komunikacji marketingowej, z uwzględnieniem reklamy, promocji i sponsoringu.	6.7. 6.7.3. 6.7.6. 6.7.9.	–	Specyfika prowadzonej działalności sprawia, że obszar ten nie jest krytyczny z punktu widzenia odpowiedzialności firmy. Niemniej Budimex wdrożył Kodeks Etyki Reklamy w całej Grupie w roku 2011.
Odpowiedzialność za produkt: zgodność z regulacjami						
PR9	●	–	Wartość pieniężna istotnych kar z tytułu niezgodności z prawem i regulacjami dotyczącymi dostawy i użytkowania produktów i usług.	6.7. 6.7.6.	–	Brak kar (kwota kar, widoczna w sprawozdaniu finansowym Grupy Budimex odnosi się do naruszeń zapisów umownych, a te nie są objęte wskaźnikiem PR9).

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
Wskaźniki sektorowe						
CRE1	●	–	Energochłonność budynków.	–	–	87,5 kWh/m ² 1 425 kWh/pracownika (dotyczy budynku przy ul. Stawki 40 w Warszawie). Wskaźnik nie jest materialny Grupa Budimex nie prowadzi działalności polegającej na wynajmie nieruchomości, dla której wskaźnik ten byłby istotny.
CRE2	●	–	Konsumpcja wody w budynkach.	–	–	0,8 m ³ /m ² 13,5 m ³ /pracownika (dotyczy budynku przy ul. Stawki 40 w Warszawie). Wskaźnik nie jest materialny Grupa Budimex nie prowadzi działalności polegającej na wynajmie nieruchomości, dla której wskaźnik ten byłby istotny.
CRE3	○	–	Emisja gazów cieplarnianych związana z eksploatacją budynków.			Nie dotyczy. Grupa Budimex nie prowadzi działalności polegającej na wynajmie nieruchomości, dla której wskaźnik ten byłby istotny.
CRE5	●	43	Grunty zdegradowane, bezpowrotnie zanieczyszczone, zniszczone i wymagające rekultywacji na skutek prowadzonej działalności budowlanej.			Spółki nie prowadzą działalności, w wyniku której istnieje istotne ryzyko skażenia gruntu. W efekcie budowy dróg, grunty bezpośrednio pod pasem jezdni są bezpowrotnie tracone dla biosfery, a te bezpośrednio sąsiadujące z pasem jezdni są poddawane rekultywacji w ramach inwestycji. W 2011 r. łącznie ułożono 1,77 mln m ² masy bitumicznej (70,8 tys. m ³), co stanowi najlepsze przybliżenie powierzchni wyłączonej z aktywności biologicznej w efekcie budowy dróg.

Wsk.	Zakres ● – całościowy ◐ – częściowy ○ – nieraportowany/nie dotyczy	Str.	Wytyczne GRI	Obszar wg ISO 26000	Zasada UN Global Compact	Komentarz / Opis
CRE6	●	33, 42	Część (odsetek) organizacji działająca w zgodzie z międzynarodowymi systemami zarządzania BHP (np. ISO18000).	-	-	<p>W przypadku Budimeksu SA oraz Mostostalu Kraków wdrożenie ISO18000 zostało potwierdzone stosownymi certyfikatami. Pracuje w nich 86,3% załogi.</p> <p>W pozostałych dwóch spółkach, tj. Budimeksie Nieruchomości i Budimeksie Danwood obowiązujące procedury, choć niecertyfikowane, w ocenie Budimeksu SA są zgodne z międzynarodowymi standardami.</p>
CRE7	○	-	Liczba osób dobrowolnie i mimowolnie przesiedlonych (wg według projektu).	-	-	Nie dotyczy. Kwestie ewentualnych przesiedleń leżą po stronie zamawiającego i takie informacje nie są przekazywane wykonawcy.
CRE8	◐	56	Certyfikacja nawiązujących do zrównoważonego rozwoju nowych obiektów, eksploatacji istniejących i rozbiórki likwidowanych.	-	-	<p>Środowiskową ocenę budynków wg systemu BREEAM, uzyskał realizowany przez Budimex SA obiekt Sterlinga Business Center w Łodzi [Certyfikat BREEAM FINAL – powykonawczy – GOOD (dobry)].</p> <p>Natomiast dwa inne budynki będą realizowane zgodnie z wymogami uzyskania certyfikatu BREEAM. Budynek Biurowo – Usługowy przy ul. Grunwaldzkiej w Poznaniu (brak informacji nt. ocen) i Factory Outlet w Anopolu [Certyfikat BREEAM INTERIUM – projektowy – GOOD (dobry)].</p>

Budimex SA
ul. Stawki 40
01-140 Warszawa
www.budimex.pl